

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 09055

BORVESE TRIT

David Sfard

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

דוד פֿאָרְד
בָּרוּעַסְעַ טְרִיט

דָוִד סְפָאַרְד

בָּאֲרוּעָסֶע טְרִיט

1966

**DAWID SFARD
—
BOSE STOPY**

Okładkę i rysunki: R. Chwoles
הילע און ציינונגגען: ר. כוואלעס

Printed in Poland

Wydawnictwo „Idisz Buch” Warszawa, Nowogrodzka 5

Nakład 2500 egz. Druk ukończono w czerwcu 1966 r. Ark. druk. 13.
Ark. wyd. 9. Papier druk, sat. kl. III. 61×80 g
Druk. RSW „PRASA”, Warszawa, Tarczyńska 8. Zam. 5761 — M-22

שְׁמִילָּה

געבעט

פֿאָרְטְּרִיבּ דַּעַם נַעֲפֵל פָּוּן טִיּוֹן בְּלִיכּ,
די שָׁקָטְנָס אַרְוֹם טִיר צְעִיאָגּ,
בְּצֻוּיָּוּן צְוָרִיךּ,
אוֹן אָונְטָעָר וַיִּיְהֵן דַּי וּן נָאָךּ וּוּאָכְטּ,
אוֹן טָאָגּ אַיְוּן טָאָגּ,
אוֹן נָאָכְטּ אַיְוּן נָאָכְטּ.

פֿאָרְקְּרִיעּ אַוִּיפְּסָנִי דָּאָם וּוּאָרְטּ אַיְן שְׁטִיעִין,
אַיְן אֹות צַו אֹות מִיטּ בְּלוּטּ פֿאָרְבִּינֶה,
עַס זָאָל נִישְׁתּ אַוִּיפְּגָנִין אַיְן פֿאָרְגִּינִין,
וּוַיִּי כּוּוֹאָלִיעּ אַוִּיפְּגָנִין טִיעָד
מִיטּ יְעָדָן בְּלָאָזּ פָּוּן וּוּינָטּ,
אוֹףּ יְעָדָן צִיְּכָן פָּוּן דָּעָרְ הִיָּרְ.

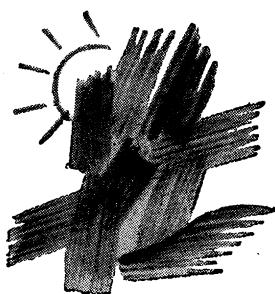
טו אָפּ דַּי פִּיּוֹן פָּוּן וּוּאָקְלְדִּיקּעּ טָעָגּ,
פָּוּן בְּלָאָנְדוּשְׁעָנִישּ אַוִּיפּ טְוּנְקְלָעּ רָאָנֶדּ,
קָעָר אָוּמּ צְרוּקִיךּ דַּי וּכְעָרְקִיּוּטּ פָּוּן וּוּגּ
צַו יְעָנָעָם שְׁיִינָעָם יְוָנָעָן לְאָנֶדּ,
וּוּ קְרוּמְגִינִין חַיִיסְטּ פֿאָרְגִּינִין,
אוֹן לִינָן חַיִיסְטּ פֿאָרְגָּטּ,
אוֹן גְּלוּבָן חַיִיסְטּ פֿאָרְשְׁטִיעִין,
אוֹן וּוּאָרְטּ חַיִיסְטּ טָאָטּ.

בָּאָרוּעָסֶע טְרִיבֶת

כ'טו אוייס פון מײַנע פֿים די שיך
און גַּי אַ בָּאָרוּעָסֶע אַרוֹם —
ס'איו יעדער גַּאנְג פָּון זַיך צו זַיך
און די ערְד אַיְוָה הַיְלִיק אָומְעָטָום.

פָּון אַוְיפְּנָאָגָן בֵּין פָּאָרָגָן —
אַ בָּאָרוּעָסֶע אַזְוִי אַיך שְׁפָאָן —
און יַעֲדָר וּוְינְט אַיְוָה מַיִּין גַּ�זָּאָגָן,
און אַז יַעֲדָן שְׁטוּבָא אַיך בֵּין פָּאָרָגָן.

און מַיִּין טְרוּיְעָרְלִיד
בלְאַנְדְּזָעַט בָּאָרוּעָס אָמָּה אַין אָוּנְטְּשָׁיָן
און מִיט שְׂאַטְּנַ-טְּרִיבֶת
דָּעֲגָנִית צָום לְאַנְדָּר פָּון אִיבְּקוּיָן.

שטיילקייט

פֿוֹן דַּי יְמִים רַיִד,
פֿוֹן דַּי קָלָנוּ רַיִד,
פֿיר אֲרוּם מַךְ
אוֹיפֶּ דַּעַם בְּרַעַג פֿוֹן שְׂטִילְקִיִּט,
וּוֹ דָּאַס וּוֹאָרט אַנְטִישְׁטִיִּט
נִישְׁת אֵין שִׁים פֿוֹן בְּרוֹזְוֹנְדִּיקָע் כּוּוֹאַלְיָעַם
גַּעַטְרִיבְעַנְעַ פֿוֹן וּוֹינְטַן,
נַאֲר אַוִּסְנָעְלִיְּטָעַרְט אֵין דַּי הַיְּיכַן
צְוּוַיְשַׁן טְרוּיְעָרְ-וּאָלְקָנָם,
בִּיחִידָות,
שְׂטִילְעָרָהִיִּט,
אֵין טְרָאָפְנָם שִׁיְין,
אָן יְעַדְעַם אָות אֵינוֹ פְּרַיִד,
אָן יְעַדְעַם אָות אֵינוֹ פְּיַין.

זע

זע:
אין די הייכן
גלאט די ווונדר
פונ יונגן טולד —
זיין געשריי
פונ בונט
טוז צו אלע הערצער גרייכן.
און אויב די פאלשע שטערן,
וואעלכע בלישטשען נאך אין רויים,
וואעלן פרוון דאס פאָרווערן —
און אונטער ווי שוין צופיל בולט
דען שוואָרצער שניט פון תהום.

תיכון

עם קומט צו מיר דאס ווארט
פון זיינר זוייט
מייט קאלטן ווינט
און טוט מיך אויס
פון ארט
און צייט
און אלין פארשפינט
מייט חושך בלויין
און מרה-שחורה שטומער.

און איך אליין בין הייסער זומער,
און בלויינער היינט,
און הוילעער דאָ,
און ווי אָ דימענט שויינט
מיין יעדע שעה
מייט זונַ
מייט פריד
און זאָפְטִיקָע בָּאנְגָּרֶן.

איין ווער-וישע האט מיך אַנְגָּעָתוֹ
איין וואָלְקָנְקְלִיְיד,
ווען מליכטיקן די שטערן?
איין ווער אויך האט
טײַין טראָט
אויף פרעומדנוועג צעפֿלאָנטערט,
ווען קֶלְאָרְגְּעַתָּן
צַוְּ אַיִּינְגָּאָן
פיוֹרט דָוָרָךְ הָעֵלָעּ פְּרָאָנְטָן
איון אלע גְּרָעְנְעָצְן פָּוּ נְאָכְטָן
בְּאָוּאָכְטָן
איון יְעַדְן סָוד פְּאָרְלִיְיכָט? —
תִּיקְוָן...

פאראן א מעשהלע...

פאראן א מעשהלע, מײַן קינֶר,
וּאֲסֵם נִישְׁתָּוּגָן נִישְׁתָּגָפְּלוּגָן —
איינגעפֿאָסְטָ אַין טֻעוּלָעָךְ פָּוֹן אָרֶט אָוּן צִיְּמָט.
אוּן סְמִישְׁתָּאַין דָּעַם דָּעַר וּוּנְגַּט
די אוּסְגַּעַטְרָאָכְטָע בּוּינְגָּס
בֵּיז דָּעַר לְעַצְמָעָר זַיִיט
איַן הַיִּסְטָן פּוּבָּעָר
טָאָג אַיִּין, טָאָג אָוִים.
אוּן וּוּנָעַלְעַד בְּלַעַלְעַד עַנְעַן שְׂוִין פָּאָרִיבָּעָר,
גַּיִּיט דָּאָס מעשהלע פָּוֹן די טֻעוּלָעָךְ אָרוּוִים.

נָאָר אָוִיב שְׂוִין יָא אָזְוִין
איַז אָפְּשָׁר נָאָר מְיַיְּן קִינֶּר
איַן טֻעוּלָעָךְ דָּעַם אַינְהָאָלְטָט טַוִּישָׁן?
פָּאָרָמְעָקָן אַלְאַז, וּאֲסֵם אָוּמָעְטִיק אָוּן גָּרוּי
אוּן לְאָזְן בְּלוּזָן וּאֲסֵם נְרִינְט
אוּן זְינְגַּט מִיטָּפְּרִילְיְנְגְּדִיקָעָ רְוִישָׁן,
די בִּיּוֹעַ לְיִיטָּפָן טֻעוּלָעָךְ פָּאָרָטְרִיבָּן,
מִיטָּנוֹטְסְקִיָּט אַלְעַד הַעֲרַצְעָרָגָן גְּלִיאָךְ פָּאָרְטִיָּלָן
אוּן דָּאָרֶט וּוּ שְׁנָאָה, לִיְבְּשָׁאָפָט שְׁרִיבָּן —
עַם זָאָל דָּאָס מעשהלע איַן פְּרִידִין זִיךְ דַּעֲרַצְיִילְזָן?

אויך איזוי געשעט אמאָל

אויך איזוי געשעט אמאָל,
און דאס איזיף וואָך —
צווישן יאָ און נישט
ווערַן אלע גרענצען פֿאַרְרוּוַיְשַׁט
און יעדע זאָך
טומט אוים זיך פֿון איר שאָל,
נייט אַרְויִם פֿון אַרט אָונַן צִיְּט,
ווערט אוים פֶּאָרָם אָונַן אוים גַּעַשְׁטַאָלַט,
ווערט אייבִּיקִיְּט,
און אין זיך אלְיאַן אַגְּטַהְאַלְט
אַמְּפָל אָונַן הַיִּינְט,
דאָ אָונַן דְּאַרט,
פֿינְצְטֻרְנִישׁ אָונַן שִׁין
און דאס אַרְגַּנְשֵׁרִי פֿון וואָרט.

טְרִיבֵּסֶט

ווען דער וועכטער אויפֿן דָּאַן
אויפֿגעעהָאנְגַּען האָט פָּאַר אָוֹונְטִיקָעַר שְׁפִיל
טִיכָּעַר פָּאַרְבִּיךְעַ אָוִיףַּ וּוּנְטַ
איַז דַּעַר בְּלָאַסְטַּר טָאַג
אוֹיסְגַּעַנְגַּעַנְגַּעַן שְׁטִיל
אוִיףַּ מִינְגַּעַן העֲנַט.

אַ שְׁוֹאַרְצָעַ כְּמַאֲרַע
וּוֵי אַ קּוֹדְלָעַוְאַטְטָעַר בָּעַר
איַז אַרוֹיְפֿגְּעַקְּרָאַכְּן אוֹיפֿן דָּאַן,
צְעַפְנַט אַלְעַ שְׁפָאַרְעַם
פָּוּן טִין גְּרִינְגַּם סְקוּוּר
אוֹן פָּאַרְגָּאַסְן אִים מִיטַּ נַאֲכַט.

נָאָר דַּעַמְלַט הָאָט איַז כְּמַאֲרַע אַוְמְגַעְרִיכַט
אַ שְׁטָעַרְן אוֹיפֿגְּעַצְּאַפְלַט
וּוֵי אַ פִּיגְגָּלַע איַז נַעֲסַט
אוֹן מִיטַּ הִימְלִישַׁ לִיכְטַט
פָּוּן דַּעַר הִירְקָאַפְנְעַשְׁתְּאַפְלַט
בַּיּוֹן דַּעַר סָאַטְעַ נִידְעַרְקִסְטָעַר טְרֻעַפַּ פָּוּן טְרִיבֵּסֶט.

אָזָה לְעַנְעַנְדָּע אֵין פָּאָרָאָן

אָזָה לְעַנְעַנְדָּע אֵין פָּאָרָאָן:
מִימֶשׁ יָאָרָן טוֹיָנְטָעָר צָוִירִק
אֵין מִיטָּא לִיכְתָּב אֵין חָלָן טָאָג
אֲרוֹמְנָעָנָגָן אָזָן אַלְטָעָר סָאָג
מִיטָּא אָזָן אָוּמְעַטִּיקָן קָלוֹנָן בְּלִיךְ
אֵין אַוִּיפָּה יְהָדָן טוֹמְלָדוּקָן רָאָג
דָּעַם מְעַנְטָשׁ גְּעוֹזְכָּט.

אָזָה אַיְךְ —
אֵין מִיטָּן טָאָג אַיְךְ נֵי אָרוּם
אָזָה וּמְרָאָס לִיכְתָּב אַלְיָיָן.
דָּעַר מְעַנְטָשׁ אֵין דָא —
אַיְךְ זָהָב וַיְהִי שָׂאָטָן אָוּמְעַטִּום,
אַיְךְ חָעָר פָּעָן אַלְעָזָר וַיְהִי וַיְהִי גְּעוֹזָיָן,
נָאָר סָאָזָן דָּאָס לִיכְתָּב נִשְׁטָאָס.

אלע ווען

אלע ווען ליגן אויסגעפלאסטערטער מיט נאָלד
און דאס נאָלד זיך שיט נאָך אלע און שיט.
איבער דעם גיינז זומער-שאָפטנס אײַנְגֶּנְבּוֹין
הארbstikh-געל געמאָלט
מיט בענknידיקע טרייט
און מיט שוואָרצע טרויעריך אוינן.

אומעט מײַנער,
ווער האָט דיך אֵין גערטענער צעשפּרייט,
אויף הפקר איבער וואָלד אֵין פעלד געלֿאָזּן,
ווען איבער פּוֹינְגְּרִיךְע שטעהָ
קָאָלְטָאָע ווֹינְגְּטָן בְּלָאָזּן,
בְּיוֹזָע ווֹינְטָן יָאָגּן
סְלָעַצְטָאָע בִּיסְלָ שִׁין
פָּונְ דֵּי פְּרִי-פְּאָרְטָאָגּן
כִּי אֵין שְׁפָעַטָּעָר נָאָכְטָ אָרְיָן?

אומעט מײַנער,
ס'הָאָבָן דִּיר דִּי פִּינְט
די חָאָפָעָנוֹג אַיְן חָאָרֶצְן
מייט חָוָזְקָ-שְׂמִיכְלָעָן דָּוְרָכְנָעַשְׁתָּאָבָן
אוֹן אוֹיךְ דִּי פְּרִיְינְד —
הָאָבָן דִּיר פָּאָרָאָטָן —
אוֹיף דִּין וּוּנְדִיק לֵיבְדִּי הָעֲנָטְ פָּאָרְבָּרָאָבָן
וּוֹי אַלְאָטָעָ אַוִּיךְ אַלְאָטָעָ,
די אָפָגָנָשׂוֹנָדָעָןְ פָּאָרְשָׁעָמָטָעָ יָאָרָן
בְּלוֹוִוָּ פָּאָרְשָׁרְבָּן לְזָכְרוֹן
איַן אַ פְּנַקְם שׂוֹאָרֶצְן
אוֹן דִּי פָּאָרְגְּלִיוּוּשָׁרְטָעָ גַּעֲלִיטָן
איַן דִּי רְוִיטָעָ בְּלָעְטָעָ
פָּוֹן דִּי הָאָרְבָּסָטָן שְׁפָעָמָטָעָ
אוֹיךְ וּוּיְיטָן קָאָלָטָן שְׁרָאָן פָּאָרְבִּיטָן.

דער שבל

עם זאגט מײַן פֿרײַנְד:
ニישטפָא בער קײַן געה יומנייש —
דעם מענטשנעם שבל היינט
וועט צו אַלְעַ סודות גְּרוֹיִין.
נאָר צי אַיז דער שבל דען אַלְיַין נישט
למעלָה טַן השבל?

קָאָן זַיִן

קָאָן זַיִן, אָוֶלְעַן אַיּוֹ גַּעֲדָאָכְטַן,
אוֹ וּאָס אֵיךְ בָּגָנָעָם אַיּוֹ נִישָׁתַן וּאָרַח,
אוֹ פָּונְקָט וּוֹי דָעַר חַלּוֹם פָּוֹן נִאָכְטַן,
אַיּוֹ דַי וּעֲוָגָן פָּוֹן טָאנְגַן בְּלוֹוֹן אַשְׁפּוֹר

פָּוֹן עַפְעָם אַ וּוּלְטַט אַרְהָום מִיר,
וּוֹאָס אַוִּיסְמָעָר גַּעֲפִילַי אַוְן גַּעֲדָאָנַק,
וּוֹ וּוּאָרְטַן אַיּוֹ קָאָלִיר
אַוְן קָאָלִיר אַיּוֹ גַּעֲזָאָנַג,

וּוֹ שְׂתָח אַוְן צִיְּיטַר,
אַוְן הַיְיכָן אַוְן טִיףַת,
אַוְן פְּרִידַן אַוְן לִיזַּד,
זַעַנְעָן בְּלוּוּזָעָר בָּגָנָרִית,

אַ בָּאוּוּעַנְלַעַכְעַן צָאָל,
אַ כּוּוֹאַלְיָעַן פָּוֹן וּוּינְטַן,
וּוֹ מָאָרְגָּן אַוְן הַיְינָט אַוְן אַמְּאָל
זַעַנְעָן בְּלוּוּזָעָר אַצְּינְד —

צִי גַּעֲדָעָרטַן זַיִן עַפְעָם דַּעֲרָפָוֹן? —
אוּרַף וּאָרַח, צִי גַּעֲדָאָכְטַן —
בְּזַעַל סִיְ-זַוְויִי פָּאָרְלִיבַט זַיִן אַיּוֹ זַעַן
אַוְן הַאָסָן דַי נִאָכְטַן.

אנטינאט

דאַם, ווֹאָם אֵין באַשערת צוֹ קוֹמְעָן,
הָאָט נִישְׁתְּ קִין גַּעֲשְׁתָּאָלֶט
אוֹן נִישְׁתְּ קִין נָאָמְעָן,
איַן אוַיְסָעַר גּוֹאַלְדָּר
אוֹן אוַיְסָעַר רַעֲבָט,
אוַיְסָעַר גּוֹט
אוֹן אוַיְסָעַר שְׁלַעַכְתָּ
אוַיְסָעַר רְוִים
אוֹן אוַיְסָעַר צִוְּיט —
איַן בְּלוֹזְיעָר אַוְמְפָאַרְטִּיְּר,
אוֹן חַאְרָב,
אוֹן בְּלִינְד
אוֹן זַיְן גּוֹלְמִידְיקָעֶר גַּגְגָן
פָּאַרְטָעַקְט אַ יַּעֲדָע פָּאַרְבָּ
פָּאַרְלָעַשְׂט אַ יַּעֲדָן קְלָאָנָג,
פָּאַרְוּוַיְשָׁט אַ יַּעֲדָן וּוֹעֵן
אוֹן וּוֹי אַן אַפְּנָרְנוֹט
פּוֹל מִוְּט שְׁרַעַק
אוֹן סּוֹר —
איַן אַנְטִינְאָט.

אין גאלאפ

וואו שעהעלעך צעהפלאשעתע פון שריעק
אויף א משופעדיקן וועג,
לויפן שוין די טאג
אין גאלאפ
בארגנאראפ,
בארגנאראפ,
איינגעhalbט אין נעלדייקן גרווי —
ווער יאנט עס זי איזו,
און וווחין?

יעדען ליכטיקן באניין
ברענענען ווינטן צו מײַן טיר
גריסן פון א פרידנסטעט
אין א וויטן לאנד
און א געההימע האנט
קריצט זי אין מײַן הארצן אין
טיט אותיות פון שיין,
וואו די צען נעלקט —
ווער שיקט עס זי צו מיר,
און מיט וועלכן צוועק?
או אלע טאג,
וואו שעהפלאשעתע פון שריעק
לויפן אין גאלאפ
שוין בארגנאראפ,
בארגנאראפ.

הארבטטיקער פאָרטאג

סֻפֶּר נַאֲבָטִיקָע שְׁעה.
סְּקָעַן דְּאָם אֹוֵג נַאֲךְ נִשְׁתַּחַת דְּעַבְתַּמְּ אַנְטְּמַעְשִׁיְהָן
פָּונְ וּוֹוִיס בֵּין בְּלָאָ.
נַאֲךְ אַיְן אָוּמָרְוַי זַיְדָ וּוּעַקְטָ שְׂוִין דָעַר חִיטָּל
אָוְן חָלְבָ שְׂוִין אַוִּיפָ וּוּצָן
אָוְן חָלְבָ נַאֲךְ אַיְן דְּרוּימָל
כְּזָאָן אָוְן וּוֹוִיבָ וּוּעָנָן שְׁטוּבִיקָעָן וְאָרָנָן
צְוּוַיְשָׁן זַיְדָ שְׁעַפְטְּשָׁעַנְדִּיקָ רִיְידָן.

אַיְן דְּרוּיטָן פָּונְ שְׁאַטְּנָס גַּעַתְּ
שְׁטָמְעָלָט וּוֹיְנָעָ ערְשָׁתְּעָ בָּאָרוּוּעָטָע טְרִיבָט
אוּיפָ פָּאַרְשִׁילָאָפְּעָנָעָם וּוֹעָגָן
דָעַר פְּרִימָאָרָנוּן,
וּוֹאָם חָאָט בְּיוּן גַּעַבְוִוָּן
זְיוּן נַאֲנָצָן פָּאַרְמוֹעָן
אַיְן נַאֲכְמִיקָן אַפְּנָרוֹגָט פָּאַרְלוֹירָן,
אָוְן פָּונְ אַלְעָ פָּאַרְנָעָפְּלָטָע וּוֹיְטָן אָוְן בְּרִיְיטָן
קוּמָעָן שְׁבוּרָעָן וּוּאַלְקָנָטָן צְוִינָיָן
אָוְן מִיטָּ שְׁטִילָן גַּעַוְוִיָּן
אַיְבָעָר דִּי הִיטְמָלָעָן זַיְדָ שְׁפְּרִיְיטָן.

בָּאַרְגָּאָרָפֶ

בָּאַרְגָּאָרָפֶ נִיְיעַן שְׁנַעַלְעָר דִּי טְרִיט
אוֹן דָּעֵר בְּלִיכְט אַיּוֹ צַוְּאָוָנְט גְּעוּנְדָט,
וּוֹ דָּעֵר וּוֹנְגָט זִינְגָט אַטְרוּעָרִיק לִידֶ,
וּוֹ דִּי זָוֵן וּוֹ אַשְׁיִיטָעָר דָּעַרְבָּעָנְט

אוֹן אַיר אָשׁ וּוּעָרְטָ פָּאַרְזָוְנְקָעָן אַיּוֹ נַאֲכָט
אוֹן עַם בְּלִיכְט נִישְׁתָּמָט קִיּוֹן שְׁפָרָט פָּוֹן אַיר שִׁין —
זַיִ מְוֻטִּיק, מִיּוֹן הָאָרֶץ, אוֹן בָּאַזְאָכָט —
אַזְוִי אַיּוֹ גְּעוּנָן אוֹן וּוּעַט זַיִן.

יַעֲדָעָר רִינְגָּהָט בָּאַזְוְנְדָעָר קִיּוֹן הָאָפָט,
בְּלִיוֹן אַרְיָגָמִיט אַרְיָגָמִיט שְׁאָפָט אַקִּיטָט,
אוֹן אַלְעָ צְוֹאָמָעָן אַיּוֹ קְרָאָפָט,
אוֹן אַלְעָ צְוֹאָמָעָן אַיּוֹ פְּרִירָד.

יַעֲדָעָר אַיְינְצִיקָעָר קְלָאָגָן אַיּוֹ גְּשָׁרִיִּי,
בְּלִיוֹן אַלְעָ צְוֹאָמָעָן גְּזָעָנָג —
זַיִ מְוֻטִּיק מִיּוֹן הָאָרֶץ אַן פָּאַרְשָׁתִיִּי,
פָּאַרְצָן אַיּוֹ אַזִּין אַיּוֹ פָּאַרְגָּאָגָן.

דִּי פְּרוּכָט, וּוֹאָס רַיְיפָט אָגֶן, פָּאַלְטָ אָוּעָק
אוֹן עַם בְּלִיכְט בְּלִיוֹן אָוֹרָה דְּרוּעָר דִּי צְוַיִּיג,
וּוֹאָס אַיּוֹ טְוִישׁ פָּוֹן דִּי נַעַכְתָּ אַוְן דִּי טָעָג
אַלְיַיְן הַעֲכָעָר אַוְן הַעֲכָעָר זַיִ שְׁטִינְגָט.

כְּחַאַב דָּעַם דָּאָזִיקָן אַמְתָה דָּעַרְקָעָנְט,
דָּאָרָ זִינְגָט זַיִ מִיטָּ אָוּמָעָט דָּאָם לִיהְ,
וּוֹעֵן דִּי זָוֵן וּוֹ אַשְׁיִיטָעָר דָּעַרְבָּעָנְט
אוֹן צַוְּאָוָנְט זַיִ אַיְילָן דִּי טְרִיט.

לעכטע אשמורה

עם ווינט זיך די בענקי שאפט ארכט,
וואי א ים, וואקס קאָן נישט אַרוּס פון די ברען,
און איבער אַיר שטומ,
וואי אַ כמֶּאֲרָע אַ שׂוֹאָרְצָע
אויף בלְאַנְדִּישָׁעָנְדָע ווועגן,
העננט דאס גענווין פונעם האָרְצָן
דוֹרֶךְ חוֹשֵׁךְ בְּאַוּאָכְטָמ
און דינט אוּס
איין טוֹנְקָעַלְעָר שְׂוִים
פון דער לעכטער אשמורה פון נאָכְט.

מיין לֵיד

טײַין לֵיד,
וועָם אַיְזַ אַיְזַ לֵיד גַּעֲבּוֹרִין
אַן צָוַי פִּיל מְאַל וַיְךְ שָׁוֵן פַּאֲרָלוֹרִין,
אַן צָוַי פִּיל מְאַל וַיְךְ שָׁוֵן פַּאֲרָהִיט —

עַס קָאָן קִיּוֹן זָאָר דָּאָם נִישְׁתַּחַט פַּאֲרָבִיְּטָן.
יעַדְעַר טָאָג, וְעָם נִיְּטַ פַּאֲרָבִי אֶשְׁטוּמָעַר,
וּעַט צָוִיק שָׁוֵן מַעַר נִישְׁתַּחַט קָוּמָעַן
פָּוֹן דָּעַם תָּחוֹם פָּוֹן צִיְּטָן.

נָאָר וּוּעָר וּעַט מִיר פַּאֲרָ רְגֻעָס פְּרִיְּגָן,
וְעָם הַינְטָעָר שְׂוּרוֹת קְרָאַטָּעַם כְּחָאָבָ פַּאֲרָשָׁלָאָסָן
אוֹן פָּוֹן זַיְעַר שִׁינְקִיְּטָן נִישְׁתַּחַט גַּעֲנָאָסָן,
גַּעֲבָן פְּרִיְּדָן נִיְּעָ?

קִיְּגָעָר וּעַט זַיְמִיר נִישְׁתַּחַט גַּעֲבָן —
עַס שְׁוֹיְמָט דַּי כּוֹאַלְיָע אַיְזַ מְאַל בְּלִוְיָן פַּאֲרָבִי
הַינְטָעָר אַיְרָ שָׁוֵן שְׁטִיְּטָן אֶצְוֹוִיְּטָעָן דָּעַר הָאָיָן —
אַן צָוַי אַיְזַ אַוְיךְ דָּאָם לְעָבָן.

דער היינט אוֹן די צייט

יעדר היינט זאנט אָן
מייט פויקן אוֹן טרומיטערם
נייע העלָן,
וואָס נישט פרייער אוֹן נישט שפער
זענען נאָך אַזעלכע נישט געווען
אוֹן וועלָן שוין נישט זיין —
ווי אָ פָאן
לייכט אַין חושך זיינער שיין,
זוי טרייסטן אוֹן זוי ווועקן
אוֹן יעדעם זיינער וואָרט אַין אַנטפלעונג,
שטעלצער דוף צו פרייהית.
נאָר אַין דער זייט
שטייט אלעמאָל פֿאַרטאַיעט
די אלטיטשקע חכמה צייט
אוֹן צום נעצטן כיטרע שמייכלט:
טען דארף נישט דן זיין אִים צום שלעכטן,
יעדר היינט אַין אָ בִּסְעָלָע גַּעֲשָׁלָגָן אוּפָן של
נאָר בֵּי מִיר אַין שווים
ווערן אלע העלָן אוּם
אוֹן גַּראָד נאָך די,
וואָס וווערן אָפט פֿאַרשּוּוֹיגָן,
בלוייבט דער שענਸטער ניגון.

וואויל איז צו די...

וואויל איז צו די וואם זיך שטאטפלען אלץ העכבר
אין פריד און מנוחה פון שטאטקן צו שטאטקן
מייט גלייבן אין זוניקע דעכער,
מייט צוטרייז צו הייליקע גלאקן.

איך בין געשמיידט צו דער זינדייקער ערדה,
וואו אַפְּגָרְוִנְטֶן שׂוֹאַרְצֵע
עם עינען באַשְׁעָרָת
צו טראָאנַן אין איינגענעם האָרְצָן,

און זוכן פֿאַרְשָׁאָטְעָנָע קְוֹאַלְן
אויף בלְאַנדְזְשָׁעַנְדָּע ווּעַנְנָע,
און וועָרָן גַּעַשְׁטוּרְיוּכְלָט אָוָן פְּאַלְן
דעָם איינגענעם חָלוּם אַנְטְּקָעָנָע

און בְּיוֹ צו דֻּעָם נֶס פָּוָן פֿאַרְגָּאָנָג
אַרְוָמְנִיִּין אַ שְׁכוּרָעַ שְׁטָעַנְדִּיק
פָּוָן לִיבָּעַ, פָּוָן זִינְד אָוָן גְּעוֹזָנָג,
וואָאָם וועָרָן אַיְן טְרוּיְעַר פֿאַרְעַנְדִּיקְט.

געבט

אין איזעלעניש אויך קלײַב דעם רעשה צוּנוּף
פֿוֹן אַלְעָ מִינְנָע צִיּוֹת-פָּאָרוֹזְיָעָן —
די פְּרִידְזָן אָנוֹ דֵי וַיְיָעָן —
פָּאָר סָאָכָּאָקָלְדִּיקָּן סָוָּת.
מְהֻנָּות טָעָן וּוְיַלְעַטְעַר רַוִּישָׁן
אִין פָּאָרְגָּעָלְפָּלְטָן זְבָּרוֹן
אָנוֹ צָוְוִינְגְּ-יָאָרָן
חָעֲנָעָן צֹ דָעָר עָרָד אָרָאָפָּ וּוְקוֹיְשָׁן
גַּעֲפָלָאָכְטָעָנָע פֿוֹן וּוּינְטָן.

טִיְּין נְאָנְצָעָר שְׁכָוּרָר אַמְּאָל
לִיְגַּט אָדָם-נְאָקָעָט אָוִיפָּ דָעָר שָׂאָל
פֿוֹן נִכְּטָעָרָנָעָם אַצְּנִיד
אָוֹן עַס שְׁרוֹמֶפֶט וִיך אִין דֵי צִיּוֹת
צֹו אָ לִינְיָעָ בְּלוֹיָן,
צֹו אָ פְּנַטְעַלְעָ דֵי נְרוּוִים —
אִין אִיךְ וּוְעָר פָּאָרוֹזָונְקָעָן אִין דָעָר אַיְבִּיקִיּוֹת.

דאָם ווֹאָרֶט פֿוּן דִּיכְטָעַר

דאָם דִּיכְטָעַרְסַ ווֹאָרֶט
קוּמַטַּ פֿוּן אַפְּנָרוֹנְטַן צַו גִּינְזַּן,
קוּמַטַּ פֿוּן הָאָרֶץ פֿוּן פָּאַלְהַ
וּוֵי קָוּוֹצָלַן פֿוּן גַּעֲפָלָאַצְטַן שְׁטִיְּזַן,
קוּמַטַּ פֿוּן יְעַנְעַם אַרְטַּן,
וּוּ דָעַרְ ווֹיִיטִיךְ אַיְזַן אַלְיַין,
וּוּ יְעַדְעַ שְׁעהַ
עַם אַיְזַן דִּי פְּרִיד
פֿוּן טְרוֹיוּעַן בְּאֶנְגְּלִיְּתַן
אַיְזַן אַיְינְגְּקָלְעַטְמַט אַיְזַן רַן
עַם לִינְגַּט דִּי פִּיְּזַן,
וּוּ פְּינְגְּאַטְמָעַרְנוּישַׁ אַיְזַן שְׁיַין.

דאָם ווֹאָרֶט פֿוּן דִּיכְטָעַר
איַזְנַטְשַׁ קִיְּין חַיְּלוֹנְגַּ זִיסְעַ
וֹיִיטִיךְן צַו שְׁטִילַן,
נִישְׁטַ קִיְּין בְּלוֹיוֹעַר דָּוָף
צַו עַמְעַצְנַם גַּעֲפִילַן,
צַו עַמְעַצְנַם גַּעֲווֹיַן,
נָאָר אַלְיַין דָעַרְ ווֹיִיטִיךְ
אַלְיַין דָעַרְ רִיכְטָעַר
אוֹן אַלְיַין דִּי שְׁטְרָאָתַן.

עם טראפֿט

עם טראפֿט, איז אומגערכט —
און פינצעטערניש עם פלייסט ארוים א קוואל פון ליכט,
איין שייס פון צער איין פרוייד פאָרבּאָרגן,
איין דורךפֿאל — אַנוֹזָן וווען קומענדיקע זיין,
דער טריבער היינט ווערט שוועל פון חעלע מאָרגנס
און דער אַמת שפְּרָאָצֶט אַ שטָּאָלְצָעָר אוּיפֿ פון ליגן.

אָרִיבָאַלְדִּי

אָזֶן וּוּעַט שָׁוֵן זַיִן:
דָּעַר וּוֹאָס אֵין שְׂטוּרִיט אָוָן אֵין פִּין
דַּעַם קָעַנְגַּ דָּעַרְפִּירֶט צַו דָּעַר מַאֲכָט,
וּוּעַט אָוְנְטָעַר דָּעַר הַצָּק פָּוּן פָּאַרְדָּאַכְט
דָּעַר עַרְשְׁטָעַר אַלְיַין
אָוְנְטָעַרְנִין,
אָוָן דָּעַר פִּינְד
וּוּרְטַ אַ פְּרִינְד,
אַ פָּאַרְטְּרוּוֹלְעַכְבָּעַר מַאֲן,
וּוֹאָס יְעַדְעַר זַיִן שְׁפָגָן
אַיְוֹ גַּעַשְׁצָט אָוָן גַּעַשְׁחִיט — —
אָוָן סַזְוָרָן נַאֲר קִינְמָאָל נִישְׁטָט מִיד
די הַאֲרַצְלָאָועַ צִיְּטָן
בְּלוֹזַן די טִיטְוָן צַו בִּיְתָן
אָוָן אַיְבָעַרְצָוָהָוָן כְּסָדוֹר
דַּעַם זַעֲלְבִּיקָן סְדָר.

פֿאַרוֹוָאָם אִיז דֵי זָוּן
אוֹזְוַיְ אָמֶעְטִיךְ הִינְתָּ?

אוֹרְפּֿאַלְדִּיעָר
נַאֲךְ נְרִינְנָעַן דֵי נְרָאָזָן,
עַם הָאָטָן נַאֲךְ דֵעַר פּוֹינְגָל
זַיְינְ גַּעַסְטַן נִישְׁמָט פֿאַרְלָאָזָן,
דְּאָם וּעוֹוֹרְקָל פֿרְיַילְעָן
אוֹרְפּֿ צְוִיְינְ גַּנְאָךְ קְלֻעַטְעָרָט
אוֹן סְלִיכְטִיקְטָן דֵעַר טִיְיךְ נַאֲךְ
מִיטָּ בְּלָאַלְעָכָעָר שִׁין —
פֿאַרוֹוָאָם וּשְׁעַ אִיז זָוּן
אוֹזְוַיְ אָמֶעְטִיךְ הִינְתָּ?
אוֹן סְדִיבְרָן דֵי בִּיְמָעָר פּוֹן זִיְן
דֵי גַּילְדָּעָנָעַ בְּלֻעַטְעָרָ?

מיין ווונדרערלעכער וואנן

פָּוֹן בְּאַגְּנִינְעָן שְׁטִיְיעָן
אַיְנְגַּעַשְׁפָּאָנְט אַיְנְצְּוּוּיְיעָן
אֵין מֵיַּן ווּוְנְדָעֶרְלָעָן ווּוְאנָן
אוֹן אֵין ווָעָג אַרְיַין זִיךְּ לְאָן גְּרִיִּיט —
דָּעָר טְרוּיְעָר
אוֹן דִּי פְּרִיְיד.
אוֹן אַנְטְּקָעָן
אַלְעָ הַיְמָלָעָן טָאנָן,
אוֹן אַנְטְּקָעָן
אַלְעָ הַיְמָלָעָן בְּלוּיָעָן.

נָאָר אֵין אֵין זִוְּיִיט צִיט דִּי פְּרִיְיד
אֵין דָעָר צְוּוּיְטָעָר צִיט דָעָר טְרוּיְעָר
אוֹן בִּים אַוְפְּגַּעַפְּרָאָלְטָן טְוִיְיר
וּוַיְינְט מֵיַן שָׂאָטָן שְׁטִילֻרְהַיִיט.

וּוּ-וּשָׁע וְאֵל אֵיךְ פָּאָרְן?
וּוְעַלְכָעָר אֵיזְ אַיְצָט מֵיַן בְּאַשְׁעַטְעָר ווָעָג? —
וּוְיַיְנְדִּיקָע ווּרְבָעָם בֵּי דִי טִיכְן —
מִיְינָע פְּרִיְעַדְיקָע יָאָרְן,
פִּינְגָל, ווֹאָס צּוֹם הַיְמָלָעָן גְּרִיְיכְן —
מִיְינָע קְוּמְעַנְדִּיקָע טָעָג.

וּאָם טָאָן מִית מֵיִן נַאֲרִישׁ הָאָרֶץ

וּאָם טָאָן מִית טִיֵּן נַגְרִישׁ הָאָרֶץ,
וּוֹעֵן אַיְנָגָאנָגָאנָן אַוְטָנָעָרִיכָּת
עַס וּוְאַרְפָּט אַרְאָפָּפָ פָּוּן זִיךְ
דֵּי קָאַלְטָעָטָמָקָעָם
פָּוּן דֵּי קָלוֹגָעָטָעָג
אוֹן אַיְן נַאֲכָט-שַׂוְאָרֶץ,
צַעֲשְׂוִיבָעָרֶט אַוּן צַעֲכָרָאַסְטָעָט,
עַס לְוַיְפָט אַרְוִים אַיְן מִיטָּפָן וּוֹעֵן
אוֹן רַוְפָט נַאֲךָ הַילָּחָאַיְן אַלְעָזָיְתָן שְׁטוּמָע —
וּוֹעֵר וּוֹעֵט זַיְינָן גַּעַשְׂרִי דָעַן הָעָרָן,
אוֹן אַלְעָזָרָאָן, אַלְעָזָרָיְמָעָרָן
אוֹן דֵּי חִימָלָעָן
טָרִיפָן שְׁטִיל מִיטָּבָוְמָלְדִיקָעָ שְׁטָעָרָן.

אותיות דורך געליכטיקטעה

אותיות דורך געליכטיקטעה פון שניי אונ זונ,
ויערטער אויסגעפיבערטעה אין פיין —
קענען דען א בלענד טונ
מייט פארפיזערישער שיין?
שיין דער שוועב אלײַן
אויף ווייסע פליינל
זו אויסגעדאכטעה הייכן
טיט ווי אונ שטומ געוויין
אין האָרְץ פֿאָרוֹזִיגְלָט —
קען צום הימל גרייכן.
אונ דער שטילען ניונ
פון א גלויביך ליאד —
פֿיעַרְלָעֵך אונ ליכטיך ווי קאייך —
מייט זיין לוייטערקייט א תיכון ניט
דער פֿאָרְקְלָעְטָעָר ווּאָר
אונ דעם טרייסטנדיקן ליגן.

רייד

רייד, רייד, רייד —
ITEMS RIID,
בלוי אין סאמע מיט
א אינדוועלע א שטומט
אין שוויגן.
אויף דעם איינדזול מיינע טרייט
אנטרונגענע פון ווערטער-שווים
בלאָנדזשען דורךטיקע אַרום
איין בענקי שאפט נאָך דעם צווײַטן ברען,
וואּו פרילינגדיקע מעג
הענגען אין אַ בלאָען דויים,
וואּי בליענדיקע צווײַגַּן.

די טרויעריךע שפיל

יעדער פריד
באנגלייט
א שאטן אויך פון טרויער,
יעדער פיין —
א שיין
פון האפעונגונג בע לוייע.

צווישן גראָן גריין
א שפין
נאָני אָפֶט באַהָאַלְט זיך
און אין גראָע שטעהט
געשעת —
א בליטעלע צעשטראָלט זיך.

אווי אויז שוין פון אייביך אָן:
די זוּן
מייט וואָלקְּגָם האָנט בֵּי האָנט,
די רויין מיטן דָּאָרְן,
דאָס שטָאָרְבָּן מיט נְעַבָּרְן.
קְומָעַן שְׁטוּנְדִּיק זָלְבָּעָנְגָּר.

ס'אויז אָ טרויעריךע שפיל.
אייר ציל —
וואָאלט מען זיך צו אַים דערקייבּוּן
און די גְּרַעַנְגַּצְּן דְּעַרְזָעַן קְלָאָר
פון חְלוֹם אָונָן פָּוּן וּוּאָר —
וואָאלט מען דָּאָך קִין יְוָעָר נִשְׁתָּמְתָּן גַּעֲשָׂרְיוּבּוּן.

פארבלענדעניש

יעדער שטודעטווינט
צייט אריין מיין טרויעריך געזאנט
אין זיין ווירבלדיין גאנגען
און דרייט מיט דעם אויף בלינד
אין א כושאָפֿ-קְרִיּוֹן אָן זָוֵן
נאָר ווי די שטודעט-צייט פֿאַרגֿנִיאַט,
טו אַיך גְּלִיאַיך די גַּעֲשִׁיכְבָּטָע
אייבערדריכטן
און עַם בָּאַקּוּמָט זַיְדָהָר דָּעַרְפּוֹן,
אוֹ דָּאָם חָאָב אַיך דַּעַם שְׂטוּרָעָם אַנגַעַדְרִיאַיט.

נעט נישט פאר אומנות...

נעט נישט פאר אומנות מײַן טרויער,
וּאָס דְּוִיעָרֶת אָזְן דְּוִיעָרֶת,
מֵיַּין קּוֹמָעַן צַו זְוִינִיקָעַ שּׁוּעָלַן
בְּגַלְאָזְן מֵיטַּ נְאַכְטִיקָעַ שְׂאָטָן —
עַס הָעָרֶת נִשְׁתַּת דָּאָס הַאֲרָצָה קִין בְּאַפְּעָלַן
אוֹז וּוְילַ נִשְׁתַּת מֵיטַּ מִירַ זִיךְּ בְּאַרְאָטָן.

איַךְ זָגַן דְּעָם: אַט וּנְאַרְ דְּעָם שְׁכָלַן,
וּוְיָרִידִיק עַר פְּלִימַט אִין דִּי חִיבָּן —
דִּי צִיְּתַּהְאָט בְּאַפְּוּילַן פָּאַרְגָּעָסַן —
אִין אַלְעַן, וּאָס גַּעוּן אָזְן פָּאַרְשָׁוּונָן —
צַו וּאָס זִיךְּ דְּעָם טְאַגְּלִיכָּט דְּעַרְעָטָן
מֵיטַּ צִילַּן אָז אַוְפְּהָהָר דִּי וּוּנְדָן?

נְאַר סְעַנְטָפָעָרֶת דָּאָס הַאֲרָצָה אָפַּ וּוְיָ שְׁטָעַנְדִּיקָּ:
כְּחִיבָּן אָזְן, וּוּ דְעָר שְׁכָלַן פָּאַרְעָנְדִּיקָּט
אוֹז כְּבָנַן אִים נִשְׁתַּת טִינְמָאָלַן מְקָנָה —
וּוּעָן עַר וּוּטַּ צָוַּם הִתְמַלְּשָׁן —
וּוּעָלַן בְּלוּמָעַן דָּעַן אַוְפְּהָרָעָן וּוּיאָגָעָן?
וּוּעָלַן טָעַג דָּעַן פָּאַרְמִיְּדָן דִּי שְׁקָיעָה?

נעט נישט פאר אומנות מײַן טרויער,
וּאָס דְּוִיעָרֶת אָזְן דְּוִיעָרֶת —
ニִשְׁתַּת אַלְעַן דַּאְרַ זָגְנָגָעַן
חִיבָּן דִּי קַעַפְּ אַוְיפְּ אִין שִׁין —
פּוֹז אַיְגָעָנָר שְׁוּעָרְקִיָּת גַּעֲפָגָנָנָעַן,
בִּינָגַן זִיךְּ אַיְינִיקָעַ אִין.

פֿוּן פְּרָאַסְטִיקָן צְפָן

פֿוּן פְּרָאַסְטִיקָן צְפָן
עַם יָאנֵן שְׁוִין וּוַינְטָן וּוַיְיַזְעָ אַרְטִיְיעָן,
בְּאֲנִינְעָן, וּוֹעַן וּוּכְטָעָר אַוִּיפָּ רָאנֵן נָאָךְ שְׁלָאָפָן,
עַם קּוֹטָעָן מְרָגְלִים אֵין נַעֲפָלָעָן פְּאַרְשְׁלִיעָרָטָן.

זַיְ שְׁפִירָן גַּעַהַיִם אָוִים דַּי גַּעַרְתָּנָעָר אָוּן פְּאַרְקָן,
דַּי בְּלָאָעָ בָּאַסְיִינְעָן פְּאַרְחִילָן מִיטָּ רְוִיכָן,
בָּאֲזָעִצְּן מִיטָּ שְׁוֹאַרְצָעָ וּוּאַרְאָנָעָם דַּי מָאַרְקָן,
מִיטָּ זְוִילְבָּרָעָן שְׁרָאָנְעָן דַּי פְּעַנְצְּטָעָר בָּאַהְוִיכָן

אָוּן שְׁטִילָן אָוּן פְּאַרְטָאַיעָט
זַיְ שְׁלִיכָן דַּוְרָךְ טִיר אָוּן דַּוְרָךְ טְוִיעָר
מִיטָּ יָאַמְעָרָ פֿוּן וּוּיְטָעָ לְוּוּוּתָ
מִיטָּ אַלְטָעָ נִגְנוּנִים פֿוּן טְרוּעָר

אָוּן וּוּעָקָן פְּוֹנְסָנִי אַוִּיפָּ פְּאַרְצְוִינְגָעָן וּוּוְנְדָן,
אָוּן בְּעַנְקְשָׁאַפְּטָן שְׁטוּמָעָ
נָאָךְ יָאָרָן, וּוֹאָסָם וּוֹנְעָן פְּאַרְשְׁוּוּוֹנָן
אָוּן וּוּעָלָן שְׁוִין קִיְּנְמָאָל נִישְׁתָּ קּוֹטָעָן.

די גראנען

און אט איזו די גראנען די לעצטעה פון זיין,
דאָם לעצטעה פאָסיקל שין —
א טיפער בלוטקיינר שנייט,
די שאָרף פון אַ חלַף
פראָסטייך צענלייט.

דערנאָך איזו שווין נאָרנישט נישטַאָ,
פארגלוועערטע שטילקײַט און רֹו,
צוריינגן פון תֵּי צו דעם אַלְהַ,
וואָו ס'לעשׂן די אָותִיות וְזֶר אָוִים,
דאָם ווֹאָרט ווֹי אַ נעלַ צעקריכט,
דאָם לִיכְטַ
קערט צוֹריַק צוֹ זַיְן פִּינְצְטָעָרָעָר שְׁוִים,
און די ערדרישׂע שְׁאָל,
און די הימלעַן די בלויַע
ווערַן צוֹריַק ווֹי אַין חומש אַמְּאָל —
תָּהָוּ וּבָהּוּ.

אין יונען אונגעט

כ'חאָב אין יונען אונגעט
דייר נישט נאָכְנַעַן אָגָּנַט קיינ் שבחים —
מייט דיין פֿרִינְדִּין בלוייז אַינְצְוּוֹיְעַן
דיינע אָוּמְעַטְּיקָע לִידְעָר
נאָכְאַמְּאָל גַּעֲלִיְעַנְתָּ.
און ס'זענען אלע שאָטְנָס בֵּי די ווענט
געזעטן שבעה,
אין אלע שייבָּן האָט די נאָכְט גַּעַוְיגַּט
איירע צִימְטָרְדִּיקָע שְׁטָעָרְן
און די כִּימְפָּר אַינְעַם פֿאָרָק אַנטְקָעָן
האָבָּן אין גַּעַנְעַן-שִׁין גַּעַגְלִוְוֶודְט
מייט די קְרוּינְעַן נאָקָעַטָּפָּרְבָּרָאָבָּן.
פלְזִיעַם —
האָבָּן דיינע ווערטער אַגְּנַעַהוּבָּן
זַיְדָאָלְיַין צַו זַאנְג
מייט דיין שְׁטִים
און מייט דיין נִיגְנוּן
און טִיר —
דעַרְשָׂרָאָקָעַנָּע — דַּעַרְפְּרִוְיטָע —
זַעַנְעַן לְאַנְגָּנָג גַּעַזְעַטָּן אַיְינְגַּעַה אַרְכְּטָע
און גַּעַשְׂוִיגַּן.

דאם ליז

עם לויפט פאָרבי די כוּאַלְיעַ און פֿאָרְשְׁוִינְדַּט.
דעָר שטראָל, ווֹאָם ציינְדַּט די כוּאַלְיעַ אָן אֵין לְוִית,
הָעִשְׂתָּאָוִים זֶיךְ אִינְעָם חָאָרְבְּסְטִיךְ-קָאָלְטַן ווַיְנַטְּ,
נָאָר ווּעָגָן ווי דָאָם לִיד הָעָרָת נִישְׁתַּחֲוֵת קִינְמָאָל אוּוִית.

דָעַרְמָאָנוֹנוֹן

דערמאנונג

כ'זווים נישט,
צ'י כ'חאָב עס געזען אויף וואָר,
צ'י ס'איו מיר צו חלום געקומען —
אויף אַ ים פון שיין
זענען ווייסע שיפן געשווומען
צ'ו אַן אָומְבָּאַשְׁטִימְטֶר ווייט
מייט זענעלען צעשפֿרייט
וואֹי פֿלְגְּלָעָן אַין ווינט,
און אלע מיינע יאָר
חָאָבָּן זַיְבְּלִינְד
וואֹי שויטיקע כוּאָלִיעָם באַנְגְּלִיט
אַין אַין-סּוֹפְּ פָּוֹן צִיְּט,
און אלע ווֹאָסְ גַּעֲוָעָן,
וֹאָסְ אַין אַון ווֹעַט זַיְּן
אַין גַּעֲוָאָרָן אַצְינָה.

א ווונדרלעכע ריזע

כ' האב היינט בײַנאכט
געמאכט
א ווונדרלעכע ריזע —
שטענדייק ווינטן
חָאָבָן טִיךְ גַּעֲפִירֶט
אייכער זָוֵן-פֿאָרָפְּלִיְּצָטָע ווועגן,
וויסע הייזער,
איינגעטונגקענע אין גריינס,
זענען מיר גענאנ אנטקענען
און נָאָעָנָטָע גַּוְיִכְתָּעָר
הָאָבָן טִיךְ מִיט הָאָרְצִיקִיָּת בְּאָנְרִיסְט.

וואי א בעכער וויאין,
אייז פול געוווען מײַן ברומט
מייט שוייטענדיקער פרײַיד
און מײַן בליך
מייט שיין מייט נָאָלְדָעָנָעָר,
וואי מיט אָראָאנַזְשָׁן-זָאָפְּט.

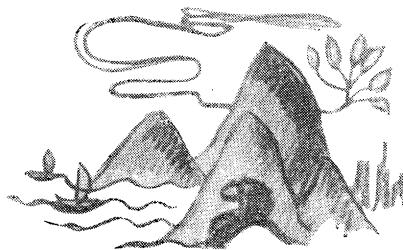
פָּנָן לִיכְטַּמְּפָּרְבָּלְעָנְדָט,
איַךְ בֵּין גַּעֲגָנְגָנְעָן אָוֹן גַּעֲגָפָט —
די בָּאֶזְוָנְטָעַ הָעָנְטָה,
וּוֹי פְּלִינְגָל אַוְסְמָנְעַשְׁפָּרִיָּט
צָו עַמְעָצָן,
וּוֹאָם חָקָט גַּעֲנָעָפְּלָט אַיְן דָּעָר וּוּיִיט
אָוֹן אַיְן דָּעָר וּעַלְבָּעָר צִיִּיט
אַיְן מִיר אַלְיָין גַּעֲרוֹת.
אָוֹן אַ וּוֹאָרט פָּנָן לִיבְשָׁאָפָט
חָקָט גַּעֲצִיְּטִיקָט אַיְן טִיְּזָן בְּלוֹט.

אין אַ בִּישׁוֹת-לְאָנֶד

כ'בין געקבטען פון זיך אליעז'
פון אַ בִּישׁוֹת-לְאָנֶד.
דאָרט וווײַנט טײַן פֿאָלק
אויף אָן אָפְּגָּרוֹנְט-דְּאָנֶד
צְוִישָׁן הוַיְכָע בָּעָרֶג —
און דֵּי עַכְּסָם פון זיין בָּעָרֶג-גַּעֲזָאנֶג —
וּוַיְמַע שִׁיפָּן אוַיְף אַ בְּלוּעַן יִם,
רוֹיטָע פָּעָלָן אַין אַ מְדָבָר-גַּלוּט,
וּוַיְ פָּאָרְקִילְטָעָר פְּלָאָם,
וּוַיְ פָּאָרְגְּלִיוּעָרְטָ בְּלוּט.
איַבָּעָר זַיְ פְּלִיסָן אָן אַ צָּאָל
הַיְמָע שְׁטָרָאָמְטָעָן פְּרִיד
פִּונְ דָּעַם אָוָרְקוּאָל פִּונְ גַּעֲווּיָּן,
פְּלִיסָן אַין אַ טָּאָל,
וּוְאָס אַיְזָ פּוֹל פָּאָרְזִוִּיט
מִיט שְׁטִיִּין
און שְׁרָעָק.
כ'בין גַּעֲזָעָן דָּאָרט בַּיִם וּוּגַּן,
וּוְאָס פִּירָט פִּונְ בָּאַבִּיאָאָר
צָוָם מָאָנוּמְעָנָט פִּונְ זִינְ
און גַּעֲווּיָּינָט פִּונְ צָעָר,
און גַּעֲווּיָּינָט פִּונְ גְּלִיק.

אַ רְעִנְבּוֹיָן אֵין דַי בְּעֶרֶג

סְאַקְאַט קִיְינְעָר נִישְׁתְ גַעֲהָרֶט,
וּוֹי סְהַקְאַט מִיַּן צִיטָעָר דִיךְ בָּאָגָרִיסְטָמַט מִיַּן בְּלֹות,
סְהַקְאַט קִיְינְעָר נִישְׁתְ גַעֲזָן,
וּוֹי סְהַקְאַט מִיַּן הָאָרֶץ נַעֲקָשְׁתָ דִין בְּרֶעֶג,
אֵין דַי טָאָלָן דִיְינָע
הָאָבָן סְיַיְנָע בְּעַנְקָנְדִיקָע נַעֲכָט
וּוֹי קַעַמְלָעָן שְׂטָיל גַעֲרוֹת,
מִיַּן גַוְסְטְדִיקָע טָעָן
הָאָבָן וּוֹידָעָר אַוְיפְּנָעַפְלָאַטָט וּוֹי לִיבָט
אוֹן פָוָן דַי בְּעֶרֶג
הָאַט אַ רְעִנְבּוֹיָן אַרְאָפְנָעַנְדָעָרט
אוֹן וּוֹי אַ וּוֹנוֹנָעָר-טָעָפָךְ
וּוֹרְגַעַשְׁפָרִיטְ פָאָר מִיַּן טָרִיטְ.
פָוָן פָאָרְבָן-שְׁפִילְ פָאָרְבָלְעָנְדָטְ
סְיַהַקְאַט מִיַּן לְעָבָן נִישְׁתְ דָעַרְוּזְדָעָרט
צַו דָעַם רְעִנְבּוֹיָן-נִיגָן
פָוָן מִיַּן נִיעָם לִירְ.

דער קלײַנער קאקטום

דער קלײַנער קאקטום אין מײַן צימער
גָּלִיט מִיט גָּלְדִּיק-בָּרוּינֶעָם שִׁימָעָר,
וֹאָס אֵין וּוַיְתָן לְאָנָּד
אֵין דָּעָר לוֹפְטָן שְׁוּעָבָט,
לוֹיכְטָ אֲרוֹם פָּוּן רְוִיְתָן זָאָמָּד
אוֹן אַ טִּיל אֵין
פָּוּן דָּעָם רְוִיָּם, וֹאָס אֵינוֹ גַּעֲזָעָבָט
פָּוּן זָוּן אוֹן תְּכָלָת.

טִילְמָאָל טְרֻעָפֶט
אֵין בֵּין-הַשְׁמָשׁוֹת דִּיקָעָר שָׁעה —
די פִּינְגָּל נְרִיְתָן זִיךְ אָוִיף רָוּ,
דָּעָר הִימָּל קַוְשָׁת פָּאַרְקָל עַרְטָט
טִיטָּע לְעַצְטָן גָּלִי פָּוּן זָוּן
די מִידָּע עָרָה,
דָּעָר אָוָונָט בָּעַט זִיךְ אָוִים
אֵין נַעַפְלָ פָּוּנָעָם טָאָל —
אוֹן מִיטְאָמָּאָל —
דָּעָר קלײַנער קאקטום צִינְדָּט זִיךְ אָן,
אוֹן וּוַיְ דָּעָר סָנָה
עָר בְּלִיְיכְט אֵין פְּלָאַטְמָעָן שְׁטִיְין
אוֹן בְּרָעָנָט, נִישְׁטָ וּוּעָרְנִיךְ פָּאַרְבָּעָנָט.

עַם חָאָט, זַעַט אָוִים,
דָּעָר קלײַנער קאקטום נִישְׁט גַּעֲעָנָט,
אַנְטְּרִינְעַנְדִּיךְ פָּוּן אַיְגָנָעָר גְּרוּוּם,
אַנְטְּרוֹנוּעָן אָוִיךְ פָּוּן זִיךְ אַלְיָין.

וועגן

אלע כשופדייקע וועגן,
וואָס האָבן צו דער גרויסער וועלט געפֿירט,
און אַיינער מיטן אַנדערן זיך נישט בָּאַרְיֶה
און נישט געגאנגען זיך אַנטקען —
פִּירְן אַיצְט צו דֵּיר.

און ס'איו שווין מעָר נישט וויכטיך,
ווער עָם חָאָט דָּעָם אַלְטָן לוֹיפּ פָּאַרְקִימְטּ,
ווער דָּעָם נִיעָם נָאָנָן באַשְׁטִימְטּ
און צִי אַיְוָעָרְן רִיכְטִיךְ —
אלע לִיגְן אַיצְטָעָר בֵּי דִּין טִיר.

בָּאוּאַקְּסָעָן מִיטּ טְרוֹיוּמָעּ, וּוּ מִיטּ וּוּיאָנָעָנְדִּיקְן גְּרָאָן,
מִיטּ שְׂתִּינְנָעּ אַנְגָּזָאָמְלָט אַיְן דֵּי וּוּאַנְדָּעָר-זַעַךְ
מִיטּ שְׁטוּכְּ פָּוּן הַיְּמָעָן חָרוּבָעּ בָּאַדְעָקָטּ
און מִיטּ וּוּעָן-שְׁפְּלִיטָעָם, וּוּ קָאָלוּתָעּ שֻׁרְבְּלָעּ גְּלָאָז —
די שְׁוֹאַרְצָעּ גְּרִיבָעָר צּוּ בָּאַצְּרִין.

ס'חָאָט דָּעָר גְּוָרְלָזְיָה צּוּ דֵּיר גַּעֲפִירְטּ,
און זַיְיָ קָעָנָעּ שְׂוִין צְרוּקָן נִישְׁטָן גִּינְזָר,
וּוַיְיָלְדָּעָר טָאָג אַיְוָעָר אַפְּלָנְדִּיקָעָר שְׂתִּינְן,
און אַלְזָז וּוּאָסָהָאָט בֵּין אַיְצָטָה פָּאַסְרִיטּ —
קָעּ שְׂוִין קִיְּנְמָאָל אַנְדָּעָרָשּׁ נִישְׁטָהּ פָּאַסְרִין.

די לאַעֲבָנֶס־גָּעוֹשִׁיכְטָע פָּז אָקוֹוִיט

די אַיִינְצִיקָּע שָׁוֵלֶד פָּז דָּעָר קוֹוִיט,
פָּז דָּעָר רְוִיטָעָר אָזָן שְׂטָאַלְצָעָר קוֹוִיט,
איָז בָּאַשְׁטָאַנְעָן אִין דָּעָם,
וּוְאָס נְעֻוּאָקְסָן אִין זַי נִישְׁתַּגְעָהִים
ערְגַּעַץ־וואּ אִין אָז עַק
בַּיְּ דָּעָר זַיְּטָ פָּז אַ וּוּגָן —
פָּז גְּרָאָזָן גַּעַהַיִם,
פִּין שְׁוֹנָאִים פָּאַרְשָׁטָעָלָט,
נָאָר אִין סָאמָע אִין דָּעָר מִיטָּ
זַיְּ צְעַבְּלִיט אָזָן צְעַהַעַלְט.

איָז פָּז אַנְגַּעַפְאָרוֹן
מִיטָּ פָּעַטָּע מִיוֹשְׁבָּע פָּעָרָד,
וּוְאָס הָאָבָּן נִישְׁתַּגְעָהִים קִינְמָאָל פָּז בְּלוֹטָעָן גַּעַהַעַרְטָן,
אַ פָּז אַ בָּאַלְעַנְאַלְיִשְׁעָ בְּרִיְּטָעָן,
אוֹז דִּי קוֹוִיט אָוְמְגַעְוֹאָרָנְט
צְעַטְרָעָטָן.

אָזָוי חָאָט אִיר לְעַבְּן זַיְּ טְרָאָנִישָׁ פָּאַרְעָנְדִיקָּט
אוֹז דָּעָר וּוּגָן וּוְאָס גַּעַפְּרִיטָה חָאָט צַו זְוִינְקָעָר שְׂטָאָט
איָז גְּעַבְּלִיבָּן פָּאַרְפָּלְעָקָט שְׁוִין אוֹיף שְׂטָעָנְדִיק
מִיטָּ אִיר אָוְמְשָׁוְלְדִיק בְּלוֹטָן.

ニישט אומזיסט

פֿאָר דַעַם פְּרִיִּיעַ פְּוִינְלְשֶׁן גַּעֲזָנָג,
פֿאָר דַעַם הַפְּקוֹדִיכְן וּוְאַנְדָּרָר פְּוֹנוּם וּוַינְטָט,
פֿאָר דֵי שְׁטוּרְעָמָס אַיִן דֵי בָּעָרָג,
פֿאָר דֵי שְׁטִילְקִיְּטָן אַיִן טָאָל,
פֿאָר יְעָדָע וִינְדָה,
וּוְאָס אַיִן גַעַשְׁעָן שְׁוִין פָוָן לְאָנָג,
וּוְאָס גַעַשְׁעָט אַצְיָינָה,
אַנְזָן גַעַשְׁעָן וּוּעָט נָאָךְ וּוּעָן עַם אַיִן אַסְמָאָל —
פֿאָר אַלְעַץ, פֿאָר אַלְעַץ אַיךְ צָאָל
מִיט אַיִינְבָּלוּט אַוִיפְּ יְעָדָן טְרָאָט — — —
ニישט אומזיסט
הַקְּטָא אַיר מִיךְ אַוִּיסְגָּנוּווִילְט פֿאָר אַיִיעַר נָאָט.

זוי נישט טרויעריך, מײַן קינד

זוי נישט טרויעריך, מײַן קינד,
דאָס שײַנע מעשההלוּ איז נישט גענאנֿ פֿאָרלוֹיזֿן —
אויף דִי גְּרִינֿע צוֹוִינֿגֶן שְׁפִּילֶט אַ יְוִינֶר ווִינֶט,
די זָוֵן זִינֶנֶט ווּידָעֶר אוֹיף דִי אַלְטָעַ מְוִיעָרַן.

די פֿרִינְצָעָסִין חָאָט פָּוּן אַרְדָּע קִיטָּן זִיךְ בְּאָפְרִיִּיט
אוֹן שְׁעַנְעָר נָאָךְ אוֹן יְיָנָעָר
זִי שִׁינְטָאָרָוִים פָּוּן גַּעֲפְּלָדִיקָּעָר ווִוִית —
אַ ווּוִיסָּעָ רְוִיזָּעָ צְוִוִּישָׁן דָּעָרָנָעָר.

אוֹן זַעַם: עַמְּ אַיְזָה גַּעַשְׁעָן
וְוי אַיְזָה שִׁינְעָם מעשההלוּ באַשְׁרִיבָן —
דָּעָר גַּוְתָּעָר פְּרִינְצָעָחָאָט אוּפְּגַּעַלְעַבְטָמָּה פָּוּן טְוִיטָן שְׁטִיְין,
וְוּ סְ'חָאָט דָּעָר בְּיוֹזָעָר קָעָנִיגָּאָים פְּאָרָטְרִיבָן.

אין דיר, מײַן פֿאָלָך

א פונק חאָט אָפְנֶערִיסָן זיך פָּונַע פְּלָאַט,
אָ טְרָאָפָּן אַיְזָן אַנְטָלָאָפָּן פְּוֹנָעָם יִם,
צַי לְעֵבָן גָּאוּהָדִיק פָּאָר זיך אַלְיַין —
אָוָן דְּאָס אַיְזָן זַיְעָר סֻוֹף גָּעוּעָן.

בָּאָחָאָפָּטָן מִיטָּן בְּוּם,
אַיְזָן יְעַדָּע בְּלָאָט דְּאָס לְיכָט פָּוּן רְוִים,
די שְׂרָה פָּוּן דְּעָר עֲרָה.
מִיט זיך אַלְיַין — צָוָם וּוַיְגַּט בְּלוּוּן זַי גָּעוּרָת.

אַיְזָן דִּיר, מִיְּן פֿאָלָך אַיך בֵּין יָאָרְטְּוִינְטָעָר שְׁוִין אַלְטָט,
אָוָן יְעַדָּע קְלָאָנָן אַיְזָן שִׁין, אָוָן יְעַדָּעָס וּוְאָרָט — גָּעוּשָׁטָאָלָט.
אָפְנֶעָשִׁידָט פָּוּן דִּיר, אַיך בֵּין אָרְגָּעָבָלְיוּן,
אָשָׁאָטָן וּוְאָס פָּאָרְשָׁוּינְדָט, אָשְׁטוּמָעָר אָוֹת.

צי האט אמאָל

צי האט אמאָל א שטומע בלעט
איין צייטן הארכאַטיק-טְרִיבָע
איד אײַנְשְׁטָאָם פֿאָרָאָט
און צו א צוֹוִיְיטָן שְׂטָאָם אַרְיבָּעָר?

און וווען א בִּיוּזָע האנט
האָט א צוֹוִיְיגָן פָּוָן כּוּוִם פֿאָרָשָׁנִיטָן,
צי האָט די צוֹוִיְיגָן דָּעַן נִישְׁתָּאָם איַן פֿרָעָמְדָּנְלָאָנד
געַבְּלִיטָן מִיטָּאַרְעָא בְּלִיטָן?

און דו בִּיםְטָן פָּוָן דָּעַרְעָא וּוּרְבָּעָא שְׁטִילָעָר
צִים רְוִישָׁנְדִּיקָן דָּעַמְכָּבָן אַרְיבָּעָר
מִיטָּזְוִינְגָן בְּלַעֲטָעָר זִיךְרָהִילָּן
מִיטָּזְוִינְגָן זָפְטָן זִיךְרָעִינְגָּן,
אוֹ קְיִינְעָרָזָל אֵין צִיְיטָן טְרִיבָעָר
איַן דִּין גַּעַשְׁתָּאָלָט דִּין גַּישְׁתָּאָם גַּעַפְּנִינְגָּן.

דאם ווארט

כחאָב זיך מיטן טרוים פֿאַרְכּוֹרְדֶּעֶט
און כ'ווועל אִם לאָזֶן לְזָבֵרָן
איינעם קְלָאנְגֶן פֿוֹן מִינְנָעַ לְיִדְעָר,
איינעם זיין פֿוֹן מִינְנָעַ יָאָרָן.

ニישט קײַן גָּלְדָּר אָזֶן נִישְׁטָט קײַן גִּטְעָר —
סְּבָלוּעַ וּוָאָרְטַּה אַיְזָן מִין פֿאַרְמָעָן.
כ'חאָב באָקוּמָעָן עַם צָו הַיְּתָן
דוֹרֶךְ דַּי פֿרְעָמְדָע בִּיּוֹעַ וּוּעָן.

און עַם אַיְינְנָעָפָאַסְטַּה אַיְן הָאָרֶצָן,
מייט מִין בְּלֹות נַעֲטָאָן דֻּעָרְנָעָרָן,
עַם זָאָל אַוְיךְ אַיְן נַעֲכָט אַיְן שָׂוֹאָרָצָע
לייכְטָן נִישְׁטָט אַוְיפְּחָעָרָן.

יעדע כווארלייע

יעדע כווארלייע דערטראָגנט צו דעם ברענ
דאָס געואנגע פון דעם שטראָס
און פֿאַרהייט
בייז דער לעצטער מינוט
פון אַיר אָומְרוֹ-פֿאַרנְגָּגָג
דאָס לִיבְטָפָן פון דער זונ
די שאָטְנָס פון טאג.

אויך אַיר אויף מײַן וועג
פון תָּהוֹם צו תָּהוֹם
דאָס לִיד
פון פִּין אַון פון מָוֶת
מײַן פֿאַלְקָד דָוָךְ גַּעֲזָאָגָג
אייך דערמאָן
און פֿאַרזָּאָג.

מיין געבורנטאג

מיין געבורנטאג זיצט שבעה אצינד,
זינע עלנטע געוזאנגען
טרוייבט ארום אַ בִּיּוּר ווינט
אייבער אלע לענדער.
און איך אַ קִינְד גַּעֲפָנְגָּעָן,
יזין כי אַ יּוֹם-טוּבְדִּיקָן טִיש אַ פֿרְעָמָן
און היל אין קָאַלְטָעָר שִׁין
מיין טרויער אין.

נאָר לכבוד מיר
איו אופגענָן אין טיטן שטוב
אַ בוּם אַ גִּרְנְּעֶר
און ער אלֵין איו אופגעשטאנָן פֿון דער גַּロְבָּ
און אלע צוּוִינָן אוַסְגָּעָצִירָט
איו לְוִיכְטְּנְדִּיקָע שְׁטָעָן,
און בֵּין בָּגְנָעָן,
זונען אלע צוּבְעָרְשִׁינָן אוַסְגָּעָלָשָׂן ווּעָרָן,
זאָל קִינְעָרָ שְׁוִין נִישְׁתְּ צְוּוִיְפְּלָעָן טָעָר,
און אֵיך בֵּין ער.

נאָר טיטן טָאג,
זונען דער כְּשָׁוֵף ווּטַּזְּרַע אַפְּטָאָן פֿון דער שְׁטָאָט,
זונעלן מיר שְׁוִין אַפְּוּזָאָרטָן אוַיְפָן דָּאָן
די פרומֶע לְיִיט,
זונען חַילְיקָן זִין נָאָטָעָן אייבער בעבערים בלּוּט,
און שְׁעַלְטְּנְדִּיקָע די צִיְּתָן
פֿון יְוָגָן לְיִכְּטָן צָעָרִיכָּט,
צְוָשָׁלָאָן טִיךְ פֿוֹנְמָנִי צָום קְרִיִּץ.

אין מיין אויסטערליעשן גאנגע

אין טיין אויסטערליעשן גאנגע
טיט אַלע שטורעטען צוועטען
ס'האָט זיך אויסגעטען די וואָר
פֿון צייט אָונַ אָרט.
אין טיין קעניגרייך פֿון וואָרט
איו פֿאָרבּליַּבּן נָאָר
פֿון שוואָרכּיע פֿלאָטְעָן
ס'גּוֹווֹילִיקָע גּוֹזָאנָג
אונַטְעָר הִימְלָעָן בּוֹיְנָע
אונַ די שְׁטִילָעַ קְלָאָג
פֿון ברענענדְּקָעָר עָרָד.

נָאָר דָּעָר שָׁוֹנָא
הָאָט נִישְׁתָּאוּפּּגּוּחָעָרְט
אוֹוָה טִין יְעָדוֹן טָאָג
זִיְּנָעַ צִיְּנָעַר שָׁאָרְפָּן
אונַ דָּעָר וּוּעָלָט צַוְּדָאָעָן:
אוֹוָה אִים אֵינוֹ גּוֹלְוָנָגָן
אוֹוָה אַ פִּיצָּל עָרָד צַוְּרוֹעָן
דָּאָרָפּ מַעַן אָינַ דָּעָם יִם וּוּאָרְפָּן,
אוֹוָה אוֹוָה וּוּאָגָּל אָונַ אוֹוָה וּוּאָנְדָעָר
זִיְּנָעַ שְׁרָעָקָן קְלִינָגָן —
וּוּאָרָנָט יְעָדוֹן לְאָנְדָעָר —
איוֹ עַם נָאָר,
כְּרִי די וּוּעָלָט בְּאֶצְוֹוּנָגָן.

הִיְת אַיִּח, רֹפֵט עָר, וּוְאַכְזָם זִיִּיט,
 שְׁלִימֶט פָּאָר אִים אֲ יַעֲדָע וּוַיִּיט,
 אֲן רְחַמְנוֹת
 טְרַאַגְט אַנְטְקָעַן אִים דָעַם גָוָר,
 אֲז וַיַּן רְוֹעַן אַיּוֹ סְכָנָה,
 אֲז וַיַּן וּוְאַנְדָעַר אַיּוֹ גַעְפָאָר
 אֲז וַיַּן יַעֲדָע שְׁפָאָן
 טָוָט דֵי לְעַנְדָעַר צִינְדָן.
 בְּלוּיוֹ אַיּוֹ אַוִיסְוּג
 אַיּוֹ פָאָר אִים פָאָרְטָן —
 פָוָן דָעַר עַרְד פָאָרְשָׂוִינְדָן.

אֲז אַיך
 גַי אַלְעַ אַרְוָם נָאָך
 וּוֹי אֲ שְׁבָור
 אֲז וּזְךָ פָאָר גָאָרָעַר וּוּעָלָט
 אֲז תִּיקְוָן
 אַיִן דָעַם שִׁיְינָעָם חַלּוּם
 פָוָן מִיַּן זַיְדָן יְשֻׁעָיוָהו
 וּוּעָנָן שְׁלָוָם
 אַיִן סּוֹף פָוָן אַלְעַ צִיְתָן,
 וּוּעָנָן לִיְבָן,
 וּוּאָסָם וּוּטָט מִיט שְׁעַפְעַלְעָן
 צְוָאַמְעָנוֹוִוִינְעָן,
 אֲז כְ'גַלְיָיב,
 אֲז סְאַיּוֹ מִיַּן דָוָר שְׁוֹן רָאוִי
 דֵי שְׁוֹעָרְדָן
 אֲוֹיפָה דִירְלָעַן צַו פָאַרְבִּיטָן
 אֲז דֵי דָעְרָנָעָר-קְרָעָנָץ —
 אֲוֹיפָה קְרוֹינְעָן.

מיין פֿאַטְעֶרְלָאַנד

מיין פֿאַטְעֶרְלָאַנד איז דאָ, ווּ קַאיָּאָרָן הַעלָּע
ליַכְתִּיקְון אוֹיף אַלְעַ שׁוּעוּלַן
און פֿרִימְאָרְגְּנְדִּיךְעַ וּוּנָן
ניַעַן אַלְעַמְעַן אַנטְקָעַן.

דאָ, ווּ אַלְעַ טַאַטְעַם, אַלְעַ מַאֲטַמְעַם
דעַם טָאנַג בְּאַגְּנָעַנְעַן צַוְּאַטְמַעַן
און אוֹיף אַלְעַ שְׁפָרָאָכַן
קִינְדְּעַר זָאָרְגְּלָאָזַן לְאָכְּבָן.

מיין פֿאַטְעֶרְלָאַנד איז דאָ, ווּ דִי זֹונַ אַיַּן,
און דְּרוּיסְטָעַ טְרָאַט איז נִישְׁתַּ פֿאַרְבּוֹנְדַן מִיטַּ סְכָנוֹת,
און יַעֲדָעַ פֿעַנְצְּטָעַר אָפַן איז פֿאָר שְׁטוּרָעַם
און יַעֲדָעַ אַרְבָּעַט איז מִיטַּ פֿרִידַ גַּעַגְּרָעַטַּט.

דאָ, ווּ יַעֲדָעַ פֿוֹינְגַּל אַיַּן בְּאַגְּנִינְעַן
קָאָן זַיְן פֿרִידַ אָן טְרוּיְעַר זִינְגְּנַעַן
און יַעֲדָעַ בּוּיַּם זַיְן אָוּמְעַטְיַק פֿאַרְטָרָאַכְּטַן
איַן דִּי טְוַנְקָעַלְעַ פֿאַרְנָאַכְּטַן.

מיין פֿאַטְעֶרְלָאַנד איז דאָ, ווּ אַיַּן פֿרִילְיְינְגַּ-צִיְּיטַן
בְּלוּיעַן אַלְעַ וּוּיְטַן,
און אַלְעַ גְּרוֹאָן צַוְּדָעַ שִׁין זַיְן צִיַּעַן,
און אַלְעַ בְּלוּמְעַן זַיְן אַלְצָאַיְינַס צַעְבְּלִיעַן.

דאָ, ווּ חַאְרְבַּסְטַ-טְעַג טְרִיבְעַ
פְּלִין חַעְרְצָעַר אָן מִיטַּ לִיבַּעַ
און דִּי עַרְדַּ פֿאָר אַלְעַמְעַן גַּעַגְּנַגְטַן,
וּוּ אַיַּן חַלְוַם פָּוּן מיַן יוֹגַנְטַן.

צום ויבעצייקסטען געבעוירנטאג פון פרץ מאָרקייש

רויטער געווויטער
דורך שטעהלך און שטעט,
ווײַנטן מיט פלאטיקע טרייט,
טייכן מיט בלוטיקע שויימען.
און אין סאמע אינדרמייט —
עד —

דעָר שווארצלאָקיער רײַטער
פון שטומיש-צעונגענע רייד,
ווײַס ברעכט אויף פֿאָרגֿלְיוּוּעָרטְעַ צוִימָעַן,
פאָרְהוֹילְעָנָעַ וועָנָן צַעֲכָרָאָסְטָעַט
און אויף מאָרְקָן צוּ הַפְּקָר פֿאָרְקָנְסְטָעַ —
דעָר וועכטער,
ווײַס לעסטערט און הייליקט און וואָקט
בֵּין קְוֶפְּעַם גַּעֲשַׁעַנְדְּעַטְנַן לְיִיב
פון מאָמָעַם און מעכטער,
פון טאטָעַם און זִין
און מיט איינגענע בלוטן פֿאָרְשְׁרְיִיבָּט
די שיחיות פון נאָקט
אויף דער שוועל פון באָגִין. —

עד —
דעָר צַעֲוִיכְעָרְטָעַר גְּלָאָק,
ווײַס דער ליַכְטִיקָעַר ווַיְנַט
פון פֿאָרְטָאָג

האט צעווינט און צעציינרט
 מיט מבולם פון גלייאקע קלאנגען,
 מיט פונקען פון שייטערס=עקרות,
 מיט כַּאֲרְכָּלְעָן פון גִּיסְמָה-גְּעוֹנְגָּעָן
 פון גאנצענע ערחה/^ם
 און מיט שיינען פון קרענצעם קלארע,
 וואָס האָבָּן גְּעוֹוִינָן ווי קינדער
 די ווונדר
 פון יונגע קאיַּאַרְן.

— ער —

דער וואָסערפֿאל ווילדרער,
 וואָס האָט מיט צעשטורעטען אָרְעָם צעמאָלָן
 די אלטע עטרות פון זילבער
 פון אלע פָּאָרְגָּאָנְגָּעָן דָּוָרוֹת,
 צעשפֿרִיֶּט זוי אוֹיפָּה בערג און אוֹיפָּה טָאָלָן,
 ווי זריּוּת פָּאָר אוֹיפָּגָּאָנָּגָּן פון תְּרוֹת,
 נישט פון קִין גַּעַטְעַד גַּעַבְעַנְטַשְׁטָע
 מיט קְנָה אָן שְׁנָאָה,
 נָאָר פון טַעַנְטָשָׂן פָּאָר מַעַנְטָשָׂן —
 מיט לִיבְשָׁאָפְּט, מיט גְּנָאָד אָן פָּאָרְגִּינָּעָן
 אָן אֵין גַּעַמְלָעַךְ שְׁטִילָע
 פון עַנְגָּע אָן טָוְנְקָעַלְעַ שְׁטָעַט
 גַּעַבְעַנְגָּט זוי דָּוָרָךְ לִיבְטִיקָּן טּוֹיעָר
 פון פרילִינָּג
 מיט בענקשאָפְּט אָן פרִיד
 אָן מיט אלטָן פָּאָרְבָּאָרְגָּעָן טּוֹיעָר — — —

זוֹינָע באָפְּלִינְגְּלָטָע ריַּיד
 האָבָּן ווי רָעָנָנָם פון ברָכָה גַּעַנְיְדָעָרט
 אוֹיפָּה דָּעַם יְרִישָׁן לְשׁוֹן
 אָן די גְּרָאָע פָּאָרְצִיְּטִישָׁע וּוְאָנְדָּרָע=יְרוֹשָׁה
 פָּאָרְבּוֹרְדָּעָרט
 מיט יְוָנְגָּעָר אָן פָּאָרְבִּיקָּעָר פרִיד.

נאָר די וועלט,
 וואָס ווי נאָר די זון פֿאַרנִיַּט
 אוֹף אָונְדוּעָרָעַ לְעַבְנָם לוֹיעָרָן,
 זַיְיַ זַעֲנָעַן גַּעַשְׁטָאַנְעַן שַׂוִּין גְּרִיַּיט
 מִיטַּ גִּירִיקַע צַיִן
 בֵּי דִי טּוּיעָן,
 דִי פֿינְצְטָעָרַעַ שַׁאַטְנָס פֿוֹן נַאֲכַט
 צַו דָּעַרְמָאַנְעַן,
 אָז אָונְדוּעָרַע גַּעַבְיַן
 אַיְזַ אַלְעַן נאָר פֿאַרְאַנְעַן —
 פֿוֹן קִינְגַּעַם באַוּוֹאַכְטַּ.

זַיְיַ הָאָכָּן זַיְיַע טִירַן גַּעַהִיט,
 וּיְ שְׁפִינְעַן בָּאוּצַּט יְעַדְן שְׁפָאַלְטַּ
 צַו דָּעַרְשְׁטִיקַן זַיְיַן וּוּנְדָעֶרְלָעַךְ לִידְךְ,
 צַו פָּאַרְלָעַשְׂן זַיְיַן לִיכְטִיק גַּעַשְׁטָאַלְטַּ.

נאָר קַעַנְעַן דָּעַן שְׁפִינְעַן פֿאַרְשְׁפִינְעַן אַ קְוֹאָלַ
 פֿאַרְשְׁטָעַלְן מִיטַּ פֿינְצְטָעָרַעַ נַעַצְן דִי וּוּיטַּ?
 קַעַנְעַן דָּעַן בִּיוֹעַ זַוְוִיְיַעַן פָּאַרְלָעַשְׂן אַ שְׁטָרָאָלַ
 מִיטַּ פֿרְאַסְטִיקַן אַטְעַם פֿאַרְפְּרִוָּן דִי צִיְיטַּ?

אַטְ העַרטַּ,
 וּיְ זַיְיַן שְׁטִים אַיבָּעַר לְעַנְדָעַר זַיְקַר טְרָאַנְטַּ
 אָזָן פִּילְטַּ אָזָן מִיטַּ פֿאַרְבָּן אָזָן קְלָאַנְגָּעַן דָעַם רְוִים —
 אָזָן דִי חָאַקְ,
 וְאָסָחַטְ זַיְקַר פֿאַרְמָאַסְטַּן צַוְעַפְן דָעַם טָאַגְ,
 לִיגַטְ אַיְזַן בְּלוֹטִיקַן זַשְׁאַוּעָרַעַ פֿאַרְזְוָנְקַעַן אַיְזַן תְּחוֹםַ.

ווען מ'חאָט אַיעָר לֵיד דערשטייקט

ווען מ'חאָט אַיעָר לֵיד דערשטייקט צוישן פינצטערע ווענט,
ווען מ'חאָט אַיעָר טריימט אַיעָרנעם קאָטטען געקעטט,
האָט דאס וואָרט ווי אָקוּל אָויף מיין ליפ נישט געברענט,
דעם ווייטיק אין פויסטן פון בונט נישט פאָרקלעטט.

ב'חאָב בלויו ווי פֿאָרְלָאַשענען קנויטן די טען
אין נעפלען פון טרווער געהילט
און ס'גערשיי פונגס האָרצֶן, מיין אַינְצֶיך פֿאָרְמֶן,
אין טרען פון אַנְטָאָכֶט געשטעילט.

נָאָר אִיצֶט, ווען אָויף שטיקער צעפְּלִיקט
לנט דַי מַאֲסָקָע פון שׂוֹנָאָס גַּזְוִיכְט,
און חֻרְצָעָר אין אָוּמָרָו צַעְוִינְגְט
אויף כוּאָלְיעָם פון לִיכְט

שטעלן זיך ווינדר אויַף ווֹאָך
פֿון אַיְיעָר בָּאַלְיִידִיקְטָעָר שְׁטוּב —
אַיך רֻופֵא אַיך אַרוֹם פֿון דָעַר נַאֲכָט
וּוְיַדְעָם נְבִיא פֿון טַוְנְקָעַלְן גְּרוּב,

ニישט צו פרענן פֿון טָאָרֶד דָעַם באַשְׂיַיד
אוֹן באָגָעָמָעָן זַיְינָן פֿינְגְּצָטָעָן זַיְינָן,
ニישט צו שְׁטָעָרֶן די אַיְצְטִיקָעָ פֿרִיְיד,
נאָר צו פָּאָרְדָעָרֶן דיַין.

פֿון אַיר אַלְיַין,
פֿון דָעַר הַיְילִיקָעָר פָּאָן.
זַיְאל בָּלְיִיבָּן רַיְין.
טַזְאָל קַיְינָן בָּלוֹטִיקָעָר פָּלָעָק
ニישט פָּאָרְשָׁטָעָלֶן די זַוָּן.

חלום חלמתי

חלום חלמתי —
אויף אלע פומטעה פעלדער
אויף אלע וויסטעה ימען! —
א בײַזער חלום האָט זיך מיר געהלומט
א פינצטערער
וואֹי אלע אַפְּנֶרְנוֹנְטָן צוֹזָמְעָן
און כ'קָאָן פֿוֹן שְׁרָעָק זיך נִישְׁתָּה דְּרָמְאָנָע
וּוִיפֵּל צִיּוֹת עַד הָאָט גַּעֲדוּיַּעַט
צי חָאָב אֵיך אִים אֵין שְׁלָאָפּ גַּעֲזָעָן
צי אויף דער וואָך
און ווֹי אַיְזָן דְּסָם גַּעֲשָׁעָן
וּדְסָם דַּעַר יִיד דְּאָרָט
מִיטַּע דַּעַר בָּאָרְדַּע דַּעַר גַּרוּיַּעַד
וואֹי אויף דַּעַם בַּילְד פֿוֹן לְינְגָעָן (*)
איָן זַיְעָנָעָן צִיּוֹת גַּעֲזָעָן
מיַין זַיְדָע
דַּעַר גַּעֲשָׁאָכְטָעָנָעָר אֵין גַּזְוִירָה תְּחִי
און מַיְין טַאָטָע
דַּעַר פָּאָרְגָּאָזְטָעָר אֵין טְרָעְבְּלִינְקָע —
בַּיְדָע
הָאָט דַּעַר בַּיְזָעָר חָלוּם
אוַיסְגַּעַטְמִישָׁט צוֹזָמְעָן
איָן אַ גַּרוּיַּל-גַּעֲמָעָל פָּאָר קִינְ-אוֹן-קִיּוֹט —
אוֹיף אלע פומטעה פעלדער
אוֹיף אלע וויסטעה ימען! —
*) באַקָּאנְטָעָר פּוֹוְיַוְשָׁעָר מַאלְעָר.

אַט זָעַט!
 אֵין זִיְעַר הַאֲנָט דָעַר לִינְגָעַר
 רַעַנְדָלֶעַ נָאַלְדָעַנָע צַעְפִינְגָלֶעַן
 אֵין דָעַר רַעַכְתָעַר
 אַ פָּאַרְשָׁוּעַכְתָעַר
 בְּלִיאַצְט אַ סְעַרְפָ אַ רְוִיטָעַר
 וּוֹי אַ בְּלוֹטְנְדִיקָעַר טְוִילָדָר
 אָוָן צְוֹפּוֹסְנָס קִינְדָעַר טְוִוָעַט
 וּוֹאָס דֵי בִּיְדָעַ הַאֲבָן שְׂטִיל גַּעֲקִוְילָעַט.

וּוֹעֵר חַאָט דָאָס גַּעַטְעַל גַּעַטְאָלָן
 מִיטָר דֵי בְּלוֹטְ-פָאַרְקִילְטָעַ פָאַרְבָּן בְּרוֹגְנָעַ?
 אַ שְׁוֹנָא
 צַו פָאַרְשָׁוּעַכְן
 מִיטָזֵין אַיְגְנָעַנָעַם פָאַרְכָּרָעַכְן
 דָעַם אַנְדָעַנָק פָוּן קְדוּשָׁים
 זַיְין קְרָבָן אַוִיפָ אַ העֲקָעַר טְוִוִישָׁן —
 אָוָן וּוֹעֵר וּוֹעֵט פָאַר דָעַם צָאָלָן?

אַ לְאָנֵד פָוּן מִינְעַ טְרוּמָעַן,
 פָוּן מִיְין עַרְשָׁטָן יְוָנָנְטָ-גְּלוּבָן,
 פָוּן דֵי טִיפְמָטָע תְּהֻמָעַן
 הַאֲסָטָן צַו טְאַגְנְלִיכָט מִיךְ דְעַרְהָוִיכָן.
 אַיְן דָעַם גַּרְעַסְטָן שְׁטוּרַעַמְוֹוִינְט
 אַוִיפָ מִיְין יִם פָוּן טְרוּיָעַר
 כְּחָאָב דָעַם טְרוֹיָם פָוּן מִינְעַ זְיִידָעַם
 בֵּי דֵיְין בְּרָעָגְ פָאַרְאַנְקָעָרָט אָוָן גַּדְוִוִירָט —
 טָוּ וּשְׁעָ אַוִיךְ אַצְינָר
 דָעַם בִּיְיָן חָלוּם מִיר בָאַשְׁיָרָן,
 מִיְין יְוָנָנְטָ-גְּלוּבָן וּוֹי אַמְאָל בָאַוְיָנָעַן
 אָוָן דֵי הַאֲנָט פָוּן שְׁוֹנָא וּוֹי אַ וּוֹנָד אַוִיסְשָׁנִיְידָן,
 כִּיאָל אֵין הָאָרֶץ דִיךְ וּוֹידָעָר אַפְנָעַפְנִינָעַן,
 כִּיאָל דָעַם שְׁטוּרַעַנָן אוֹרְטָיִיל טִיר פָאַרְמִיְידָן.

ווער וועט באצלאן

צום יומ-טוב פון הייליקן פיעער,
וואָם באַדָּאָרֶפֶט האָט עֶר קומען,
וואָם געַסּוֹזֶת האָט עֶר קומען,
כ'הָאָבּ מִיְנָעּ יִנְגְּלֵשׁ יָאָרֶן
נַיְרִישׁ גַּנְגְּרִיט —
פָּוֹן דָּוֹרְשְׁטִיקָעָרּ יְוָגָנָן
פָּאָרְטְּרִיבָּןּ דִּיְ פְּרִידּ,
דַּעַם תַּעֲנוֹגּ דָּעַרְוּוֹיְטָעָרָט
אוֹן וּוָאָכְּבָּן,
חֲדָשִׁים
אוֹן יָאָרֶן
דַּעַם נַוְּפָּאָן נַשְּׁמָה
גַּעֲלִיְּטָעָרָט,
גַּעֲשִׁיְּעָרָט —
איּוֹ וּוָאָם דָּעַן פָּוֹן יּוֹם-טוֹב גַּעֲוֹוָאָרֶן
דַּעַם יּוֹם-טוֹב פָּוֹן הייליקן פֿיעָרּ? —
ווער האָט פָּאָרְגְּנִילְוּעָרָט זַיְן פָּלָאָמִיקָּן לְשֻׁוֹן,
מייט וּוָאָכְּיַקָּעּ שְׁטוֹבוֹן
פָּאָרְשָׁאָטָן דַּעַם נְלוֹיְבָן,
אוֹוֹפּ שְׁטִיקָלְעָךּ צְעַבְּרָאָכּן
דַּעַם שְׁוֹפָרּ שְׁלָגָאָלה —
אוֹן וּוְעָרּ וּוְעָטּ פָּאָרּ דַּעַם אַלְעָן בָּאַצְּלָן?

א דין-תורה מיטן ווינט

אויסגעטטען פון גוף,
עם וואכט
דאס ווארט אצינדר
בי' מיינע בליגנדע שוויבן
און דורך דער טונקלקיות פון נאכט
טיך רופט
זו א דין-תורה מיטן ווינט,
זו א בונט אנטקען אויבן
פאר פארגעטעלעבן די פײַז,
די טומאה
און געוואלד:
— אָל דער טרייער שומר
ニישט פאַרצויַמען זיך מיט שיין,
ニישט פאַרגנִיסן צְבִיעָתְדִיק קֵיָן טֶרֶעֶר
אוֹף דָעַם גּוֹלְפָון דָעַר אָוֹמָה,
וּוֹאָס דָעַר אַשְׁמָדָאַי מְכֻלּוּמָרְשָׁט
אַיִן וַיְיַנַּע צְוֹאָגְנָעָן הַאַלְמָת,
וַיְיַלְלָה וַיְעַרְתָּהּ אַתְּ דָעַן די גְּרַעַנְעַץ
צְוַיְשֵׁין טָאָג אָוָן נָאָכְט פָּאַרְשּׁוּעָכְט,
דָעַם פָּאָס פָון צְוַיְשְׁנָשִׁיד
אַיִן אָשְׁלָאָגְנָקָנוֹייל פָּאַרְדְּרִיִּיט
און די שְׂטָאַלְצָע הַוְּטוּר פָון דָעַר זָוֵן
אנְגַעַטָּן

אין מיזלעך קאמישע פון קנעבט —
ווער איז ער דער עמעז?
צווישן אייך ער נויט אַרום
און אויף אייערע ער זיכט נאָך שׂווען —
טאָ זאָל מען אִם
זום משפט שטעלן.

די צייט

אין גאנגע פון דער אלטער געשיכטע
עם טראפען אועלכע אויר יארן —
שטאט זוּן,
ברענען קנטטעלעכע ליכטער,
שטאט שטיען,
א מוביל פון נוֹן.
נָאָר די,
וועלכע האבן פארשולדייט,
זוי וועלן באצְאַלן.
וועיל צייט אוּ געדולדיך,
נָאָר שטראונג אוּ איר הארבער זכרון.

א מעלדונג דעם זידן

פון רעשת פון דער פולישער יידישער עדה —
א מעלדונג דעם זידן:

ס'האָט אלֶין זיך גענדערת
אין אונדזערע לענדער
זונט דינגע אַמְּלִיקָע צייטן —
בֵּי אונדז, ווי בֵּי לִיטָן,
נישט בוידן,
וואָאלקְנָם אין ווינט,
דורך זאמדייקע ווענן אַצְינֶר
די מעשיות אויף עַבְּרִיְּטִישׁ פֿרָן
און אויך נישט ווי בעטלער צו טירן
עם קומען די שרייבער
טַמֵּט ווונדר-געשיכטעם פֿאָר וויבער
פון שיינע פרינציגעס אין ריטער
אין וויטע פֿאָרכִישׁוֹפְּטָע ערטער —
ס'האָט אלֶין דָא בֵּי אונדז זיך געכְּטָן.

די יידישע וווערטער,
צעשליידערת פון שטורעטם,
פון בראנד און געוויטערם —
די אייניקלעך דינגע,
וואֹו דו טוֹכְרָ-סְפִּירִים,
זאמלען טиш ציטער
און גלויבָּן

פֿאָר הַיְמָעָן מִיט אָפָעָנָע שְׁוִיבָן,
פֿאָר הַיְמָעָן אָונֵ נְרִינָע קוֹאָרְטָאָלָן —
געֶבְוִוְיטָע פֿאָר אָלָע.

נָאָר אַיְן גְּלוּפְסָק אָונֵ קָאָבְצָאָנָסָק אַיְצָטָעָר שְׁטִילָ אַיְן,
די בַּיְמָעָר, וּוי דַּו הָאָסְטָ בַּאֲשָׁרוּבָן,
נִישְׁתָּמָשׁ שָׂאָקְלָעָן זַיְדָ מָרָ וּוי צַו יְדִישָׁע תְּפִילָות,
וּוי שָׂאָטָנָס בַּלְּאָנְקָעָן אַרְוָם זַיְדָ בַּיְ חַרְבוּעָ שְׁטִיבָן
בְּנִימָיִן אָונֵ פִּישְׁקָעָ אָונֵ אָלָע פָּאָרְשָׁוִינָעָן
אָונֵ אַיְן דַּי קָאִיךְרָן, וּוֹאָסָמָ אַלְעָן נָאָךְ זַיְדָ שְׁטוּגָעָן
מִיט לִיכְטִיקָן הַיְדָוָשׁ —
עַמְּ זְיַנְגָעָן שְׁוִין מָעָר נִישְׁתָּמָשׁ דַּי פִּיגָּל אַוְיָף יְדִישָׁ.

אַיְן וּוּלָן מִיר אַיְצָטָעָר —
כָּאָטָשׁ וּוּיְנִיקָן,
נָאָר אַיְנִיק —
מִיטָּ העָנָט,
וּוֹאָסָמָ הָאָבָן גַּעֲבָרָעָנָט,
אָונֵ פָּאָרְבָּרָעָנָט נִישְׁתָּמָשׁ גַּעֲוָאָרָן,
די אַוְתִּיוֹת אַיְן פָּלָאָטָעָן צַעְנְלִיְיטָע,
וּוֹאָסָמָ הָאָטָן נִישְׁתָּמָשׁ בָּאוּיָין דָּאָסָמָ אַשְׁ צַו פָּאָרְשִׁיטָן —
פֿאָר וּוּיְטִיעָרָע דָּרוֹוָת פָּאָרְהִיטָן.

דויער

פאראנען אועלכע וואם זאנן:
די פַּלְעָמָלָעַ לְעַצְטָעַ פַּאֲרָשָׂוִינָדָן —
זו-וואם זי פונטני איצטער צינדרן,
ווען חימלען אויף ביימער שווין טאנן?

זאלן שווין זיערע פַּינְקָעַן
אין רואיקער גסיפה
די אוינן די נילדענע שליסן
און אין אייביקון פרידן פַּאֲרוֹזִינָקָעַן.

און מיר פון פַּאֲרָלָאַשְׁעָנָעָם שֵׁיטָעָר
וועלן פון נאכטיקן טרייער
אין לְכַטִּיךְ-פַּאֲרָטָאַגְּנִיקָן טויער
אַרְיִינְגְּנִין מיט אלע געליטערט.

עם זענען אועלכע פַּאֲרָאַנָּעַן.
זי פְּרוּוֹן די בלוטיקע ווונדָן
מיט פַּאֲרָבִיקָע טיכער פַּאֲרָבּוֹנָדָן
אויף מעָר נישט דערמאַנָּעַן,

מיט בלענדייקע לייכטער
פון פרעמדע צעפֿינְקָלְטָעַ טישן
די חיליקע אותיות פַּאֲרוֹוִישָׁן
פון אלטער געשיכטע.

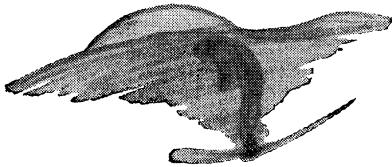
נָאָר ס'וּעָלַן נִישְׁתַּחֲקִינְמָלַ צֹ יַעַנַּע
אוֹנוֹדוּעָרָעַ הַעֲרֵצָעַרַ נְעַהָרָעַ —
די טָעַג זָעַנַּעַן בְּלִינְדַּרַ נָאָרַ פָּוּן טָרָעָרַן,
די נְעַכְתַּטְ נָאָרַ מִיטַ פִּיעָרָעַן בְּרָעָנָן.

אוֹן וּוּעָרַס'הָאָט דָעַם גָּרְלַ גַּעַמְיָטַן,
טָרָאָגַט אַיְן זַיְן הַאָרֶץ זַיְעַר שְׁבֻועָה
נִשְׁתַּחַט אַוִּיפַ קִין אַשְׁן צֹ רָעָן,
נָאָר וּוּיְטָעַר דָעַם שִׁיְטָעַר צֹ הַיְתָן

אוֹן דָוָרָךְ אַלְעַ רְוִיכַן אוֹן פְּלָאָמָעַן,
אוֹן דָוָרָךְ אַלְעַ לְעַנְדָעַר צְעַשְׁפְּרִיַּת
מִיטַ נָאָלְדָעַנְעַר קִיַיט
פָּאָרְבָּונְדַן די דָרוֹתַ צְזָזָמָעַן,

אוֹן זַיְן וּוּ דָעַרְ טִיךְ,
וּוָאָס שְׁטָרָאָמַטְ פָוּן די אַיְינְגָעַןְ קָוָאָלַן,
וּוּ דָעַרְ וּוּאָלַדְ, וּוָאָס הַעֲקָעַרְ אָן אַיְפָהָעַרְ בָּאָפָאָלַן,
אוֹן דָאָרַ צֹ די בָּאָרְגְּשָׁפִיצְן גְּרִיבְכְטַן,

אוֹן דְוִיעָןַן, דְוִיעָןַן, דְוִיעָןַן,
בֵּינוֹ אַלְעַ לְשׁוֹנוֹתַ פָּאָרְבָּרְדָעַרְתַּ
וּוּעָלַן די זְעַלְבִּיקָעַ לְיַדְעַר
אַיְן פְּרִידַן אַיְן פְּרִידַן גְּנַבְוִוַן.

ב'שטעל אָפַּ דָּסְ צִילֵן פָּוּן דָּעֵר צִיִּיט

יאָרֶן האָרטעָרָע פָּוּן שְׂטָאַל
אוֹן שאָרָפָעָר פָּוּן חַלְפִּים,
איְבָעָר אַיִּחַ, וּויְאיְבָעָר יַעֲקֹבָם לַיְיטָעָר,
טוֹרָאָן אַלְזַן נַאֲךְ שְׁרָפִים
וּויְאַמְּקָל
טוֹיִין חַלְוָם וּויְאַשְׁיַטָּעָר.

אוֹיְף הַעַלְ-קָאַיָּרִיקָע מַזְבָּחוֹת
לַיְנַט פָּאָרָבָעָנט דָּעֵר טָאָגַן, וּוֹאָסְ אַיְן פָּאָרָגָאנָנָעָן
אַיְן אַשְׁ פָּוּן נַאֲכָטִיק-טְרוּוּיְירִיקָע „אִיכּוֹת“
אוֹן סְצִינְדָּן אָז וּזְקָ נַיְעַ פָּרִידְיקָע גַּעֲזָאנָנָעָן.

וּוִידָעָר שְׁפָרָאָצָט אַיְן גַּעֲפְּלְדִּיקָעָר וּוַיִּיט
דָּסְ לַיְכָט וּוֹאָסְ סְ'אַיְן גַּעֲנָאָן פָּאָרְלוּוֹרָן —
ב'שטעל אָפַּ דָּסְ צִילֵן פָּוּן דָּעֵר צִיִּיט
אוֹן וּוֹעֵר מִיטַּ יְוָנָגָן טָאָגַן פָּוּנָסָנִי גַּעֲבּוּוֹרָן.

א נ י פ מ י ל ע = ג א ס

אויפֿ דער מילע-גאָם

ערגענִיז-וואּו אַין אַיצְטַ דָּעַר הַיְמָל בְּלָאַס,
זְקִנִּים אֹוֶף דֵּי שׂוּעָלָן דָּרוּימְלָעָן,
קִינְדְּשָׁר אַין דָּעַר שְׂוִים פָּוּן מַאֲטָמָעָן
קוֹקָן אַיִּין זִיךְ אַיִּין דֵּי לְעַצְטָע שְׁטָרָאַלָּן,
הַאֲרָכָן צָו וַיְךְ צָו דֵּי אָוְנְטָגְלָאָהָן
אוֹן שלְאָפָּן שְׁטִילָע אַיִּין וַיְטַוְּבָן.

אויפֿ דָּעַר טִילָּע-גָּאָם
ברֻעְנָעָן אַלְעָ זִיבָן הַיְמָלָעָן,
שְׁטוּרָעָמָוִינָן וַיְיִנְן קִינְדְּשָׁר אַיִּין אַיִּין פְּלָאַטָּעָן
מַאֲטָמָעָם אַיִּינְגָּהָילָט אַיִּין פִּיעָרְשָׁאָלָן
שְׁפָרִינְגָּעָן פָּוּן דֵּי שְׁפָאָקָן
אוֹן אַיִּין כְּרָאַשִּׁית-שְׁטוּבָן
זִיךְ צְעָפָּלָט דֵּי גַּלְיְ�עַנְדִּיקָע עָרָד.

בלִוְיָן אַ רְוִיטָע אָפְנוּשָׁפָּאָלְמָעָן לְבָנָה
אַיִּין אַיִּין לְיִפְטָפָט פָּאָרְשָׁטָאָכָן וַיְיִזְרָעָל
די נָגְנָצָע וּוּלְתָ צָו וּוּאָרְעָנָעָן אוֹן דָּעְרָמָאָנָעָן.

געטָא־פִּיוֹזָאַושׁ

אייבער ווענט צעליקט און צעשטיקלט,
אייבער אויפגעריםענע עטיאזונ,
הענט א קויטען,
ווע א שווארצע פֿאַזּ.
און גראען דעםער אינגעוווקט
מייט טונקל־בלילעכע באנדאשן
קייקلت זיך דורך אלע רוימען
א גוסדריךע זונ.

אייבער אויסגעקרימט פֿרענטעס אייזן,
ווע סקיעלעטן פֿון פֿארטבולדייקע חיות,
הענט א זיגל אויפן ווינט,
ארום דעם ווינל כמארעס קריין —
וילדע וואנגלרייך טטאיעם
הונגעריךע הינט.

און און סאטט וויסטן טיט
אויף א גראען שטײַז
זופסנס פֿון געלימטן כביבול
יזצט דעם קאָפּ מיט אש באשיט
און ווינט
די מסטט רחל.

דעָר זוֹנְגָעֵר אָוּן דַּעָר דִּיטְשֶׁ

פִּיעָרֶן אָוּן רַוִּיכָן,
חוֹרְבָּן אָוּן פָּאַרְזּוֹסְטּוֹנוֹן —
אַיִן דַּעָר מִיטֶּט אַ דִּיטְשֶׁ אַ הַוִּיכָּעָר
אַיִן דַּעָר פִּילָּעָר רִיסְטוֹנוֹן.

אוּן דַּעָם דִּיטְשֶׁ אַנְטְּקָעָן שְׂתִּיְתֶּ
אַ זְוִינְגָּעָרֶל אַ קְלִינְגָּעֶר
מִיטֶּט אַ פִּידָּל גְּרִיאִיט
צְוִוִּישָׁן הוֹיפְּנָס בִּיְנָעָר.

וְאַגְּנָטָ דַּעָר דִּיטְשֶׁ מִיטֶּט שְׁפָאָטָה:
כְּחַקְבָּ אַיִיךְ אַלְעָ טּוֹמֶט גַּעֲשָׁלָאָגָן,
אַיִן אַשׁ פָּאַרְזּוֹאַנְדָּלֶט אַיִיעָר שְׁמָאָטָה,
וּוַיְלַסְטָמוּ מִיטֶּט אַ נִּינְנָן מִיךְ פָּאַרְיָאנָן?

עַם גַּעֲפָעַלְטָה דַּי שְׁפִילָ מִיר זְוִיְעָר:
דוּ מִיטֶּט קְלָאַנְגָּעָן, אַיִיךְ מִיטֶּט קוֹלָן —
וּזְעָרָעָם וּוּטָטָ זְוִין מַנְצָתָה,
דַּעָם גַּעֲהָעָרָטָ דָּאָסָ שְׁיַיְנָעָ פּוֹלָן.

זעט דאס זינגעREL: אַרְוּם
שטעאָרצט די וואָנט פֿון געטָאָ-גִּיהָנוּם,
און די ווייטן זענען שטום,
און די הימלען אלע ברענען,

און אַ שוועָאָרצער רֹויַך זִיךְ צִים
אלע זענען צו פֿאָרְשֶׁפְּינָען —
וואַי וְשָׁעַ וְעַטְּ דָּסְמָעַ לְעַצְטָעַ לִידְ
פֿון דָּעַם פֿיְיעָרִים אַנְטְּרִינָעַן.

פלוצעם פֿון דָּעַם שְׁרָפָה-לִיכְט
אייבער פֿאָלְנְדִּיקָעַ שְׁטָאָקָן
נייט אוֹף שְׁמַשְׁין אַוְמְגָעָרִיכְט
מייט צַעְפָּלָאָמְטָעַ לְאָקָן:

„סְאֵין די צִים נִישְׁתַּחֲתֵית —
וְאָנְטַ עָר — זִינְגָּרֶל, פֿאָרְ קְלָעָרֶן“ —
און פֿון פֿירְלְ טָוָט אַ בְּלִיאַז
מייט אַ גְּלִיעָנְדִּיקָן שְׁטָעָרֶן.

טְרָעָבְלִינְקָע

אַ וּזְלֵד פָּוּן גְּרוּיעַ גְּלוּוּעָרְדִּיקָע שְׁטִינְגָּעַ,
וּזְזָהָבָעַ עֲרָד אַרוֹיְסְגָּנוֹזָקְסָעָנָע
נִשְׁתַּמְתַּד דְּרָבְרָעָנְטָע בִּינְגָּעַ —
פָּוּן דִּי טָאַטָּעַם,
פָּוּן דִּי טָאַטָּעַם,
פָּוּן דִּי בְּרִידָעַר.

אוֹן זָעַטָּה:
אַלְעַז וּוּנְגַּן דֶּקָאָרָוּם
אַיְן טְרוּיְעָר זְינְקָעָן,
יוֹיִיל פְּאַרְצָן אַיְן אַיְנָעַר צְוִיְשָׁן זָיַי,
וּזְאָם גַּעֲפִירְטָה הַאָטָק קִין טְרָעָבְלִינְקָעַ.

אוֹן אַלְעַז שְׁטָעַטְלָעַךְ דֶּקָאָרָוּם
וּזְזָהָבָעַ שְׁטוּמָעַם,
וּזְיִיל פְּאַרְצָן אַיְן אַיְנָס דֶּקָאָזְזִישָׁן זָיַי,
וּזְאָם נַאֲךְ טְרָאָגָטָה דָּעַם נַאֲמָעַן.

אוֹן אַלְעַז כְּמַאֲרָעָם אוֹיְפָה דָּעַר עֲרָד דֶּקָאָרָוּם
לְעַשְׂן אַוִּים דִּי שְׁטוּרָה,
וּזְיִיל נַאֲךְ אַנְגָּזָעָפְטָע אַלְעַז
מִיטָּה דִּי קִינְדָּרְעִישָׁע טְרָעָן,

מִיטָּה דִּי טָאַטָּעַשָּׁע גַּעֲוִיְינָעָן,
מִיטָּה דִּי שְׁוֹזָאָרָעַגְעַדְכָּטָע רְוִיכָּן,
וּוְעַלְכָּעַ קְאָגָעָן נִשְׁתַּמְתַּד פְּאַרְשָׁוּוֹינָן
פָּוּן טְרָעָבְלִינְקָעַ הַוִּיכָּן.

אלע טיכן זענען רויטע

אלע טיכן זענען רויטע,
אלע ביימער וויאגען,
ביי די שועלן ליגן טויטע —
אויף די נאסן דיבישן שפאנען.

אויפגעפראלט איז טיר און טויער
פרוי פאר ווינד און וויען —
זוי די חיים אויפן לויער
אויף די ראנן דיבישן שטייען.

הייזער פינצעטערע ווי קברים,
שטעט פארוינגלטע ווי תפיסות —
דיבישן וואכן אויף די טורעטם,
אויף די ווען דיבישן שין.

נאר אין וועלדר ווערט געכירות
פון דאס ני דער אלטער זמר —
„ס'איז נאר פוילן נישט פארלויזן“ —
און עס ברענען אלע ביימער.

באנען איז דער זופטן שפֿרִינְגָּעַן,
בריקן איבער תחומען קראבן —
אונ עס לויַּפְּן דיבישן יונגען
וואי די האן איבער שליאבן.

און מיט שרעק זי זען ווידער,
וואי די בימער גאנען,
וואי עס זינגען ניע לידער
אויפגעטאייטע באגינען.

און זי יאנן, און זי יאנן,
און נאך זי מיליאנען טויטע,
און נאך זי מיליאנען קלאנן,
און נאך זי די טיכן רויטע.

ביז זי קומען צו די גרבער —
„שוארכע גרבער, רויטע ליאם“ —
שווין נישט וויתט די דיטשע שטיבער,
שווין נישט וויתט די דיטשע חיים.

נאך ווי זינגענדיקע שיפן
אלע ווענן דא זיך וויגן —
קינדרער רופן פון די טיפן,
נעבן זי די מאטעם ליגן —

און זי קענען נישט ארייבער,
און זי בליבן אייביך שטיאן
ביי די שוארכע גרבער,
ביי דער רויטער ליאם —

כ'פֿרַעָג בֵּי יְהֹוָן וּוְאַנְדָּרֶנְדִּיקָן וּוַינְט

כ'פֿרַעָג בֵּי יְהֹוָן וּוְאַנְדָּרֶנְדִּיקָן וּוַינְט —
אוֹף וּוְעַלְבָּן וּוְעָגָן, בֵּי וּוְעַלְבָּן שְׁטִיאַן
אוֹן וּוְיִעַר אֲשֶׁר צְעַדְפְּרִיּוֹת,
אָפְשָׁר חָקָט עַד זַיִן
אַיִן טְוִיטָן-גְּנָגָן בְּגָלְלִית
אוֹן וּוְיִעַר לְעַצְתָּ גְּעוּווִין
פְּאַרְחָהִיט נְאָךְ בֵּי אֲצִינָד — — —

נְאָךְ סְעַנְטְּפָעָרֶט יְהֹוָדָעָר פָּוָן זַיִן:
כְּבֵין נְאָךְ יְיָנָג
אוֹן וּוְיִים נִישְׁתָּ וּוְקָם אוֹן טְוִיט
אוֹן וּוְקָם עַמְּ אַיִן גְּעוּווִין.
אוֹף גְּרִינְעָ וּוְעָגָן כְּגַי
אוֹן אַלְעָן אַרְוֹם מִיר זְוִינְט
אוֹן אַלְעָן אַרְוֹם מִיר בְּלוּוּיט
אוֹף נִיעַ הָעַלְעָ טָעָג —
אָפְשָׁר וּוְעָטָ מִיִּין זַיִדָּע
דִּיךְ פְּאַרְחָהִיט —
בֵּי מִיִּין אַלְטָן זַיִדָּן פֿרַעָג.

נאר און א הייל שווען ליגט
אין זיך אליען פאַרוווינט
דעָר אלטער ווינט
הייזעריך און בלינד
און פון זיין טונקל ווינקל
פֿול מיט ווינד און ווי
בלויין פון ציימט צו ציימט
ער טוט נאָך קויים אַ פֿינקל
מיט אַ שטערנְדֶל פון שניי
זו דער קאלטער ווינט.

ニישטא אָזָא טרייסט

עם נייען די טאג נאך אויף שארפֿן פון מעסערם
און טַרְינְגְקָעֵן די גַּעֲכַט זיך אין אָפְנְרוֹנוֹטָן שׂוֹאָרֶצָע —
ニישטא אָזָא טרייסט, וואָס זאָל גַּעֲכַן פָּאָרְגְּנְעָסְטָן
און קענען פָּאָרְלָעֵשָׁן דִּעְמָן וּוּיְתִיק אַין האָרֶצָן.

די צִיּוֹת ווַיְלָדִי ווּנְדָן נִישְׁתְּחַווּן —
וואָי הַיְלִיקָע שִׁיְטוּרָם זַי צֻוְּנִינְגְּטָן זַי צַו הַיְלָטָן
און כַּסְדָּר די יַאֲרָן לְוִיט יַאֲרְצִיְּטָן צִילָּן,
און כַּסְדָּר די וּוֹעֵן מִיט אַשְׁן בָּאַשְׁטִין.

אָרוֹם שְׁטִיעָן קְבָּרִים בָּאַזְוָאָקָטָן מִיט בְּלוֹטָעָן
און בִּינְגָעָר אָזָא טָאָלָן מִיט נְגָאָן זַיְךְ פָּאָרְצִישָׁן
בָּאָרֶר וּוֹעֵט פָּוֹן גּוֹפִים אַין רְוִיכָן צַעֲשָׂוּמָעָן
די הַיְלִיקָע פָּוֹנְקָעָן פָּאָר דָּרוֹתָן צְעַלְיָעָן?

וּוֹעֵט אַין טָרוֹיְעָר פָּוֹן יַאֲרְצִיְּטָלִיכָּט שְׁטָעָלָן
די גַּעֲמָעָן אַין פָּלָאָמָעָן פָּאָרְקוּיְלָטָע — דָּעַרְמָאָגָעָן
עם זאָל אַין דִּעְמָן גַּרְוִילִיקָן חַשְׁבָּוֹן נִשְׁתְּחַווּן
דָּעַר חַשְׁבָּוֹן דָּעַר גַּרְעַסְטָעָר פָּוֹן טְוִיטָע מַיְלִיאָגָעָן?

עם זאָל זיינער לעצטער פֿאַרְפִּינִינִיקְטָעֶר נִיגּוֹן
ニシット אוייפֿהערן קײַנְמָאָל זִין מַארְשָׁ פֿוֹן די גְּרִיבָעֶר
און הַעֲרֵצָעֶר בָּאוּרְטוּ — אַין שְׂוִידָעֶר צְעוּוִינֶן,
און מַעֲרְדָעֶר — פֿאַרְטּוֹרִיבָן די רֹוּ פֿוֹן די שְׁטִיבָעֶר?

בלוֹזֶן נָאָר די וּוַינְטָן דָּרְצִיְּלָן די גְּרוֹוִילָן
און ברענְגָּעָן פֿוֹן שְׁטָעַט אַון פֿוֹן שְׁטָעַטְלָעֶךְ דָּעַם יָאָמָעֶר —
געַלְעַבְתָּהּ אָקָט אַ פָּאָלָק אַין דָּעַם קָעַנְגָּרִיךְ פּוֹילָן,
געַלְעַבְתָּהּ אַון נִישְׁטָאָטָהּ מָעָר.

די שורות פון מיין ליד

ב'חאָב די שורות פון מיין ליד באָפּוֹילָן:
פֿון יַעֲנֵעַ שְׂוִידָעָר-טָעָג
פֿאָרָהִיטָן כְּאַטְשׁ אַשְׁאַטְן פֿון די נְרוּילָן,
כְּאַטְשׁ אָן עַכָּאָ פֿון דָעָר שְׁרָעָק,

וַיְיַזְלֵן אָמְנוֹין וַיְיַזְלֵן גַּעַשְׁפָעַנְסְטָעָר
אוֹיפּ דָעָר עֶרֶד, וּוְאָס אַיז פֿאָרְשָׁוּעָכְטָן,
אָונָן די פֿרִיד פֿאָרְלָעָשָׁן אָן די זָאַטָּע פֿעַנְצָטָעָר,
אָונָן די רָוּ צַעַשְׁטָעָרָן פֿון די שְׁטִילָע נְעַכְתָּ.

צְוֹאָנְצִיךְ יַאֲרָהָבָן וַיְיַזְלֵן גַּעַוְיְקָלָט וַיְיַזְלֵן אַיְן אַשְׁן,
צְוֹאָנְצִיךְ יַאֲרָהָבָן וַיְיַזְלֵן אַיְינְגָעָהִילָט אַיְן רְוִיכָן,
די אָוְתִיּוֹת קְאַגְּנִטִיְקָע אָן בְּלוֹט פֿאָרְגָּאָסְעָנָם גַּעַוְאָשָׁן,
מִיט וַיְיַזְלֵן גַּעַוְעָקָט די קְאַלְטָע הַיְיכָן

און צוריך נעקוטען,
געזאלכטע צויטן —
נופים אָן נשמות
געה הייליקטען, נאָר טויטע.

וואָעל אַיך זַי פונסני מיט ווֹאָך פֿאָרבונדוֹ,
אויסטְאָן פּוֹן דער טויטער קְדוּשָׁה,
עַם זָאָלָן הוֹיך אַ רְעֵד טִין אַלְעָן ווּנְדָן,
אוּיפּּן פֿראָסְטָן יִדְיִישַׁ-לְשׁוֹן,

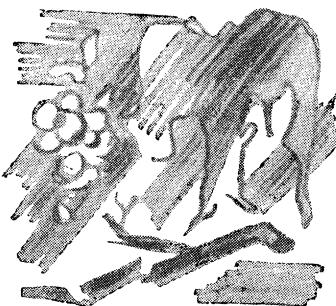
עַם זָאָלָן אַלְעָן קְדִישַׁ-זָאָגָעָר
וַיְיַעַר לְעַבְעַדְיוֹן וַיְיַעַר דָּעַרְחָעָרָן
און נִישְׁתָּבְּאָוּוּינָן, נִישְׁתָּבְּאָקְלָאנָן,
נאָר וּזְיַי לְעַבְעַדְיקָע — לְעַבְנָן נִישְׁתָּבְּאָרוּוּשָׁן.

רוֹף מִיךְ מַעַר נִישְׁתָּחַ

רוֹף מִיךְ מַעַר נִישְׁתָּחַ בֵּי מַיִן נָאָמָעַ,
וְאֶגְמַנְדִּיר מַעַר נִישְׁתָּחַ לַיְבָעַר —
אֶלְעַ נָעָמָעַ וְעַנְעַן שְׁטוּמָעַ,
אֶלְעַ לִינְנַן אַין דַי גַּרְיבָּעַר.

פְּרוּוֹו מִיט וּוֹאֶר מִיךְ נִישְׁתָּחַ פָּאָרְדִּיאָן,
מִיט חַלּוֹמֹת נִישְׁתָּחַ פָּאָרְדוֹן —
כְּהַאֲבִיךְ אַנְפָטָרְטוּיַת וַיִּיְבִּידָן,
אוֹן וַיִּיְבִּידָעַ וְעַנְעַן לִינְגַן.

כְּהַאֲבִיךְ אַוִּיף וּוֹאֶר אַבְוִים פָּאָרְפָּלָאנְצָטַם,
אַין חַלּוֹם אַנְגָּעָטָאָן אַין צְוִוִּיטָן —
יְעַנְעַן אֶלְעַ צְוִוִּינְן נָאָנָאָיַן,
מַיִינְעַ אַיְוָן פָּאָרְשָׁנִיטָן.

שׂוּעַסְטָעֵר מִינְגַּע

שׂוּעַסְטָעֵר מִינְגַּע,
אַיבָּעֶר אַלְעָ וּוֹעֲנָ פָּוּן מִינְגַּע עַרְד גַּעַטְרִיבַּעַנְעָ,
צְוִוִּישָׁן אַלְעָ וּוֹעֲדָעָר פָּוּן מִינְגַּע לְאַנְד פַּאֲרְלוּוּרְעַנְעָ,
פָּוּן אַלְעָ שְׁטָעַט אַיְירָאָפָּעָם דָּא פַּאֲרְבְּלוּבַּעַנְעָ
אוֹיפָּ אָוּמְקָוּם אָוּן אוֹיפָּ פִּינְגַּע —

אַיְן דִּי נַעֲכַת,
וּוֹ שׂוּאַרְצָעָ וּוֹיְגָן אַיבָּעֶר אַפְּנָרוֹנוֹנְטָן,
צְעַהְוִידְעַטְעָ פָּוּן בִּיּוּעָ שְׁטוּרָעָמוֹנוֹנְטָן,
כְּזַוְּגָ דִּי קִינְדָּעָר אַיְירָעָ, נִישְׁתָּ גַּעַבְוּרְעַנְעָ —

בֵּין דַּעַר מַאֲרָגְנָשְׁטָעָרָן בַּלְאָסְטָר
שְׁפָאַלְטָ דִּי פִּינְצָטָעָנוֹנִישָׁ אַיְן צְוִוְּיָעָן,
צִינְדָּט אַיְן טְרוֹיְשָׁר-שְׁיַיְן דִּי גַּאֲסָן,
אַיְן יָאָרְצִיְּטָ-לִיכְטָ דִּי טְוָנְקָעַלְעָ אַלְיָעָן.

אַ מִידָּעָר, נַאֲרָ מִיטָּ אָוִינָן וּוֹאָכְעָ,
כְּ זַעַן וּוֹ שׂוּעַקְטָ דִּי שְׁטַקָּט וְזַדְעָ פָּוּן אַיר דְּרוּמָלָ,
אוֹיפָּ דִּי רַאֲגָן קִינְדָּעָר פְּרִיְילָעָךְ לְאַכְּנָן,
נַאֲרָ אַיְן מִינְגַּע שְׁוִיבָן וּוֹיְנָטָ אַגְּרוּעָר הִיטָּל.

פֿאָר ווועמען זיך באַקְלָאנָן?

פֿאָר ווועמען זיך באַקְלָאנָן,
בי ווועמען מַאנְעָן
פֿאָר דעם מאָרד און פֿאָר די פִּינְעָן,
פֿאָר די בלוטיקע פֿאָרטָאנָן,
פֿאָר די טויטעה זונְעָן —
סַאיַּוְ קִין דִין נִישְׁטָאָן אָן נִישְׁטָ קִין דִין.

אָט וועט:

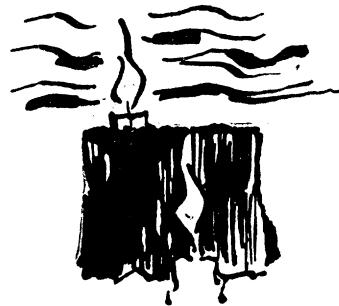
אוֹיפֶּ פְּרִי
עם נוֹיִת אַרְוָם דַּעַר מַעֲרָדָעָר ווַיְדָעָר,
אָן יַעֲדָעָם מַאֲלָה ווָעָן די זָוֵן פֿאָרְנִיט,
עם שְׁרַעַקְטָּה די שְׁוֹאַרְצָעָן נַאֲכָט פֿוֹנְסָנִיט
איַּן זַיְינָע לַיְדָעָר.

צי האָט מען נִישְׁטָ אַלְיִין
פֿאָר דְּרוּיִיסִיק ווַילְבָעָר-שְׂטִיק גַּעֲגָעָן אִים אַתְּ תִּיקְוָן,
די בְּעָרָן פָּוָן אַש פֿאָרָאָטָן,
פֿאָרְשָׁוּעָכְטָּה דָּאָס הַיְּלִיקָעָן גַּעֲבִיָּין —
איַּן ווּעָר זָאָל אִיצְטָ זִיְּן טְרָאָט פֿאָרְבָּאָטָן,
זִיְּן ווַיְלָדָע שְׁטִים דָּעָרְשְׁטִיקָן?"

נאקטוּן

באלד וועט ווידער נידערן די נאכט,
פון דער וויסל וועט א צי טונ שטייל אן אומגעטיקער ווינט,
לאננע שאטנס וועלן בי מײַן שוועל זיך שטעלן אויף דער וואך,
אלע שויבן וועלן זוערן בלינד.

נאָר קעננאַיבער אַין דער טונקעלעֶר אלִי,
ביי דעם נראָען אַנדענְק-שטיין,
וועט אַן אַיִינְזָם פֿלעָמֶל ווי אַצָּאנְקָנְדִּיק גַּעֲשָׂרִי
אוֹיפָנוּין אַין פֿאָרְנוּין.

וּאֲרָשָׁע מִין שְׂמָאָט

וּאֲרָשָׁע מִין שְׂמָאָט,
קַלְיָד נִישְׁתָּאָגֵן
אֶלְעָאָוָסָנָעָבָרָעָנָטָע וּוּעָנָטָע,
אֶלְעָאָרוֹיָטָע צִינָגֵל —
מִינָע
פָּאָרָגָנְלִיּוּעָרָטָע
וּוּנָגָן —
אַיִן וּוַיִּסְעָ בָּאָנְדָאָזָשָׁן פָּוָן לִיִּם.
וְאַלְעָזָן זַי נַקְעָטָע שְׂטָיִין,
אָזָו יַעֲדָעָר
פָּוָן טָזָרָה אָזָן מַעֲרָב,
פָּוָן צָפָן אָזָן דָּרוֹם
וְאַל אַיִּבָּיק זַי נַקְעָטָע וּעָן.

וּאֲרָשָׁע, מִין שְׂמָאָט,
נֵי אָוִות, נֵי אָוִות
פָּוָן דָּעַם נַעֲפֵל
אַיִן דַי זַיְלָבָעָרָנָע פָּאָרָטָאָגָן
אָ פִילְשָׁטָאָקִיק-שְׁלָאָנָקָע,
אָ לְוִיכְתָּנְדִּיקָע וּוַיִּסְעָ,
וְאָז חָלוּם
אָזָן נַאֲךָ שְׁעָנָר,
אָזָו יַעֲדָעָר
פָּוָן טָזָרָה אָזָן פָּוָן מַעֲרָב,
פָּוָן צָפָן אָזָן פָּוָן דָּרוֹם
וְאַל, זַעֲנָדִיק דִּיקָזָאָגָע
פִּיקָאָסָאָט טְוִיבָפָן שְׁלָוָם.

אַפְטִימִיסְטוּשׁ בָּאַלְאָדָע

אין סאמע מיט פון שטאט
שטיט אַשְׁטֵין
און אונטערן שטײַן
אַינְאַיְינְעָם מיט מײַן מערדערם נָט
רוֹט אַוִיךְ מײַן גָּעָבִין.

נאָנֶצע טעג אָזְוִי צוֹזָמָעַן
מיר לִיגַן בִּידְרָע טוּיט —
אַיךְ, נְעוּווַיְנְלָעַךְ, אַיְינְגַּהֲלָט אַין רְוִיט
און ער אַין מאָנְטָל פָּוּן זַיְן גְּרוֹיסְפָּרְסָעַר מָצָעַן —
דעַר צְנִיעָותְרִיקָעַר מָוִיד.

נָאָר וּוְיִדְיָוָן פָּאָרְנִיְּתָן
טָאָרְשִׁירָן מִיר פָּוּן דָּקְרָט אָרוֹיִס
און אַיְילַן זָלְבָּעְצָוּוּיִת
צַו דָּעַם מעַרְדָּעָרָם הָוִוָּן.

חָעָר נָאָר, חָטָן —
זָקְנָת צַו אִים זַיְן נָאָט —
טָאָכָסְטָן צַו שָׁאָנָר מִיךְ אָוּן צַו שְׁפָאָט,
הָאָסְטָן גַּעַמְאָרְדָּעָט אַין מִין נָאָמָעַן
קָעָגַן מִין גָּעָבָאָט.

נאר כייטראָע-טאטטעוואַטַּע
האָסְטַּט מײַן צוֹרָה ווי אַ פָּאַן
אוּפְּנַעַה אַנְגַּעַן אַוְיכְּבָּאָן
אוֹן, טִיְּטַנְדֵּיק דַּי טַאַטַּעַם,
געַבּוֹקֶת זַיְךְ צַוְּ דַעַם זַוְּן.

טַאַזְלַ אַינְ אַשׁ פָּאַרוֹאַנְדַּלְטַ וּעוֹרָן
אוֹן דִּין גַּוְטַּם אוֹן הָאָבַּא,
וּוֹי מִין טַאַטַּעַם שַׁטוֹּב —
כְּזַוְּיל דִּין תְּפִילָה מַעַר נִישְׁתָּהָעָן
מִיטַּ מִין טַאַטַּעַן כְּבָלִיבַּ אַינְ גַּרְוָבַּ.

נַאֲרַ דַעַר מַעַרְדַעַר הָאָטַּט זַיְךְ נִישְׁתָּפָּאַרְלוֹוִוָּן.
אַן אַ וּוֹאָרָטַ צַוְּ רִירָן,
הָאָטַּט עַר אַנְגְּנַעַהוּבָּן בּוֹקָן זַיְךְ צַוְּ בִּידָן —
אוֹן סְחָאָכָן זַיְךְ פָּאָר אִים גַּעַפְנַט אַלְעַ טִוְיעָרָן
פָּוֹן נְזַעְדָּן.

ס'איו דיר נישט באשערט

זוייער בלוט איזו נאך נישט אַפְגָעָשׂוּעָנְקָט פון רעננס,
ווינטן האבן זוייער אש נאך נישט צעללאָן,
נאך יאָסְטָעָרט זוייער טראָט אויף אַלְעָ וווען,
זוייער טרעער נאך פִיטָעָרט אַלְעָ גֶרְאָן — —
און דו, מײַן פרײַנד,
יזצט ווידער שוין איזן טויעַר,
וואַי אַ שׁוֹפְט אַין גַעֲרִיכְט,
און מיט ערנְסְטָן גַעֲזִיכְט
אויף שטראָעָנְגָעָר ווֹאָגָן
דו ווועסט אַ יְהָדָן טְרוּיעָר
און מעסט אַ יְהָדָן קְלָאָגָן.

דיינע טעג ווי זעגַל-שיַפֵּן שווימען
מיט אַלְעָ כּוֹאַלְיָעָס בְּרוֹזִיקָעָ צְהָאַמְעָן
אין דער רִיכְטָנָגָג פֿוֹנְגָעָס ווַיְנָט,
און אין די נְעַכְתָּ, ווֹעֵן אַלְעָ ווַיְנָטָן זְעַנָּעָן בְּלִינְדָן,
ברענְעָן נִישְׁטָמִיט שְׁוֹאַרְצָעָ פְּלָאַמְעָן
דיינע היַמְלָעָן,
און ס'איו דיר נישט באשערט
צו פִילְן אָונְטָעָר דיינע טְרִיטָט,
וואַי סְרִירָט זַיךְ שְׁטָיְלָ די עָרָד
און אַיבָעָר אַיר אָן אוֹפְהָעָר וַיְדָט
דָעָר יִם פָון טְרָעָן,
וֹאָס ווַיל נִישְׁט אַיְינְגָעָזְעָנָקָעָן ווּעָרָן.

צָו אֶ דִּיְתְּשִׁיחַן פָּאָעַט

נָאָךְ אָזְוֵי פִּילְׂ יָאָרְן
כְּזֹוֵילְׂ, קָאָלָעָנָעְ, דִּיךְ בָּאָטְשַׁ אַיְינְ טָאָל
לָאָזְן גְּרִיסָן
פָּוּן דִּי אָפְּנָרוֹנָטָן פָּוּן מִיְּנָנָעְ נַעֲבָטְׂ.
וּוְיְ אַיְינְ יַעֲנָעְ שְׂוִידָעְ-צִיטָןְ,
סְכָרָעָנָטְׂ נָאָךְ אָלָץְ אַיְינְ זְוִיְׂ
דָּעָרְ גְּיָהָנוֹמָדָיקָעְ פָּלָאָםְ,
וּוְאָסְ דִּי "אוּבָעָרָטָעָנָטָשָׂן" פָּוּן דִּיןְ שְׂטָאָטָםְ
הָאָבָן דָּא צְעָצָנָדָן אָזְוֵי הָעָלִישָׂ
אַיְינְ מִיְּנָעְ לְאָנָרְ.

כְּזֹוֵילְׂ, קָאָלָעָנָעְ, נָאָךְ אָזְוֵי פִּילְׂ יָאָרְן
דִּיךְ בָּאָטְשַׁ אַיְינְ טָאָל לָאָזְן גְּרִיסָן
פָּוּן דִּי וּוְיִיְנָעָנְדִיקָעְ וּוְרִיבָעָם —
מִיְּנָעְ טָעָג —
וּוְעַלְכָעְ וּוְאָבָן אָלָץְ נָאָךְ אָוִוָּףְ דִּי וּוְעָנָן
קִיְּזָן טְרֻעָבְלִינְקָעְ,
קִיְּזָן מְאִירָאָנָעְ,
קִיְּזָן אָשְׁוּוִיְעָנְטָשָׂיםְ,
אַיְינְ דִּי שְׂוּעָרָעְ הָעָנָגָעָנְדִיקָעְ צְוָוָיָנָן —
מִיְּנָעְ שְׁעָחָן אָנְגָעָלָאָדָעָנָעְ מִיטְׂ וּוְיִיטְׂ
הָאָרָכָן אָלָץְ זְיךְ אַיְינְ נָאָךְ
אַיְינְ דִּי טִיפָּעְ קְרָעָבָצָן פָּוּן דָּעָרְ עָרְ.

יָאָ, קָאָלָעָנָעְ,
אָלָץְ נָאָךְ קְרָעָבָצָטְׂ דִּי עָרְ דָּא
פָּוּן דִּי נִישָׁתְׂ דְּעָרְבָּרָעָנָטָעְ,
נִישָׁתְׂ דְּעָרְגָּאָזָטָעְ,

לעבעדריך פארשיטע — — —

מיינע טאטעם,
מיינע מאטעם,
מיינע קינדרער,
וואס די ברוינגעשפאנטהער פון דיין שטאמ
האָבן צו דעם טויט געטריבן
מייט אַ חינטישן געבּויל אָון שפֿאָטישן געלעכטער.

אויף יעדן וועג,
וואס פירט צום טויער פון דיין לאָנד,
גלויזערט אלֶז נאָך דָּאָ דער גרויל
פָּן ינע טעג
אָון וואָך אִין נאָך די שראָע
איין יעדן האָרְץ
פָּאָר דער תְּהִימָּה
איין דעם מענטשלעכּן געשטאלט,
וואָס הָקָט דָּאָ אִין דיין שפְּרָאַץ
אויף דורךות לאָנג
דיין פָּאָלָק געשענדט.

ויל אויך אַיצְט בְּאַטְשָׁ אַין טָאֵל לאָון גְּרִיסְן
פָּן מִין גְּרוּיפָּן בְּרָאָר,
פָּן סִין טִיפָּן טְרוּיעָר,
דיין גְּעוּווֹיסָן,
וואָס אִין שְׂוּוֹיִינָן דְּוִיעָרָת
שְׁוִין אָוֹוי פִּיל יָאָר
איין ווּרט פָּן זָר אַלְיָין נִישְׁט אַוְיפְּגָנְעָרִיסְן,
ווערט נִישְׁט ווַילְדְ-מְשׁוֹגָע פָּן דָּעַם קִין-צִיְּבָן
ציינְדָט נִישְׁט אָן זָר פָּן דָּעַם בּוּשָׁה-פְּלָאַט
פָּאָר דער ברוינְגָּר בעסְטִיעָ פָּן דיין שטאמ
וואָס נִיתְנָאָך אַלְזָן אַרְוֹם אויף דיינָע גָּסָן
בראָנק אָון פְּרָאַי
מייט דעם שְׂוּוֹאָרְצָן שְׁפִּין,
עם האָקְנוֹ-קְרִיְּאַי,
אויף שטערן.

אָרוֹף אַפְרוֹן

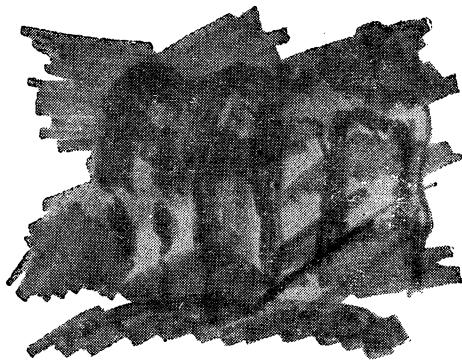
דא זענען קענטיק נאך די טרייט
פון מיינע אויסגעט אַרְדָּעָוועטע בְּרִידָעָר,
כָּאַטְשׁ אַנְדָּרְעָר די היְוָעָר, אַנְדָּרְעָר גַּעֲוִיכְטָעָר —
די זאמָדָן חָאָבָן זַי אֵין זַיְךְ פָּאָרְהִיט,
וּוי צִיְיכְנָס בְּלוֹטִיקָע פָּאָר דָּעָר גַּעֲשִׁיכְטָעָר
אוֹן פָּאָר מִינָּע טְרוּיעָרִיקָע לִידָעָר.

פָּוֹן אָונְטָעָר קָאָלְטָן וּוּוִיסְן שְׁנִי,
וּוְאָסָם הָאָטָם די בִּימְעָר אָוֹן די עָרָד
אָנְגָעָטָאָן דָּא אֵין תְּכִירְכִּים,
דָּאָסָם הָאָרָצָן מִינָּס זַיְעָר וּוּיְנְגָעָשָׂרִי
אֵין דָּעָם בְּיוֹזָן וּוּיכָר
פָּוֹן די וּוּלְדָעָר הָעָרָת.

אוֹן וּוֹעֵן גַּעֲמִיטָלְעָךְ סְפִינְקְלָעָן דָּא די שְׁוִיבָן
אוֹן די שְׁטִיבָלְעָךְ אַיְינְגָעְטָוְילְיעָט דְּרִימְלָעָן,
זַיְ וּוּאַנְדָּרָעָן אַרְוָם
מִיטָּטָם די וּוּינְטָן אַיְבָּן,
אוֹן עַם וּוּינְעָן שְׁטוּם
מִיטָּטָם טְרָעָרָן אַיְינְגָעְפְּרוּרָעָן די הִימְלָעָן.

ביי די גרייבער

כ'בין אלע הייכן דורךגענאנגען
און צוריינגערט אין טאל
צו די שטילע נאכטיקע געוואנגגען,
כ'חאָב די גרענער דורךגענשפאנט
צווישן מאָרגן און אַטָּאָל,
צווישן האָרצֶן און פֿאָרְשְׁטָאָנד,
צווישן נָאָרְנוּישֶׁט-נִישְׁט אָונָ אַלְעַ,
נָאָר ביי די גרייבער
מייט פֿאָרְגְּלִיוועָרטֶן גַּעוּווֹין
כ'בין ווי א זִיֵּל פֿוֹן זָאָלַע
געבלַבָּן שְׂטִיַּן
און מעָר שְׂוִין נִישְׁט גַּעֲקָעַנְט אַרְיְבָּעָר.

זייז אַבְזָאָם, מֵיִן בָּרוֹדָעָר!

ברודער, דיין הארץ נישט פארמאך
אויפן זולבערגנעם שלאָס בלויו פון טרויער —
עם איז נאָך צו ענד נישט די שלאָקט,
דעָר שונא שטייט אלען נאָך בײַם טויער.

פארשטערטשעמע די ציין, די טערן פארהאלט —
עם איז נישט די ציימט בלויו פאר קלאנֶן.
די ריטער פון מאָרד, פון אומְגְלִיך און גוֹואָלֶר
די טָאנָעם פון ריכטער נאָך טראָגן.

ニישט גלייב זיינער ווֹאָרט, ווּעָן מיט האָנק עַמ טרייפט,
ニישט טרוֹי זיינער בלִיך, ווּעָן מיט חניפה ער קוּעלט —
עם איז זיינער זיסקייט געלְאָדָן מיט ניפט
און אַין שאָפְעַנָּע פֿעלְן פָּארְטָאַיָּע זיך וועילַט.

זיך, ווּי מַע פָּאלְסְטוּרַט פֿונְסְנִי שוֹין אַ וועָג
פאר גְּרוֹזָאָמָעָן טָאָט,
און דָּעָר הַיְּלִיקָעָר אָנדְרָעָן, דיין אַיְּנְצִיך פָּארְמָעָן,
איַז פָּאָרְקּוּיפְט צַו אַ נִירְקָן נָאָט.

אַ מעְסְטָל פֿון פִּין אוֹיָף אַ רְעַנְדָּל פֿון גְּאָלָד —
זַיְהָאָבָן דַּעַם האָנְדָל גְּעוּוֹאָגָט,
צַו האָבָן דַּעַם בְּלוֹטִיכָן חַשְׁבָּן באָצָאָלָט
און ווֹידָעָר פָּאָרְהִיָּן די חָאָק —

אליז

דורך פעלדער
און ווילדער
פון שטעטלעך פאָרלענדטע,
געשענדטע בית-עלטס,
פֿאַרכטיקע ווינטן זיך טראָאנַ
צּוֹ חֲרוּבָּעַ וְעַנְתָּמָּ.
און אַרְוָם
שְׁטוּיָּעַ שְׁטוּמָ
אִין דַּי בְּלָאָסָעַ פֿאָרָטָאנַ
זְאַקְעַטָּעַ בַּיְמָעָרָ
אִין פֿרָאַסְטִיקָן שִׁימָלָ
וְוי גַּוְלָטָםָ
טוּיט פֿאָרְדִּיסְעָנָעַ קַעַפָּ
צּוֹם פֿאָרְבָּעַלְמָעָטָן הִימָּלָ
אַן מִיט צְוּוִינָן —
פֿאָרְבָּרָאַכְעָנָעַ חֻנְטָמָ
פֿאָרְשְׁטִיכְיִיפְטָעַ פָּן שְׁרָעָךְ.

אַ דִּיוֹעַ

אויף צעווינטיקטעה הויכן,
איבער וועגן,
וואָס פירן קיין לובלין פון וואָרשע,
כ'הָאָב זַי בְּאֶגְעָנָנֶט
איַן אַשְׁקָע וּוְאַלְקָנָס אָוָן רַוִּיכָן
איַן לְאַנְגָּנוּ לְוַיְהָקָע טַאֲרֵשָׁן —
פָּוֹן דָּעַטְבָּלִין,
פָּוֹן פּוֹלָאָבוֹ
אוֹן קְרָאַשְׁנִיךָ
פָּוֹן בְּעַלְזָעָעָז,
נְאַלְעַנְטַשָּׁאָוּ
אוֹן קוּוּמִיר,
פָּוֹן חֻונְדָּעַרְטָעָר שְׂטָעַטְלָעָךְ דְּלָטָעָלה —
מיַנְעַ פָּאַרְשָׁרְפָּהָטָע בְּרִידָעָר
מיַט נְוִים
איַן פְּלָאַטְמָעָן צָעַנְלִידָעָרטָט,
וּוְיַשְׁפָּיִם,
מיַט גְּרוּיְילִיקָּעָר שָׁאָלָה
איַן גְּלִיאַיקָּע בְּלִיקָּן —
מְילִיאָנָעָן צָעַפְלוּוֹנְגָּעָן פָּוֹתָקָעָן —
וואָס האָבָן איַן עַנְדְּלָאָזָן רַוִּים,
וּוְיַיְהָ אַיְן אַ תָּהָוּמָן,
זַיְךְ גַּעַטְרוֹנְקָעָן
אוֹן גַּעַפְאָדָעָרט אַ תִּיקְוָן.

אומעט

א לעבן לעשת זיך אוים אין פיין
און ס'קאן אפילו זיין,
או ס'איו פון לאנג שוין אויסגעלאשן,
און בלוייז אין טיר
נאך צאנקט זיין אויסגעבענטטע שיין,
און בלוייז אין טיר
נאך ווינט זיין אויסגעוויטיקט לשונ.

טייט שטראטעןומוינט
לויפט דער טאג פארבי געשווינד,
די נאכט —
טייט יוננט-חלום אויף די שוויכן בלוייט.
אויף די אָרעטס
כ'טראנג אָן אָומְבָאָווענְלָעַך קִינְד
און כ'זוייס נישט,
צי ס'איו לעבעדייך, צי טויט.

כ'שעם זיך

כ'שעם זיך,
ווארם ענילעך צו מײַנע
עם זענען אוייך וווײַערע הענט —
ווארם האבן
די טאטעם און מאמעס פאָרְפִּינִיקֶט,
די קינדער און זקנִים פאָרְבָּעַנט.

כ'שעם זיך,
ווארם זײַער געוּיכְט
אייז אוייך צו א מענטשלעלעכע ענילעה,
און פונקט ווֹי פֿאָר אונדֵז
נייט אוייף אוייך פֿאָר זיך דָּאס פֿאָרטָאנִיקֶע לִיכְט
און עם איז זײַער לשון פֿאָרְשְׁטָעַנְדְּלָעַר.

ווארם זיך ווֹי מִיר
וואַיְנָעַן אֵין מענטשלעלעכע שטיבער
מייט קינדער און ווֹיְבָּעַר,
וֹיְסִיאָלָן נָאָר קִיְּנִמָּלָן נִישְׁתָּהָאָבָן גָּעוּעָן
קיין טוֹיְוָנְטָעָר לִיְמִיקָּעָר נְרִיבָּעָר
און קוֹפָעָם פֿאָרְשְׁרָפְּהָתָעָר לִיְבָּעָר.

און פְּרִיְיעָ
זיך נִיעָן נָאָר הַיְינָט אֵין די נָאָסָן אַרוּם
און בַּיְ טִישְׂן מִיט שְׁוִימִיקָּעָ ווֹיְנָעָן
זיך לאָכָן מִיט ווֹלְפִּישְׂעָ צִיְינָעָר —
און די שְׁטִינָעָר פָּוָן ווֹעָנָט זָעָנָן שְׁטוּם
און עם הַעֲרָת נִישְׁתָּהָאָבָן די זָוָן אוייך צו שִׁינָעָן.

וּוִיפֵּל אַיְוֹ דָעֵר שִׁיעֹור

מען זאגנט צו מיר:
פארגעמי!
וּוִיפֵּל אַיְוֹ דָעֵר שִׁיעֹור,
או יעדערער מעסלאם
זאל ווי א לאנג
פל ווין בלויו טויט קלאנג,
מייט וויטטיך פון דערמאָנגען?
או אין טעג פון לוייכטנדיקע זונען
יאָלסט דורך גאָסן פון אָיונגעֶר שטָאָט
ניין אין זיך פֿאָרטֿאַיְעַט
בייט שׂוועָרָן אַבלְדִּיקָן טראָטָט,
ווי נאָך אָן אָומְגָעָעָנָעָר לוֹוִיה?
איַוּ ווּעָר זאל קומעָן בייט גַּזְאָנָג
די הַעלְעָטָעָג אַנטְקָעָן,
אוֹן ווּעָר זאל אין דָעַם נִיְיעָם גַּאנָג
דָעֵר עַרְשְׁטָאָר פַּלְאָסְטָאָרָן די ווּעָן?

אמת, פריינד,
אויף אַלע בײַטער בליט
די פרייד פון היינט
מייט רויטן צוויט,
פיינל זינגען
צווישן גריינע בלעטער
זוענן האָלן שפערטער
און דורך רויישנדייקער שטאָט
מייט קלאנְג פון שטאָל
שפאנט מיט פֿעַסְטְּן טראָט
טיין חַלוֹם פון אַמְּאָל,
נאָך אֵין אַ זוּיט פון בְּרִיְּתָן וועג
ליינט פֿאָרגְּלִיוּעָרט נָאָך אֵין שטיין
די שרעק פון בְּרִעְנֶנדְּיִיךְ טָאגְּ,
דאָס צְבּוֹרְדִּיק גְּעוּווִין
פון אַ פְּאָלִיךְ גְּעַפְּרִיט צוֹ מָאָרֶד
און ס'בלְּאַנְקָעַט נָאָך אַרוֹם
אין לוֹפְּט זַיִן ווֹאָרט
און זַיְנָע שְׁפּוֹרָן בְּלוֹטִיכְן נָאָך אַומְּעָטוּם.

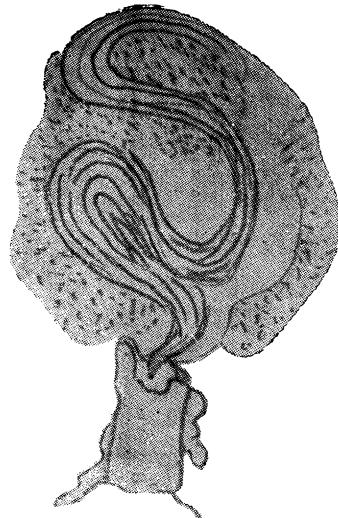
**קיינמאָל נישט פֿאַרגעטען,
קיינמאָל נישט פֿאַרגעבן**

קיינמאָל נישט פֿאַרגעטען,
קיינמאָל נישט פֿאַרגעבן —
אווי ווועט אונדווער לעבען
דורך פֿאַרכְּבלטְּטוּ טעלעלען
איין ריטט פֿון די וווערטער
ניין אויף אלע וווען
אייבער שטטעט צעשטערטְּטוּ
ניע שטטעט אנטקען,
אייבער גרייבער שוואַראַצְּעַ,
טראנְגְּנְדִּיךְ אַ שְׁטוּמָע
זוייער קלְּאָגְּ אַיְּן חַאַרְצְּן,
זוייער ווֹתְּ צַוְּ נַקְּמָה.

קיינמאָל נישט פֿאַרגעטען,
קיינמאָל נישט פֿאַרגעבן —
און וווער עס וויל נישט גלייבן,
און ווועטן ס'אייז דערעטען,
זָאָל מיט אונדו אַינְיְינָעָם
ניין דורך אלע גרויל-טרעפְּ
צַוְּ די בערג פֿון שייכְּלָעָר,
צַוְּ די בערד פֿון זְקָנִים,
צַוְּ די בְּלָאַנדְּעָ צַעַפְּ
און פרומָע פֿרְוִיעָן-טְּיְכְּלָעָךְ
איין די וויסטְּעָ גַּעֲטָאָ-חַיְּלָן,
איין טְּרָעְבְּלִינְקָעָ אַוְן מָאַידְּאָנָעָךְ —
און זָאָלָן זְיִי דֻּעְרְצְּיָלָן,
און זָאָלָן זְיִי דֻּעְרְמָאָנָעָן.

**קיינמאָל נישט פֿאַרגעטען,
קיינמאָל נישט פֿאַרגעבן —**

נייע פלענער ווועבן
רוזחישע עסעטען,
געבלשייע רעקרוטן
ווײידער שוין באפעלן,
און מיט האקנקריז און בלוטן
און אין בליקן נולח
אייבער דײַיטשלאנד שפאנען
איין טלחטָה-בָּאָרִיש׶ן —
טאָ זאָל מען זיך דערמאָנָען
אָראָדוֹר אָן ווֹאָרְשָׁעָן,
זאָל מען זיך דערמאָנָען
בירקענאו אָן דאָכָאָן,
ליידיעע אָן שטוטהָאָף —
און וווער עס ווועט נישט ווֹאָכָן,
און וווער עס ווועט פָּאָרְגָּעָבָן,
פארשולדייקט זיך זיין לעבען,
אלס קרבָּן אָן אלס שותָה.

אָז קעניגראַיד פֿוֹן טְרוּזִים

אין אַ לבנדידקער נאכט

אין איינער אַ לבנדידקער נאכט
כ'חאָב זי אויסגעטראָכט
ווארער נאָך ווי אויף דער וואָר.
ווי דעם שלאנקסטען בויים אין וואָלד
כ'חאָב מיר אויסגעחלומט אַיר געשטעאלט
און ווי דעם זונענאויפֿיגאנָג אַירע האָר.

דעַרְנָאָך בין אויך טויט אַיר אָווועק
זו דעם שענטסטן ברען
ביי דעם בלויין ים,
פֿון ווילְפֿון פֿערלְשְׁטִיין
זונעקלְלִיבּן אַירע ציִין,
אַירע אוינְן אָנְגְּעַזְוָן דְּמִיט זֵין גְּרִינְעָם פֿלאָם,

און זענְדרְיך אָז אַלְעַז אַיז גּוֹט —
חָאָב אַיר אויפֿן קִילְן זאמְד גּעוּרוֹט,
באָזְוִינְגְּעַנְדְּיך דְּאָם ווּערְקּ פֿון טִינְעַה הענט.
נאָר אַיְידְּרָע כ'חָאָב פֿאָרְעַנְדְּיקּט נאָך דְּאָם לִיה,
חָאָט אַ צוּוִיתְעַר שְׂוִין טִין קָעְנְגִין גּעהִיט
און בִּיךְ הָאָט זי אַינְגְּאַנְצְּן נִישְׁט דּערְקָעְנְט.

אלין

אויף דער סען
אין שפערער נאכט
כ'חאָב אַ לִיד צוֹ דִיר גַעֲשְׂרִיבָן,
נָאָר עַם חַצֵּט דִי בְּגָזֶן
דָּאָס לִיד דִיר נִישְׁטַע גַעֲרָאָכֶט
אוֹן סְאיּוּ בַּי אַיד פַּאֲרְבָּלִיכָן.

מייט אַ וְאָנְגְּלִידִיקָן טְרָאָט
אוֹיפָן רְוִישִׁיקָן בּוּלוֹאָר
כ'חאָב אוֹיסְמַנְקָלָאָפֶט דִין נַאֲמָעָן,
נָאָר אַיִן אַ פְּרֻעְמָדָעַר שְׂטָאָט
אוֹי דָאָס חָרָץ אַ נָּגָר —
סְאיּוּ דִין עַנְטָפָעַר נִישְׁטַע גַעֲקוּמָעָן.

אַ לְבָנָה בְּלוּוּת, וּוּי אַ גְּרוּיְמָע טְרָעָר,
אוֹי גַעֲשְׂוּוּמָעָן אַיִן דָעַם הִימָל בְּלָאָעָן
וּוּי אַיִן דָעַר הַיִם — אָן אַיְגָעָנָע,
אוֹן דָוֶךְ מְאַגְּמָנָאָרָטָר צוֹ דָעַם סָאָקָר-קָעָר
אַיִן דִי לְאַקְנְדִיקָע אָוּנָט-שְׁעוֹחַן
כְּבִין גַעֲנָגָנָעָן דִיךְ בָּאַגְּנָגָנָעָן.

כ'הָאָב לִיב

כ'הָאָב לִיב דַי הַיְסֵע פְּרִיד אֵין דִּינֵע אֹוְינֵן,
דָּעַם פֶּלְאָם פָּוּן דִּינֵע חָאָר,
וּוְיַקְוּפָּעָר אָוִיפָּ דָּעַר זָוָן,
אוּן דִּין פְּרָאָסְטָע הַיְזָעָרִיקָע שְׁטִים,
וּוְאָם אֵין קָאָרְזְּבָרוּיטָע דָּעַרְמָאָנָט.

בִּיסְט מִיטָּ פְּרִילְוִינְגָוּוִוִינְט בָּאָפָּאָלָן טִינֵע טְרִיטָט,
פּוֹגְּמָנִי צְעֻוּעָקְט
מִינֵעַ דְּרִימְלְעָנְדְּקָע טָעָג
מִיטָּ דִּין יוֹנָג צְעֻוּגָגָע לְדָר,
וּוְאָם אֵי שְׂוִין לְאָגָג פָּוּן מִיר צְוּעָק.

הָאָבָן אֲלָעַ מִינֵעַ יָאָרָן וּוְיַקְוּפָּעָר
אֵין פְּיִיעָרְזְּוִילָן וּיְךָ צְעֻשְׁטָעַלְטָט,
פָּאָרְבְּלְעָנְדָט דַי צִיְיט אוּן צָאָל
אוּן בְּלוּיוֹ דָעַר הַיְינָט הָאָט שְׁטָעְרָנְדִיק נְעַהָעָלָט.

כ'בין ווידער יונגע

פָּוֹן מַיִין נְיִיעֵר פְּרִיֵּד
דָּעַם זְגַעַן,
פָּוֹן מַיִין אַלְטָן טְרוֹיֵעֶר דָּעַם באַשְׁיֵיד
בְּהַאֲבָב אַין דֵּיר גַּעֲפָנוּן.

אַין כ'בין ווידער יונגע —
אַחֲרֵיכֶם אָמָרָנו אַין מַיִין האַרְצָן גְּלִיטַּט,
מַיִין גְּרָאָעָר קָאָפַּט זִיךְרָתְוֹנְקָט
אַין ווַיְיסָן צְוִוִּית.

אַין טִיר בַּיְדָע אָוְמָנָעַרְיכַּט,
וּוְ פִּינְגָּל אַיְכָעֵר הַיְזָעֵר פְּלִישָׁן,
אַין אָוְנְטָעָר אָונְדוֹן דֵּי גַּאנְצָע עָרְד אַין לִיכְטַּט
אַין אַלְעַ בַּיְמָעָר בְּלִיעָן.

אין וואָלד

שטויבן נילדענע זיך זיפן
דורבן נעפל פון באניין.
אנגעשותאָלענע ווי אויסגעקושטע ליפן
ברענען שוין די קנאָספּן גריין.

דעָר וואָלד, אַ טונקעלער, געה הייטער,
וועיגט זיך אויף די ערשות פֿרײַלינג-שטראָלן.
איַן די הייכּן אַיבָּער אלעַ בּֿיימָעַר
פְּליַּסן טְרָעֵלֶן זְילְבָּעָרֶנֶעֶת וּוֹי שְׁטָרָאָלֶן.

אוֹן אַרְוֹם זִינְגָּעָן אלעַ וּוֹיִיטָן
אוֹן עַם זִינְגָּטָן מִיָּן הָאָרֶץ אוֹיךְ מִיט —
אַ לִיכְטִיקָּעַ דָּרְמָטָאָנוֹגָן פּוֹן פֿאָרְצִיזְיָהָן
פָּאָר מִיָּן הַיְּינְטִיקָּה לִידָּה.

אייביך יונג

ביסט טיין ליבע,
אייביך יונג —
וואי א פונק
נאך גלייט דיין בליך
און ווי טיט יאָרֶן צוּרִיך
וועגען דיינע אוינע בלֵך
און דיין שמייכל פול מיט שיין.
בלזין די צייט
אייז פֿאָר דער צייט
געוֹאָרֶן נְרָאָך
טיט פֿאָרְבָּן טְרִיבָּע
אויסנעלַאַשְׁעָנָע פֿוֹן פֿיַּין —
אייז וואָס-זְשָׁעָנִית אָונְדוֹן אָן די צִיְּט?
לאָטְמִיר אוַיסְטָאָן זִיךְרָן אַיר
און אָוּזְקָנִין ווַיִּיט
זו אָונְדוֹזָעָר יְוָנָן פֿרִיעָר.

ערב פרילינג

אלע ארום איז אומעטיך פאָרקלערט.
טייכן אונטער וילבערדיקע הייטלער איז
זענען איז די טיפֿן איינגעעהרט.
ביימער גליווערן פון שרעק
פֿאָר דעם נײַעַם זאָפְּטַן-גָּאנְג אִין קְרִיּוֹן
און דֵי צוֹוִינְג נאָקְעַטְע פֿאָרוֹוֹאָרְפָּן
אוּיף דֵי בְּלָאָסָע הַלְּדוֹעָר פֿוֹן דֵי טָעָנָג
און ערְגַּעַץ אִין דֵי חַיִּיכָּן אַיבָּעָר זַיִּה
שְׁפִּילְּן וּוַיְנְטָן אוּיף אַהֲרָפָע
און פְּלִין אָן דָּאָס הַאֲרִין מִיט זִיסְן וּוַיִּה.

בָּאַטְשׁ וּוֹיִיט

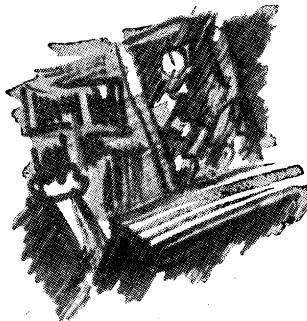
בָּאַטְשׁ וּוֹיִיט, זְוִיעָר וּוֹיִיט
אֵינוֹ דִּין הַיִם,
אֵינוֹ מִיר גּוֹט וּוֹקֶם אֵיךְ וּוֹיִיט,
אוֹ בִּיסְטַדְּ דָּא,
אוֹ אֵיךְ קָאָן יְעָרָע שְׁעהַ,
וּוֹיִיט תְּפִילָה אָוֹן טְרִיסְטַט
דִּין נָאָטָעַן דָּרָמָטָעַן
אוֹן אֲוִיפָּה וּוֹיִיטָן פָּאַרְבָּעַנְקָטָן פָּאַפְּרָי
פָּאַרְפָּלָאַגְּצָן מִיּוֹן חָאָרָע לְעָבָן דִּיר
אוֹן גְּלוּבָן,
אוֹ סְזּוּעַט נָאָךְ אַמְּאָלָּה,
אֵין אַיִינָעַט שְׁיַינָּעַט קָאִיאָר,
אוֹיְפָנִיָּן צְעַבְּלִיט
אֵין דִּין שְׂוִים,
וּוֹיִט דִּין רְוִוָּן —
אַיִינָעַט טָאָל —
נִישְׁטָבְּלוּוֹן אֵין אֵיטָל
נָאָךְ אֲוִיפָּה וּוֹקָרָה.

נאכט

מייט פארטאייטן לוייער
האָבן גענליווערט איזן צימער
די שטולן, די שאנק און דער טיש.
וואַי אַ זילבערגער פִּיש
האָט אַין שויב די לבנה געשימערט
אַין בלְאַלעַכְּן נעלְפָּן טרויער.

איַן אַן אוֹיפֿגָּלוֹיכָּטָן פָּעַנְצָטָעָר
האָבן שאָטָן פָּן בִּימָעָר גַּעֲשִׁוְידָעָרָט,
געַטּוֹלְיעָט זיך אַיִינָרֶר צָום צוֹוִיטָן.
לְעַבְּן זַיְהָאָבן וּוַיִּסְעַדְתָּן
שְׂתִּיף זיך צָעהַווֹּידָעָט
וואַי גַּעַשְׁפָּעַנְסָטָעָר.

חוֹיךְ אַין די הִימְלִישָׁע וּוַיְנָן
הָקָט אַ שְׁטוּרָן וּוַיְיָ אַ צִּיטָּעָרְדִּיקָעָ טְרָעָר
אַיְבָּעָר דָּעָר עַרְדָּגָעָוָאָכָט.—
גַּעַזְעַן אַיְוַשְׁוֵן שְׁפָעָט אַין דָּעָר נָאָכָט —
עַרְגָּעִין וּוַיִּטְהָאָט אַ בָּאָן זיך צַעַסְאָפָעָט שָׁוּעָר
אוֹן וּוַיִּטְקָלָעָר וּוַיְלָד זיך צְעַשְׁרִין.

ב'הָאָב אֵין יַעֲדָר אִיְינָעָר

ב'הָאָב אֵין יַעֲדָר אִיְינָעָר
דֵּיךְ גַּעֲוכֶטֶן,
אֵין יַעֲדָר אִיְינָעָר
דֵּיךְ פָּאַרְלְוִוָּן.

נֹאָר דַו בִּיסְטַ אַלְעַ מָאָלֶל
פָּוֹנְסָנִי גַּעֲבִירָן
אוֹן אַלְעַ מָאָלֶל סְטוֹר הַאָטֶן גַּעֲוכֶט —
אַצְינֶד גַּעֲהָעָרְסָטוֹ טְוִיר אַלְיָוָן נֹאָר.

אוֹן בָּאַטְשַׁ אִיךְ וּוַיִּים:
וּוַיִּבְיוֹ אַצְינֶר,
עַם וּוּעַט אָזְוִי שְׂוִין זְיַין
בִּיוֹ מִיְּן לְעַצְטָעַר רְגָעַ —
אִיךְ וּוּעַל דֵּיךְ בָּאַגְּעָנָעָן
מִיטַּקְוָאָלֶן שְׂיַין
אוֹן דַו וּוּעַטְטַ מִיךְ פָּאַרְכִּיְינִין בְּלִינֶר —

בִּיסְטוֹ מִיְּן כִּישְׁוֹת-פְּלָעַמֶּל
אוֹיְף דַעַם סְוּדוֹתְדִּיקָן וּוּעַגְן
פָּוֹן אַוְמָעַט אוֹן פָּוֹן פְּרִידָה,
פָּוֹן אַוְיְפָקָום אוֹן פָּאַרְגִּיָּין,
וּוֹ כְּבָלְאַנְדוֹשָׁע אָוָם אֵין זַיךְ אַלְיָוָן
אוֹן אֵין זַיךְ אַלְיָוָן אִיךְ זַיךְ בָּאַשְ׀יַיד
אוֹן לְאַבְּרִינְטַ פָּוֹן גַּעֲכֶט אֵין טָעַג.

* * *

כ'האָב געוזען שטיכַלענדיקע אויגן
און אָן אָומְעַטְיך געוויכט,
אָקָפ אִין טרויער טיף געבוינן
און אִין דֵי אוינן ליכט.

נָאָר אָז אוינן זָאָלן ווַיְגַעַנְדִיקָע לְאָכָן
און שטיכַלען זָאָל אָפְנִים מִיט גַעֲוַיִין —
אָזֶאָז גַעֲמִיש פָונ שְׁפָרָאָגָן —
זָע אִיך בְּלוֹיו בַּי דִיר אַלְיִין.

דער שטילער גאנגע...

דער שטילער גאנגע
פון דינגע טרייט
אייז ווי א פיערלעך געזאגן
פון א פארנאקטיך ליר,
דיין בענקענדקע שטים
אייז ווי א מורהעלנדיקער קואזל,
ווען עס שפיגלט זיך אין אים
דער לעצטער אונטיקער שטראַל,
דיין שמייכל אייז א קרענצעץ מיט ליבט,
וואָס שפּרוֹדְלַט אויף אומגעריכט
פון דער טיפֿענִיש פון האָרֶץ,
און דינגע אוּגן זענען שוּוֹאָרֶץ
און טיפֿער פון דער נאָכְט.

און אפשר האָט מיין דמיין נאָר
אָזָאָ דיך אוּסְגַּעֲטָאָכְטָמָן
און אויף דער וואָר —
זענען דינגע אוּגן נאָר נישט שוּוֹאָרֶץ,
און דיין שמייכל קומט נישט
פון דער טיפֿענִיש פון האָרֶץ,
און דיין שטילער גאנגע
אייז מיט נאָרְנִישְׁט עַנְלָעֵך אויף געזאגן
און דיין שטים אייז צו אלע שטימען נליין
און דו ביסט בלויו נאָר איינגע פון אָ סְקָ?

ס'קען גריילעך זיין גוּווַי —
נָאָר אֹוֵיך דָעַר הִימָל
איוּ נִישְׁתְ קִיְילֻעְכְדִיק אָוָן בְּלוּי
אוּן אָונְדוּזָעֶר שִׁינְגָעֶר עֲרָד
איוּ קִיְינְמָאָל נִישְׁתְ בָּאַשְׁעָרָת
צָו טְרָעָפָן זִיךְ מִיטְ אִים
בְּיִים אָוִיסְגָעְטְרוּוּמָטָן חָאָרְיוֹזָאנָטָן,
בְּלוּיוּ אִיר בָּעַנְקְשָׁאָפָט אִיןְגָעְלְיוּוּעָרָט
איַן אַ טְרָעָר —
איַן אִיבִּיך וְאַגְּלָעְנְדִיקְן מָאָנד —
צִיטָעָרָט אִיןְזָאָם
אוּוָף דָעַם בְּרָעָם פָוּן "גְּרוּיסָן בָּעָרָה".

צו א פרעומדער

בימט נאענט מיר אונז און זווייט — —
שלעכטעה לײַט
האָבן אויסגענֶרֶאָבן צוישן אונדו אַתְהוּם,
וואָאָס מיר קענען קוּיט
טִיט שִׁינְיָע רֵיד פָּאָרְחִילְן.

און כאָטש מיר זיין בַּי דַּעַם זַעֲלָבָן טִיְּךְ
און בִּידָע גְּלִיאַן
פָּוֹן זַעֲלָבָן קְוֹזָל דַּעַם דָּוְרְשָׁתָן מִיר שְׂטִילָן,
נִיעַן זִיךְ רֵי כּוֹזָלְיָעָם אָונְדוּרָעָ פָּאָנָגְדָּעָר.
טִיט שִׁינְיָע — טִיט אָן אָמָעְטִיקָן נִינְזָן
איַן כְּסֶדֶרֶדֶקָן וּזְאָנְדָּעָר
חִין אָן צְוִירִיךְ
דִּינְעָ — רְוַאַיקָע זִיךְ וּוַיְינָן
בַּי דַּעַם גְּרִינְעָם בְּרוּגָן.

וּעל אַיךְ דַּיר מִין לִיד אַרְיבֻּרְוּזָרְפָּן,
זַוְּיָּא אַכְרִיקָן,
עַם זַאְלָן טָעָן,
זַוְּיָּא זִינְעָנְדִיקָע הַאֲרָפָן,
דָּאָס שְׂוֹאָרְצָנְעָזָאנָגָן פָּוֹן נָאָכָט
פָּוֹן אָונְדוּרָעָ הַאֲרָץ פָּאָרִיאָן.

וּוַיְיל אַלְעָ הַיְמָלָעָן אִיצְטָ שָׁוֹן מְאָגָן
און אוֹיפָה דַּעַם נְרוּוֹסָן וּוֹעָגָן
שְׂטִיטָה דַּי זָוָן אוֹיפָה וּוֹאָגָן.

כדי צו זיין מיט דיר

כדי צו זיין מיט דיר אינצווויין,
כ'זעל בליכן היינט מיט זיך אליאן
און בליז פאר דיר מײַן לעבן לייענען
ביז עס וועט דער טאג פאָרנײַן.

אָוונט-צו, אָ ווֹדוֹ זָלְסֶט נִישְׁטֶן זֵין —
וועסטו מיר געהערן,
אָ נְעַפְּאָגְנָעָנָע אַין שֵׁין
פֿון מִינָע אַוְמָגָעָטָרָוִימָטָע שְׁטָעָרָן.

וּוִי זֵי — אָוִיךְ דַו אָ חַלּוֹם גָּאָר,
אַיִינְעַפְּאָסֶט אַין דַעֲמָעָרְלִיכֶט —
די זָאָרָע וּזָאָר
פֿון מִינָע גַעֲדִיכֶט.

ליבע הייסט — זיין פרוי

פינגל ליבן זיך נישט איזן קיין שטיינן,
אפילו שטומע צוועיגן
זענען בלויו נאר מיט איזן זייט
באחאָפַטַן צו דעם בויים,
די צוועיטהָע קושט זיך מיטן רוים
פארשכּוֹרט פון דער בלאָער וווײַיט,
וויל ליבע הייסט — זיין פרוי,
און צוימען זיך געטראַי
אייז דאס בלוייע רעכט
פון קנעכט.

ווען די זון א מידע

אווי פיל אויסגעפרו וווטע יאָרֶן,
און כ'בין קיון לײַט נאָך נישט געוואָרֶן —
די חלומות פון טײַן יונגנט נישט גענדערט,
ニישט געפונגנע פאר מײַן בענגןיש קיון תיקון,
און עס לאָקערן נאָך אלֶן טיך וויטע לענדער
און יעדער פרײַען-שמייכַל טיך פֿאָרשייכּוֹרט.

אווי ווי אַין דער יונגנט,
איין קיון זאָך פֿיד נישט גענונגנד —
עס רײַסט דְּאָס האָרֶץ זיך צו די וויטן,
דְּאָס בלוט אַינוֹ היַם צעפִיבָּרֶת
און פֿונְקָט ווי אַין די אלְטָע צִיטָן,
כ'בין שטענדיך גְּרִיטָט זיך צו פֿאָרליַּבן.

נאָך ווען די זון א מידע
צַו אֵיר אָפְרוֹ נִידָּרֶת
און אַין פֿאָרָק אַנטְקָעָן
שטעלְן יונגעַן זיך אוֹיפַ לְוִיעָר,
וועָרָן שְׁטוּמָעַ אַלְעַ ווּעָן
און די הימלָעַן — בעבעָרָם טְרוֹוִיעָר.

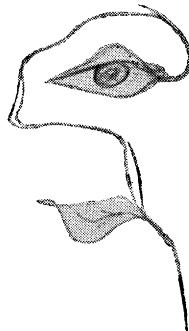
איך זע

איך זע ווי סטראָנט דַּי צִיְּט
איין אַירע פֶּאָלָעַם שׁוֹן
אַ הַאֲרְבָּסְטִיק-קִילָּע שִׁין
אוֹן פֶּלְאַנְטָעָרַת זַי אַרְיֵין
איין דִּין נִילְדָּנָעַר קְרוֹיַן.
איך זע דִּין בְּלִיק —
דעַם קוֹאָלַ פָּונְ מִינְעַ טְרוּיְעַרְן אוֹן גְּלִיק —
וּוַיְ סְלֻעָשַׂן זַיְךְ אַין אִים דַּי פָּאָרְכָּן פָּונְ דָּעַר זַוְּן
אוֹן מִיטַּ אַוְנְטִיקַן נַעַפְלַ עַם פָּאָרְנִיט
זַיְין יְוָנָגַעַ פְּרִיד — —

זַוְּאַם-וּשְׁעַ זַאְל אַיךְ טַוְּן?
עַם פְּלִיסְטִיךְ דַּי צִיְּטַ וּוַיְ לוֹפְטַ
אַרְיְבָעַר דִּיר,
אַרְיְבָעַר טִיר,
אוֹן כְּקָעַן זַי נִישְׁטַ פָּאָרְחָאַלְטַן מִיטַּ טַיְין גַּוְּף
אוֹן מִיטַּ קִיְּין טְרוּיְמַעַן
נִישְׁטַ פָּאָרְצְיוּמַעַן.

נַאֲרַסְתַּהְאָטַט דַּי צִיְּטַ
קִיְּין אַנְהָיֵב אוֹן קִיְּין עַנְּרַ,
וּוַיְ שְׁתַּחַזְתַּה זַוְּאַם אַין אַיְן-סְוּפַּרְטַּ,
אוֹן סְקָעַן אַיְן רְגַעַ זַיְין אַיְבָּקִיטַּ,
אוֹן יְאָרַן טְוִיזְנְטָעַר בְּלוֹוַיַּ אַיְן מִינְוֹתַּ,

וויל אלין אין אונדוּ אליין זיך ווענדט,
און האָרְבַּסְטִיק-קָלָאָרָע שײַן
קען אייך ווי אַלְטָעָר ווֹיַן
פֿאָרְמָאנָן אַלְעָ טַעַמִּים מִיטָּאָמָּאָל —
וֹוַיְ פָּןְ פְּרִילִינְגְּבָּלִיְּ,
פְּרִידְ פָּןְ וּמְטָרְגְּלִיְּ,
טִילְדָּעְ רֹוְ פָּןְ גְּרָנְעָםְ טָאָלְ
און גְּעַפְּצָאָרְ פָּןְ בָּאָרְגִּיק-שְׁטָרָאָטָעְ וּוֹעַנְטָ —
וויל אלין אין אונדוּ אליין זיך ווענדט.

אלץ וואס איז מיט אונדו געשן דא

אלץ וואס איז מיט אונדו געשן דא,
איו שון לאנג פאריבער.
אייצטער בלאנדזושע איך אלין דא
איבער פומטער שטיבער

און אין הארכטייך-נאקעטעליאיינ
קלאנן ווינטן אויס מײַן טרויער —
ס'חאָט דער שטורעם אונדו געטראָפֿן דא אינצווויען,
ס'חאָט די זומער-נאכט אויף אונדו געלויערט.

און מיט בליצן אונדו צעטונדן דא די שעה/^ן,
די הערצעער אויפגעהָאנגען אויף די שטערן,
ביז די חימלען האבן אָגנעהויבן בלאָען,
ביז די ערְד האָט זיך אלין צעלוייכטן אין אָשטעָן.

אייצטער וואשן טריבער טרעָן מײַנע שווּבן,
מײַנע טירן ריִיסן ווינטן ביֹוע,
און עס וויל דאָס האָרֶן שוּן גָּרניישט גלוּבן,
או דאָס אלץ איז אויף דער וואָר אַמְּאָל געוּען.

אין קעניגרייך פון טרוים

טיט שטילער בענגןדייקער גלוסט
כ'חאָב דיין אַגנענוּטָן פֿאָר דער האנט
און אַוועקנֶעפֿירט אִין אַ בָּאָרגְּנִיךְ לאָנד —
און דָו האָסְטָן גָּאָרְגִּישְׁטָן נִישְׁטָן גָּעוּסָט.

צווישן וואָלְקָנָס אִין דעם רויָם
כ'חאָב ווי אַ שְׁפָרָךְ אַרְוִיסְגָּוָאנְטָן דיין נָאָמָעָן —
זָעַם זָעַנָּעָן מְוֵרָגְּקָומָעָן
איַן דעם קעניגרייך פון טרוים.

דָּא זָעַנָּעָן שְׁטוּרָעָםְסָטְמָעָן וַיְיָנָעָן
אוֹן בְּלִיכְזָן פִּינְגָּעָן בְּרִידְעָר
אוֹן פִּינְגָּלְמִינְגָּעָן לִידְעָר —
נָאָר דָו האָסְטָן אַ פָּאָרְבָּאָרְגָּעָנָעָן גַּעַשְׂוִוִּיגָן.

דַעַלְתָה אָחָב אֵיךְ צָאָרָת אַרְוִיסְגָּוָופָן דיין גַּעֲוִיכְט
אוֹן גַּעֲוָאנְטָן: זָעַטָה דִי בָּעָרְגָּן צָוּפְוָסָן פון דָעָרְגָּאָכְט,
די טָאָלָן אִין דעם אַוְונְטִיכְן לִיכְט —
כ'חאָב בְּלוֹיזָן פֿאָר דִיר זַיִ אַוְינְגָּעָטְרָאָכְט.

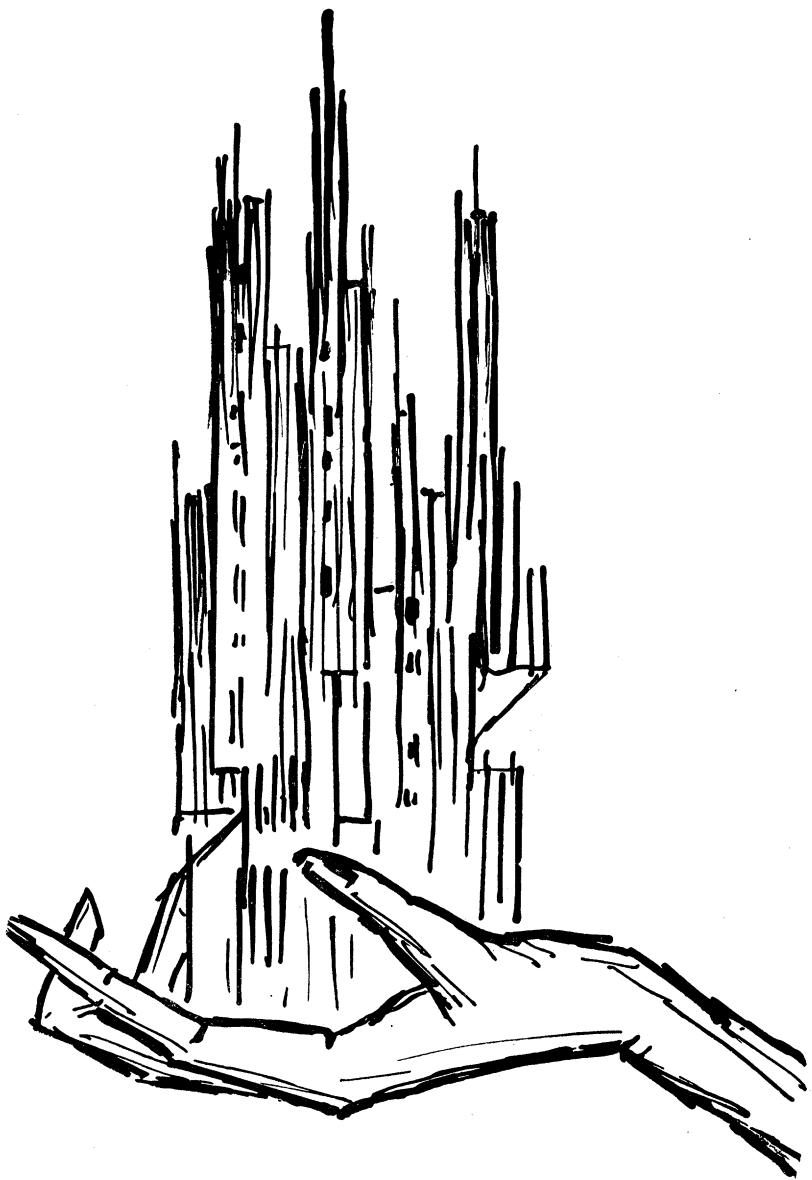
בָּאָפָּעָל — אוֹן אַלְץָן פָּאָרְשְׁוּוִינְדָט
אוֹן נָאָר טִיט דִיר אַלְיָין אֵיךְ נִי אַוְעָק
צָוָם סָאָטָעָן לְעַצְמָן בָּרָעָגָן,
וּוּ סְיוּגָטָן מִין הָאָרָץ זַיךְ אַוְיפָּן וַיְוִינְט.

אָזְוֵי חַאְבָּא אִיךְ גַּעֲרַעַדְתָּ צֹ וַיְךְ אַלְיַיְן —
אָנוּ אָלַע שְׁאַטְנָס וַעֲנָעָן וַיְךְ צְוָנוֹיְפְּגָעַלְאָפָן הַעֲרָן,
אוֹיְף אָלַע בַּעֲרָג הַאֲכָן וַיְךְ אַרְאָפְּגָעַלְאָזָות דִּי שְׁטָעָרָן,
בְּלוֹיוֹן דּוּ בִּיסְטָ דַעַטְלָט נִישְׁתָּגַעַוּן.

אין נייעם הוין

באפריעונג פון ווארטשע

עם האט ווי א פלאם זיך די שטים פונעם ספיקער
דורך מאסקווע געטראָן,
טיט ליכטיקע ווערטער געצונדן
די נאָסן און דָּאנֶן:

וואָרטשע באָפרײַט איז!
וואָרטשע איז פרײַ! —
און גלייך האט דער מאָסקווער יאנוואר
זיך פֿאָרוֹאָנדלט אין מאַי! —

עם האָבן די בײַמער צעללית זיך,
דער הייטל געוֹאָזן איז העבר און קלְאָער
און ס'הָאָבן זיך חערצער ווי קנאָסְפּן צעפענט
פֿאָר אלע פֿאָרוֹאָנְגְּלְטַע יָאָר.

אויף גָּאָרְקִי האט פֿלוֹצָעָם די וויסל צערוֹוישט זיך,
פֿאָרְשְׁמַעְקָט האט טיט ריחות פון פֿוֹילְיְישׁ לְאַנְקָעָם —
און ענג איז געוֹאָרָן אין שטיַבָּן צוּ ווִיצָן
און שוּועָר אוּיפּ די נאָסָן צוּ בְּלְאַנְקָעָן.

עם האבן די וווײיטן געלאקט און געשראָקן —
וואָרְשָׁע אַיּוֹ פֿרִיּוֹ שְׂוִינָן, דָּעֵר שְׂוָנָא פֿאָרְשְׁנִין,
נָאָר ווּאָם אַיּוֹ פֿוֹן ווּאָרְשָׁע דָּעֵר פֿרִיְּהִיָּת גַּעֲבְּלִיכְּן
אונָן ווּעָרְחָאָט פֿוֹן שְׂוָנָא דָעֵם טְוִוִּית דָּאָרְט גַּעֲמִינְן?

צַי ווּעַט מַעַן אַ זְכָר פֿוֹן הַיְּמָעָן גַּעֲפִינְעָן
נָאָך אָונְטָעָר די חָרְבּוֹת אַוְן אַשְׁן? —
אונָן טְרָעָרְן פֿוֹן פֿרִיּוֹד אַוְן פֿוֹן ווּוִיטִיךְ
עם האבן די שְׁטִינְגָּעָר פֿוֹן מַאֲסְקּוּעָן גַּעֲוָאָשָׁן.

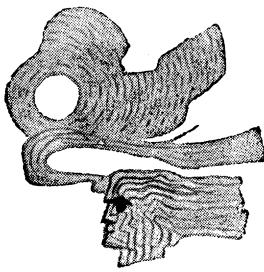
נָאָר אַיְבָּעָר די דָעְכָּעָר אַוְן הַעֲכָּעָר, נָאָך הַעֲכָּעָר
עם האבן גַּעֲפָלָאַטָּעָרְט די הַעֲרָצָעָר ווּי פְּעָנָעָר —
אַט זְעַנְעָן מִיר דָאָ אַוְוִיפּ צְוַלְחָכְעִים די מַעְרְדָעָר,
אונָן זְיַין ווּעַט אַוְיךְ ווּאָרְשָׁע נָאָך גַּרְעָסָעָר אַוְן שְׁעָנָעָר.

אין נייעם הוין

איצט שפראָעט די זון אויף,
ווײַג פֿיעַרדיַקָּעַ בריזאנטטעמע,
אויף מײַן פֿעַנְצָטֶער
און בְּזֵע ווֹי סְוּוּרֶט דָּעַר טָאנַג גַּעֲבִירָן
פָּונַ דָּעַם נַעֲפָלְדִּיקָּן אָוּן-סְוּפָּה
און קלידַט אִין גַּינְגָלֶד אָן די מַוְיעָרָן
אִין מַיְּן שְׁטָאָט —
פָּונַ אָלָע שְׁטָעַט דָּעַר שְׁעַנְסְּטֶער.

מייט זון אִין שְׂוִים
און זַילְבָּרְדִּיקָּן ווַיְיַסְּלַגְּאַרְטָל
לייבַּכְתָּ פֿאַרְוּאַרְפָּן אוֹוְף די לענהָן
לייגט פֿאָר מִיר די עַרְדָּן אַנְטְּבָּלוּוֹזָט
אִין מִידָּן וַיְמַן דְּרוּימָל
נַאֲךְ די נַאֲכְטִיַּקָּע בְּאַגְּנָעָן,
וּוֹעֵן סְחָאָט בְּאַשְׁאָנְקָעָן וֵי דָעַר הַימָּל
מייט מַילְיאָסָן דִּוְטָעַנְטָעַנְעָ שְׁטָעָרָן
אִין אִין טַוְנְקָלְקִיָּט גַּעֲהִימָּעָר
בֵּי דָעַם רַאֲנָד פָּונַ רְוִים
צָאָרָט גַּעֲקוֹשָׁט דָעַם זְוִים
פָּונַ אַירָעָ צָעַפְּ צָעַנְגִּינְטָעָ.

אין די קריינען פון די ביימער
 שלאָפָן נאָך די ווינטן,
 אַין שטויינעריךן שוועגן
 פון דעם נס פון טָאנַן
 נליווערֶן די צוועיגן,
 די גָּסְטָן — אויפֿגעָרְוִוְמְטָעָ, קִילָּע —
 וואָרטָן נִיְגְּעָרְקָע אוֹיף די רָאנַן,
 נאָך צו אויפֿגעָה עַלְתָּע הוֹיכָן,
 ווי שׂוֹרוֹת פָּוָן אַמְּאָרְגְּנְדְּקָעָר תְּפִילָה,
 צִיעָן זִיךְ שְׂוִין גְּלִיכְבָּעָ פִּיאָלָעָטָע רְוִיכָן
 אָן מִיטָּרו אָן פְּרִידִין בְּעַנְטְּשָׁן
 דָּעַם יְוָנָגָן טָאנַג אוֹיף אָונְדוֹעָר עָרָד,
 דָּעַם נִיעָם גָּאנָג, וּוְאָם אַיְוָאִים דָּא בָּאַשְׁעָרָט,
 אָן די פְּרִיעָע מֵי פָּוָן מְעַנְטְּשָׁן.

בידע וואראשעט

יענע ווארשעט,
וואס איז אויסגענטן אין פיגען
וואס איז אויפגענטן אין פלאמען,
און די צוויטע, ניעע,
פול מיט יונגע שיינגען,
וואס פון יענער האט נערשנט
בלויין די איכה-ליידער,
בלויין די תורבות שוארכע
און פון אונטער אשן ווידער
וועדר פרילינג אויפגעטאייט —
בידע וואראשעט איצט צואטטען
וועיגען אין מיין האצן.

און אויף פלאצער אויסגעצורת אין בלומען,
און אויף ברויטע גלייכע גאסן
כיע די שמאלע געלעלע קרוםע,
די גזעכטער שטראונגונג, בלאטע,
וואס מיט אויגן פול מיט מאונג,
וואס מיט פוייסטען פול מיט דראונג
הענגען רויטע פאנען
אויף פארנאכטן בלאע.

און דורך ראנן פול מיט לוייד
טראנן בונט געפֿאַרט מיט גלויבן
אויף צעפראלן אלע טויערט,
אויף צעציגן אלע שייבן,
אויף צו גרייכן ביין די שטערן

זוייער חלום צו דערפֿילן —
עם זאָל העַל און ליכטיך ווערט
אויך אויף סמְאָטשׁע און אוית מילע,
עם זאָל פֿריַי און פֿרִידִיך ווערט
אויך אויף טוראנָנוֹ און דושיקע —
גֶּרְיוֹיט דֵּי לעבענָם צו פֿאָרְצָעָן
אין דֵּי תְּפִיסּוֹת, אויף פֿאָרְשִׁיקּוֹן.

* * *

ס'הָאָט דֵּי נַאֲכַט פֿוֹן טַעַמְעָר
אלע זַיִ דַּעַרְטְּרוֹנְקָעָן,
ס'הָאָט דַּעַר בְּרָאָנְדָן פֿוֹן גִּיהְנוֹם
אלע זַיִ פֿאָרְשְׁלוֹנְגָּנוֹן,
דָּאָךְ גַּעֲבְּלִיבָּן זַעֲנָעָן פֿוֹנְקָעָן
פֿוֹן דֵּי דְּרִיסְטָע יַונְגָּעָן —
זוייער חלום אַיִן פֿאָרְבִּילְבָּן,
אוֹזְאָן בּוֹךְ פֿוֹן זַיִ אַיִן גְּדוֹלָה,
זאָל מִיטְ אָתְיוֹת גָּאָלְדָעָן פֿאָרְשְׁרִיבָּן
זַיִן אוֹיךְ סְמָאָטְשָׁׁע אַיִן אוֹיךְ מִילָּע —
זוייער טְרוֹים פֿוֹן יַעֲנָר וּוּאָרְשָׁע,
וּאָסְ אַיִן אַוִּיסְגָּעָן אַיִן פֿיְינָעָן,
וּאָסְ אַיִן אַוִּיפֿגָּעָן אַיִן פֿלְצָמָעָן
פֿאָר דַּעַר צְוּוִיתָעָר, נַיִעָר,
פּוֹל מִיטְ יַונְגָּעָן שִׁינְגָּעָן,
וּאָסְ פֿוֹן יַעֲנָר הָאָט גַּיְרְשָׁנָט
נִישְׁטָ בְּלִיּוֹן אִיכְחָ-לִידְעָר,
נִישְׁטָ בְּלִיּוֹן חֹרְבּוֹת שְׂוֹאָרְצָעָן,
נַאֲרָ אַיִיךְ דַּרְאָנָגְ אַיִן שְׁטוּרָעָם,
נַאֲרָ אַיִיךְ מָות אַיִן גְּבוֹרָה
פֿוֹן דֵּי אַשְׁן וּוּדְעָר
וּוְיַדְעָר פֿרְלִינָג אַוִּיפֿצּוֹטָאַיָּן. —

בִּירְעָן וּוּאָרְשָׁעָם אִיצְטָ צְוּאָמָעָן
וּוְיַנְגָּעָן אַיִן מִין הָאָרָצָן.

וּאָם דַּאֲרֵפֶ אִיךְ דַּעַן

וּאָם דַּאֲרֵפֶ אִיךְ דַּעַן,
עַס זָאָל דַּי לִבְשָׁאָפֶט
אַ שְׁלָאָגֶן טָאָן אַין מִין חָאָרֶצֶן
וּוי אַ קְוֹוָאָלֶן? —

אַ וּאָרְטַּה אַ גּוֹטָם,
וּאָם צַעַשְׁפָאָלְטַן קָעַן —
וּוי אַ בְּלִין
דַּי פִּינְצְּטוּרְנִישֶׁ פָּוּן נַאֲכַט —
דַּי וּוֹאָלְקָנָם שְׂוֹאָרְצָעַ
פָּוּן בִּיטְעָרְנִישֶׁ אַין נָאָל,
וּאָם שְׁלָעְכְּטַע מְעַנְתְּשָׁן הָאָבָן אַוִּיסְגְּעָטְרָאָכֶט
אַין צְעָהָאָנְגָּעָן מִיטַּה אַ בִּיעּוּר הָאָנָט
צְוִוִּישָׁן לְאָנָר אַין לְאָנָר.

וּאָם דַּאֲרֵפֶ אִיךְ דַּעַן,
עַס זָאָל דַּי פְּרִיְיד שְׂוֹן פָּוּן בָּאָנָיַן
אַנְאָיִינָעָם מִיטַּן מְאָרְגְּנָלִיכֶט
אַנְקָלָאָפָּן אַין מִין טְוִיר? —

אַ סִילְד גְּעוֹזִיכֶט
אוֹיְף מִין פְּרִיאַיְקָן שְׁפָאָצִיר
מִיטַּה אַ שְׁמִיכְלַעַד פָּוּן פָּאָרְנוּיַן,
אַ קִינְדַּר וּאָם לוֹיפְטַ אַין שְׁוֹל אָרְיַן
טְמַט אַיְגָעַלְעַךְ פּוֹל שִׁין,
אַ צְוּוִיְגָל צְוִוִּיט
בַּיִּ נִיעַ בְּלָאָגְנְדִיְקָע וּוּעַנְט
אוֹן אַ לִיבָּן פְּרוּוּיַן-בְּלִיק צַו מִיר גְּעוּנְדַט
פָּאָר דַּעַר עַרְשְׁטָעֵר שָׂוְרָה פָּוּן מִין לִידַה.

באלאָדָע ווען לְעַנִּינָּן

ווען זי זענען ס'ערשטער מאָל אַין שטעתעלע געקומען
איַן דער האָרכֶסְטְּרִיךְ קִילְעָר נָאכְטַ
חָאָבָן זיַּ מִיט זֵיכְרִיְהָרְטָע פָּאָן גַּעֲבָרָאָכְטַ
אוֹן זַיְן שְׂטָאָלְצָן קְלִינְגְּעַנְדִּיקְן נָאָמָעַן.

ニישט אויף טראָגָאנְפָּאָרָעָנטָן בְּלוּזָע
מייט אוֹתְוֹת נָאָלְדָעָנוּ גַּעֲשְׁטִיקְטָעַ
נָאָר מִיט וּוּרְטָעָר פְּרָאָסְטָע אָוּמְנָשִׁיקְטָע
אויף שאָרְטָקָע פָּאָקְ-פָּאָרָן נָרוּעָ.

ニישט איַן גַּעַפְלָ פָּוּן פָּאָרְדָאָכְטַ
אוֹן נִישְׁטָן איַן לוּבְ-גַּעַזְאָנְגָעָן שְׂטָאָרָעַ,
נָאָר איַן חָעָרְצָעָר אַיְזְגָּעָרְפָּרוּוּטָע איַן גַּעַפְטָרָן,
נָאָר אויף פְּנִימָעָר פָּאָרְבָּאָנְגָעָטָע איַן שְׁלָאָכְטַ.

אוֹן אוֹיְפָגְנָעְלִיכְטִיקְטָהָט דָּעָר נָאָמָעַן וַיַּאַתְּ בְּשָׁוֶּרֶת,
וַיַּאַתְּ אַרְוֹפָ אַפְּרִיעָר,
פּוֹלְ מִיט אָוּמָרוֹ פָּוּן בָּאֲנִיּוֹנָגָן,
פּוֹלְ מִיט הָאָפְעָנוֹנָגָן אַן גְּבוּרָה.

אוֹן ס'הָאָבָן זֵיכְרִיְהָרְטָע פָּאָרְקְלִידָט
דיַ בִּיְמָעָר אַין דָּעָם האָרכֶסְטְּרִיךְ בָּאֲנִיּוֹנָגָן,
אוֹן דיַ גְּרָאָן הָאָבָן וּוּיְדָעָר אַנְגָּעוּבָן גְּרִינְגָן
אויף דָּעָם צָלָטָן טָאָרָק מִיט יְוָנָגָר פְּרִיאַיד.

דָּאָם צָלָעָ גַּעַשְׁעָן אַיַּן אַיַּן יְעַנְגָּר נָאָכְטַ
ווען זי זענען ס'ערשטער מאָל אַין שטעתעלע געקומען
אוֹן דיַ רְוִיטָע פָּאָן מִיט זֵיכְרִיְהָרְטָע גַּעֲבָרָאָכְטַ
אוֹן זַיְן שְׂטָאָלְצָן קְלִינְגְּעַנְדִּיקְן נָאָמָעַן.

דאָס קליינע יינגל פון וואַלִין

אין דער אויפגעפֿרֿאלטער טיר
פון לויטערן באָגנִין
טיט אָוִינֵן פֿוֹל פֿוֹן חִידּוֹשׁ
געַשְׂתָּאָגָּנָּעָן אַיְזָן אַ יְוָנָּג אַ בְּלָאָגָּדָעָר פֿוֹן סִיבִּיר
אוֹן פֿוֹן וּוְאַלִין
אַ בְּחָרֶל אַ יְיִרְישׁ.

אָרוּמְגָּנוּמוּן אַיְינָעָרָט מִיטָּן צָוּוִיתָן
וּוְיִבְּרִידָעָר פֿוֹן אַיְין טָאָטָע-טָאָטָע
חָאָבָן זַיְזַי וּוְיִכְּוֹאָטְסְּקָעָ יְוָנָּגָעָן
סְגָּאנְגָּעָ שְׁטָעָטָל
דוּרְכְּמָאָרְשִׁירָט צָוָּאָטָעָן
אוֹן דָּעַם אַינְטָעָרְגָּאָצִיאָגָּל גְּעוּוֹגָגָן.

אוֹן מִיטְגָּעוֹוֹגָגָן הָאָטָט מִיטָּזָי
די וּוְאַלִיןָעָרָט עָרָד
די שְׁטִיבְּכָלָעָךְ הָאָרְבָּאָטָעָ פֿוֹנָעָם שְׁטָעָטָל
אוֹן די וּלְזָנָעָרָט פֿוֹן דָעָרָטָרָעָרָט אָרְמִי
אוֹן די טָאָטָעָסָטָט מִיטָּזָי נְגָאָעָ בְּעָרָד
אוֹן די טָאָטָעָסָטָט מִיטָּזָי פֿרְוּמָעָ שִׁיטְלָעָן.

אוֹן בִּיְדָעָהָאָבָן דָעָמָלָט עַס פְּאָרְשְׁטָאָגָעָן —
דאָס קליינע יינגל פֿוֹן וּוְאַלִין
אוֹן דָעָרָ בְּחָרֶל פֿוֹן די וּוְיִטְעָ שְׁנִיְעָן —
אוֹ נְאָרָ דָעָרָ גָּאנְגָּצָוָאָטָעָן
איְזָן דָעָרָ גְּרוֹיסָעָרָ זִין
זַיְזַי אַלְעַן וּוְאַסָּ אַיְזָן גְּעַשְׁעָן.

צ'ו מײַן שׂוֹאָרֶצְן בָּרוֹדָעֶר

ב'שעם זיך פאר דער וויסער הויט
פון מיין געבעארן,
וואס איז געווואָן
דער קוואָל פון דינגע פײַינען,
ב'שעם זיך פאר דער זוּן
וואס צערטעלט אלע פאָרבּן גליַּיך,
ב'שעם זיך פארן טײַך,
וואס טראָאנט אַין זיך באָנָאנֶר
דעַם בלְאָעַן היַמִּיל
און די שׂוֹאָרְצַע ערֵד
און פאר דִּין שִׁינְיָנוּם לאָנֶר,
וואס איז דעם נאָך באָשְׁעָרֶת
צַו הָאָבָּן ווַיְסַע הָעָרָן
מייט קִין-צִיכְיָנָם אוֹיפֿר די שְׁטוּרָנֶם.

כ'וווים:
עם איז פאר דיר קיין טרייסט,
וזאם אויך מיין וווײסן הויט
האָט דעם זעלבן גורל נישט געמיינן,
וזאם אויך מיין שיינע ערר,
אלײַן פון פִּינְט געשענדרט,
האָט פון מערדער-האנט
מיך נישט פֿאַרְהַיְטַן.

דאס איז וויסן גוט,
או טיי די פארב
און סי דאס בלוט
זונען בלויין אן אייסרייד
פאר צעשייד.
דאס פארברעגן גופא
אייז באראפֿן
צו פארבינדן
נאכט מיט מאכט
פאר אלע בלינדע —
ווײַם אָן שׂוֹאָרֶץ —
כדי דאס הארי
און דאס געוויסן
זאלן בליבן טויט
אונטער יעדער הויט.

דאס איז גוט צו וויסן
כדי צו אונטערשרידן
און פארגעדרענ侃ן
אויף אלע בריטן,
אלע לענגן,
אלע הייכן
יענע וויסע חערן,
וואעלכע טראָגן קיין-צ'יכנэм
אויף די שטערנэм.

אָקְטָאָבָעַר

צי קאנען ווינטן קאלטע
דעム טראט פון פרילינגען פארהאלטן?
צי קאן אַלקוּ-חַמָּה דֵי זֹונַ אַפְשָׁטָעַלַן? —
אָקְטָאָבָעַר אוֹזֶן דָעַר אַנְהִיבַּ פָוַן אַ גָּאנַגַּ אַ הָעַלַן
אייבער שטעט אָזֶן אייבער לענדער
אוֹן ס'קָאָן קִין שָׁאָטָן נִישְׁתַּ וַיַּן שִׁין פָאָרָעַנְדָעַרַן,
אוֹן ס'קָאָן קִין שְׁטוּרְיוּכְלוֹנָגַן נִישְׁתַּ וַיַּן מָטָרַשַּׁ פָאָרְצָאָטָעַן.
וּוי אַ שִׁיףַ אַיְבָעַר נֻפְלָדִיקַע יַמָּעַן,
ער שווימט אַ יְעָדָן שְׁטוּרְעַמּוֹוִינַט אַנְטָקָעַן
אוֹן צַוְאָלָעַ ווַיְיטָעַ בְּרַעַן
ער שִׁיקְטַ אַרְיְבָעַר לִיכְטַ-סִינְגָּאַלַן,
עַם זָאָלַן ווַיְמַן אָלָעַ —
אוֹ דָוָרָךְ שְׁוֹעָרָן בְּלוֹטִיקַן גַּעֲרָאָגָן,
דָוָרָךְ שְׁוֹאָכְקִיטַ צִיְתְנוֹוִיַוַן נֻפְאָגָגָעַן,
דוֹרָךְ פָעַלְעָן אָזֶן גְּרִיזַן —
נָאָר סְיֻועָן מְעַטְשַׁן פְּרִיַוַן
סְיֻועָן פָעַלְקָעַר פְּרִיַוַן.

אונדזער דעלער שטראם

אונדזער העלער שטראם
האט זיך אַנְגָּעַטְרָאָפָּן אויף אַ שְׂוֹאָרֶצֶן שְׂטִיֵּן
בַּיְּ אַ לְּוַיְּעַרְנְּדִיקְן תְּחֻום
אוֹן צְעַלְאָגָן זַיְּךְ אַלְיָין
איַּרְטְּיַּלְאָגָעָן טְרָאָפְּנְדָּלְעָךְ גַּעוּיִין —
אוֹזְנְיִיר זַיְּךְ דָּרְמָאָגָעָן,
וּוְסְ'הָאָבָן זַיְּךְ אַמְּטָאל אַיְּסָם גַּעַשְׁפִּינְגָּלְטָ
אונדזער פְּרִימָאָרְגְּנְדִּיקָּעָ וּנוּנָעָן,
וּוְאיַּרְטְּיַּלְאָגָעָן בּוֹאָלְיָעָם —
אונדזער גַּאֲלָדָן וּוַיְּגָל —
עוֹנָעָן אַלְעָ טְרִיבָּעָ טָעָן
פָּ�ן אַונְדָּזָעָר טְנוֹקָעָלָן פָּ�נְרָאָגָעָן
איַּרְטְּיַּפְּנָעָלָךְ מִיטְרָוִיטָעָ פָּאָגָעָן
אָפְּגָעָשָׂוּמוּן צַו אַ וּוַיְּטָן בְּרָעָגָן? —

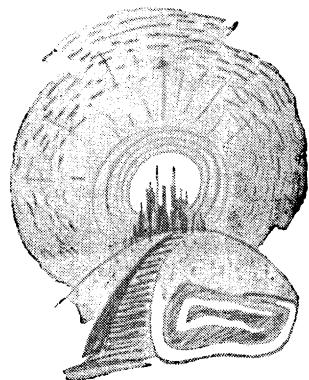
לאָמִיר זַיְּךְ אַיְּסָם דָּעַם דָּרְמָאָגָעָן
אַיְּסָם עָמָעָן
פָּאָר דַּי שְׂוֹאָרֶצֶן שְׂטִיֵּנָעָר
אונדזער שְׂטְרָאָם פָּאָרְצָאָמָעָן —
עָרָ זַאְל וּוַיְּטָעָר פְּלִיסְן אַיְּנָעָר
אַיְּסָם דַּי גְּרִינָעָ טָאָלָן
אַ שְׂלִיכְתָּאָר אַוְן רִינְנָעָר,
וּוְאַיְּסָם אַונְדָּזָעָר אַמְּטָאלָן.

אין טעג פון גנאָד

פאראנען טעג פון נרויסער גנאָד,
ווען פול מיט ליבשאָפַט און מיט לויַב
עם איז מײַן האָרֶץ צו יעדן מענטש
און כ'גלוּב
זיין טראָט
וועט זיין געבענטשט
און וואָס ער טוט
וועט שאָפַן גוטס,
עם זאָל קײַן שנאה אויַף דער ערַד
שווין מעד נישט זיין
און וואָס באַשעֲרט —
סְפָּגְנָל צִי גְּנוּנוֹם,
פריד צו פֵּין —
וועט נישט וועקן קײַן פֿאָרְדוּס,
וועט נישט פֿרַן אויַף דעם ווען
פון געוֹאָלֶר-טָאָט און פֿאָרְבָּאָט —
פארָן אָזָעַלְכָּע טעג
פון נרויסער גנאָד.

און דעםַלְט ווערַן אָלָע ווען גְּלִיַּח,
און אָלָע בִּימַעַר ווערַן יוֹנָג,
און לְוִיטַעַר ווערט אָ יְדַעַר טִיכַּח,
און אָלָע ווַיְנַטַּן פּוֹל מִיטַּ שְׁוּוֹנָג,
און יְדַעַר שְׁאָטָן מִילְד אָוָן וּוֹיָר,
און פּוֹל מִיטַּ זָוָן אָ יְדַעַר טָאָל,
און פּוֹל מִיטַּ לִיכְט אָ יְדַעַר הַיָּר —

פָּנִים חַיְינֶת אָנוֹן מַפְּרָגָן אָנוֹן אַסְמָאָל.
אָנוֹן סְדֻוכֶת זָרֶךְ אֲוִיסָם:
די וּוּעַלְתָּ אֵינוֹ שִׁין,
דָּעַר מַעֲנַטְשָׁ אֵינוֹ גְּרוּסָם
אָנוֹן נִישְׁטָם אַלְיָין
אֵין שְׂוּעָרָן וּוּגָן,
נִישְׁטָם צְוִישָׁן פִּינִיט
אָנוֹן נִישְׁטָם אַיִיף אַיְינְגָּנָעָם בְּאַרְאָטָם,
נָאָר צְוִישָׁן נַאֲעַנְטָע אָנוֹן פְּרִינְד —
פָּרָגָן אַזְעַלְכָּע טָעָן
פָּנִים נְרוּסָעָר גַּנָּאָר.

וואָס מײַט טְרָעָן עַם וּוּעָרֶט פָּאָרוֹזִיֶּת

זעט:

פָּוּן בֵּין שְׁטוּרָעָמוֹוינַט
עַם זְעַנְעַן זַיְךְ דֵּי בְּלָעַטָּעָר פָּוּנוּם וּוּאָלָד
וּוְיִפְּינְגָּל נִישְׁתָּחְצְּפָלְוִוִּינְגָּן.
וַיְכָעַרְעָר וּוְיִבְּזַי אַצְּנִיד
די שְׁוּעָרָעָ צְוַיְינַן
צַו דָּעָר עֲרָד זַיְךְ בְּוּנִין
אוֹן דֵּי גְּרִינְעָ קְרוּנְגָּן צַו די הַיְיכָן שְׁטִיְינַן.

אוֹן אַזְּרָהָאָט שְׂוִין גַּעֲמִינַט:

אָט בָּאָלָד —
אוֹן סְ'זָעַט דָּעָר וּוּאָלָד
אָחָוְלָעָר בְּלִיבְנָן שְׁטִיְינַן
אוֹן אָלָעָ וַיְינְעָ וּוַיְאָגְעַנְדִּיקָע בְּלָעַטָּה,
וּוְיִשְׁטָאָרְבָּנְדִּיקָע שְׁטָעָרָן,
וּוְעַט דָּאָט בְּיוּעָ וּוּעַטָּעָר
אַיְינָר זַיְיט פָּאָרְקָעָרָן.

טָא וּוַיְיסְטָ ?

וְאָס מִיט טְרָעָן סְ'זָעַטָּרָט פָּאָרוֹזִיֶּת,
וְאָס מִיט מֵי עַם וּוּעָרֶט פָּאָרָאָקָעָרָט,
גַּיְיט וּוְיִדְעָר אֹיְף מִיט פְּרִידָה,
מִיט גְּרִין גַּעֲזָנָגָן צְעַפְּלָאָקָעָרָט.
אוֹן יְעַדְעָר שְׁטוּרָם
זַיְין גַּעֲשְׁטָאָלָט בְּלִיוּזָ פּוּרָעָמָט,
אוֹן יְעַדְעָר וּוְיִכְּעָר
בְּלִיוּזָ זַיְין וּוּוּקָם פָּאָרְגִּיכָּעָרָט.

הימן צו דער יוננט

פָּוֹן יְוָנָנָן בְּלָוֶט,
וּוִי פָּוֹן וּוַיִּין,
בָּאַרְבִּישֶׁת אָוָן פָּאַרְבְּלָעֵנדֶט,
אָוָן דּוֹרְשְׁטִיךְ נָאָךְ שִׁין —
אוֹיפְּ זָוָן זַי פָּאַרְטָעֵסֶט זַי
מִיטְ נָאַקְעַטְעַ הַעַנְטַ.
שַׁכְּבָר פָּוֹן מָוֶת
אָוָן פָּוֹן פְּרִיְיד
מִיטְ חִילְבִּיךְ נְעִזְאנָג
אָוָן רִיסְטַּמְּ מִיטְ אַיְן גָּאנָג
דִּי אַלְעַ וּוֹאָסְ דִּרְיְמָלָעָן
אַיְן מִיטְ פּוֹנָעָם וּוֹעָגָן,
אָוָן דִּי עֲרָדְ מִיטְ דִּי הַיְמָלָעָן
פָּאַרְבִּינְדֶּט
אָוָן צַעְצִינְדֶּט
מִיטְ זְוַנִּיקָעַ טָעָג,
וּוִי מִיטְ נָאַלְדָּעָן רִינְגָעָן,
אָוָן מִיטְ הַיְסָעָץ עַזְוּכְעַרְטָעָן טְרִיבָט —
כְּבוֹאָלָט וּוִי דִּי זָוָן זַי בָּאַזְוּגָעָן,
נָאָךְ זַי אַלְיָין אַיְן אָךְ לִידְ.

פָּאָר יְוִנְגָעַן צְוֹאָנְצִיךְיְעִירִיקָע

פָּאָר יְוִנְגָעַן צְוֹאָנְצִיךְיְעִירִיקָע
דַּעַם הַיִּנְטַ בְּלֵיוֹן אֲנְגָעָה עַרְיָקָע,
וּאֲסַמְּ אֲפָעָרְדִּיק צַעֲכָרָאַסְטָעַטָּע
אַיְבָעָר שְׁלִיאָכָן שְׁפָאָגָעַן,
כְּחַאָב דָּאָס שְׁפָאָסִיק לִיד פָּאָרְפָּאַסְטָעַטָּע,
זַיְ וְאַלְןַ עַם מִיט שְׁטִימָעַן יְוִנְגָעַן
חַאָלָב עַרְנָסְטָע, חַאָלָב אַיְן שְׁפָאָסָע
אַיְן דֵי אֲוֹנוֹנְטָן פָּאָרְבָּעַנְקָטָע וְיְוִנְגָעַן
דוֹרָךְ דָּעַי גַּאנְצָעַר בְּרִיְתְּ פָּוּן גַּאנְסָע.

הַיִּי,
וְיְוִנְטָן אַלְעָרְלִי
אַיְבָעָר לְעַנְדָעָר יְאָנוֹן,
נַאֲרָ אֲוֹנוֹדוֹ יְוִנְגָעַן
אַיְן גַּעַלְגָּעַן
אַלְעַ זַיְ דָּעַרְיָאָן
אַיְן צְוֹאָסְטָעַן
אַיְבָעָר יְטָעַן
נוֹרִיכָן בַּיְוָוָה דַּעַם בְּרָעָגָן,
וְוָוָ דֵי כְּוֹאָלִיעָס וְעַנְעַן בְּלָאָ
אַיְן דֵי שְׁיַינָּעַ סְלָכָה שְׁבָאָ
בְּאָדָט זַיְ גַּאנְצָע טָעָג.

הַיִּי,
פִּינְגָּל אַלְעָרְלִי
אַיְן דָּעָרָהָיְן זַיְ טְרָאָגָן,

נָאָר אָוְנְדּוֹ יָוְנְגַעַן
איַו גַּעַלְוָנְגַעַן
אַלְעַ זַיִ דַּעֲרֵיָאנַן
אוֹן נָאָר הַעֲכָר
אוֹן נָאָר שַׁנְּעַלְעַר,
אַיְכָר אַלְעַ הַעֲכָסְטָעַ דַּעֲכָר,
עַס וְאֶל קַיְינְעַר נִישְׁתַּפְּאַרְשְׁטָעַלְןַ
טוּעַר דַּי וּוּעַן צַו דַּי שְׁטָעַרְןַ
וּוּלְכָעַ אָוְנְדּוֹ גַּעַהְעַרְןַ,

היַיַּ,
וּוּרְטָעַר אַלְעַרְלַיִי
שְׁוּאַרְצַעַ בַּטְּאַרְעַם טְרָאַנַּן,
נָאָר אָוְנְדּוֹ יָוְנְגַעַן
איַו גַּעַלְוָנְגַעַן
אַלְעַ זַיִ דַּעֲרֵיָאנַן
אוֹן שְׁוֹן נָאָרְנִישְׁטַ אָוֹף קַאְפְּטַאְזּוּעַם
אַסְלַחְמָה זַיִ דַּעֲרַקְלָעַרְן — —
זַיִעַר הַיְמָלִישַׁן זַכְוָתַ-אַבּוֹת
אוֹיפַ דַּעַר עַרְדַּר פַּאְרוּעַרְן
אוֹן בַּיִ זַיִעַר טַוְנְקָלְעַר מַאְכָט
שְׁטָעַלְןַ יָוְנְגַעַן אוֹיפַ דַּעַר וּוּאָךְ.

עם וויסט מײַן האָרֶץ נישט פֿון קִין דּו

עם וויסט מײַן האָרֶץ נישט פֿון קִין דּו
און ס'גִּיט קִין זאָךְ דּעֵם נישט פָּאָרְכִּי — —
טִיט יַעֲדָעֶר שָׁעה
ס'חִיבֶת אָן פּוֹנְסְנִי,
פֿון עַרְשָׁתָן שְׁפָאָגָן,
פֿון זִיךְּ אַלְיִין.

אוֹיפֶּר דּעֵם סְדוּדָהְדִּיקָן וּוּגָג
צְוִישָׁן וּוּרְזָן אָן פָּאָרְגִּיָּן
איָן נִישְׁתָּ פָּאָרָאָן
קִין אַנְהִיבָּ אָן קִין סָוָה,
קִין פְּרִיעָר אָן קִין שְׁפָעָטָעָר — —
וּוִי בִּימָעָר וּוּאַקְסָן יָאָרָן אַלְעָן אַרוֹיָּה
און דִּי שְׂוִינְדְּלְדִּיקָע טָעָג
זִיךְּ טְוִישָׁן וּוִי דִּי בְּלָעָטָעָר.

וּוְיִלְּ סְלָאָן הַעֲרָצָעָר זִיךְּ נִישְׁתָּ טִילָּן
אוֹיפֶּר אַלְטָן אָן יָוָגָג — —
איָן הַיִּסְן רִיטָּעָם אַלְעָן צִיְּתָן זִיךְּ דְּעָרָצִיְּלָן
און פְּיִיעָר גְּלִיטָן אַיְן יָעָדָן פּוֹנָק.

עם זענען די הערצער געלְיבָּן נאָך יונגע

מיר טראָן נאָך אלֵין דאס געזאנָג אַיבָּר אלֻ געזאנָג —
פֿון פֿעלְקָער אָוּן לענדער באָפֿרִיטָע,
עם חָלוּם דָּעַם שִׁינְעָם, ווֹאָס הָאָט אָונְדוּ גַּעֲפָאנָג —
פֿון גַּרוּסָע אָוּן לִיכְטִיקָּע צִיטָן.

די יָאָרֶן די יונגע גַּעֲזָנָדָן ווּ שְׁפָעָנָר,
עם זָאָלָן די ווּינְטָן נִישְׁתָּלְעָשָׂן דָּאָס פֿיְיָר,
עם זָאָלָן אוּיף גַּאֲסָן צְעַפְּלָאַטְעָרָטָע פֿעָנָר
די בְּשָׂוְרָה אָנְאָן פֿון גַּרוּסָע באָנְיָוָגָן.

איָן קָאָנָג — מִיר אַיצְטָן נאָך באָרוֹטָע נִישְׁתָּלְעָן,
וּוְ זָקְנִים אוּיף זָנְשִׁין פֿאַרְוָונְקָעָן אַיְן שְׁוֹוִינָן —
עם איָן נאָך קִיְּין רָוּ נִישְׁתָּלְעָן אַיְן די הִימְלָעָן,
עם זִיצְּין נאָך שְׁטוּרָעָטָם פֿאַרְטָאַיָּעָט אוּיף צְוִוָּיָּן.

גַּעֲוָעָטִיקָּט מִיט לִיְּדָן, מִיט קָאָמָּף אָוּן פֿאַרְלָאָנָג —
עם זענען די הערצער געלְיבָּן נאָך יונגע,
אוּוי ווּ דָעַר חָלוּם, ווֹאָס הָאָט אָונְדוּ גַּעֲפָאנָג —
אוּוי ווּ דָאָס לִידָּה, ווֹאָס מִיר הָאָבָּן גַּעֲוָונָג.

א גאנצַן טאג

א גאנצַן טאג האבן היינט די בערג געברענט,
טיט קנוילן רויך זיך צָאָרנְדִיך געשטעקט,
און ס'חאָבן זיַי די חימלען לעשן נישט געגענט.
א גאנצַן טאג האבן היינט די ביזטער זיך געווינט,
פֿון צער געריטן זיך דֵי גְּרִינְעַ צַעַפּ,
און ס'חאָבן זיַי קְיַין טְרִיאִיסְטֶט די חימלען נישט געשיקט.
טיט צְעַפְּאַטְלַטְעַ מְשׁוֹנְהַדְיִקְעַ קָעַפּ
הָאָבָן וּוּאַלְקָנָס עֲרֻגְעַיְזָאָוּ גְּעִיאָגְטָמַט,
וּזְיַי שְׂוֹאָרְצָעַ שְׂטִיקָעַ קְרָעַפּ.
און אַיבָּעַר דְּעַכְּעַר הָאָבָן וּוּינְטָן לְאָגַג גַּעַלְאָגַט,
וּזְיַי הַיעַנְעָם זיך פָּאָרְגָּאָגְנָעָן אַיְן גַּעַוְוִין,
צְוָקָאָפְּנָס פּוֹנָעָם גְּסָכְדִּיקָן טָאג.
נָאָר אָוְמָנְעָרִיכְט
הָאָט אַשְׁטָעָרַן צְוִישָׁן וּוּאַלְקָנָס זיך צְעַפְּיִינְקָלְט,
וּזְיַי אַקוֹּזָאַלְעַלְפּוֹן לִיכְטָט —
און גְּלִיְיך הָאָבָן זיך אַיְן אָוְנוֹת-טָוָנָקָל
פִּיעַרְלָעַן פֿון טְרִיאִיסְט אָוּפּ אַלְעַ שְׁפִיצָן בערג צְעַזְוָנָה,
און שְׁטִילָע בְּעַנְקָנְדִּיקָע לִידְעָר
פֿון דֵי גְּלִוְיִבְקָע אַמְּאָלָן,
פֿון דֵי גִּילְדָּעָנָע פָּאָרְטָאָגָן,
וּוְלְכָעַ זְעַנְעָן אַיְן דָּעַר בִּיּוֹעַר שָׁעה פָּאָרְשָׁוּוֹנָה,
הָאָבָן וּוִידָעָר,
וּזְיַי אַגְּנוּטָע בְּשָׂוְרָה פֿון דֵי גְּעַפְּלָרִיקָע טָאלָן,
אַיבָּעַר אַלְעַ וּוּינְטָן זיך צְעַטְרָאָגָן.

זָאַל ווּעֶר עַם ווִיל

זָאַל ווּעֶר עַם ווִיל
מֵיט גַּעֲהִיְטָע צִיְּבָנָס
שְׁטוּרָעָמָעַן דֵּי הַיְּכָנָן,
אַיְךְ בְּלוֹזָן ווִיל
מֵיט פְּרָאַסְטָע רַיְיךְ
צַו הַעֲרָצָעַר גַּרְיִיכָּן.

זָאַל ווּעֶר עַם ווִיל
אַיְן יַעֲדָן אַמְתָה
וְעַן נַאֲךְ אַ צּוֹוִיְיטָן,
פָּאָר מִיר אַיְן יַעֲדָר אַמְתָה
אַיְינְצִיקָּן,
וְוַיְ עַר זָאַל נִישְׁטָה ווִיל טָאנָן.
אָנוּ דֵּי, ווֹאָס ווִילָן נַעֲבָעָךְ צְרוֹתָה מִידָּן
— אָנוּ אַיְן פְּרָעָמְדָע הַוִּוְתָן זִיךְ פָּאָרְקְלִיְּדָן —
כְּזַוְיל זַיְ פְּרָיְינְדָלָעַךְ זָאנָן,
אוֹ פָּאָרְלִיְּרָן וּוְעָלָן זַיְ בִּיְדָן —
נַאֲךְ פָּוֹן יַעֲדָן —
דָּאָפְלָט זַיְן גַּעֲשָׁלָאָן.

מִיר זענען יונג

סְיִין פְּרִינֶר,
נִישַׁט מַעֲסָט אֵין ווֹאָרְסְּטָן אֹוִים דֻּעַם ווּעַג
אוֹן דַּי צִיְּט —
אֵין נַעֲכְתָּנוּן אוֹן אֵין הַיִּנְטָמֶן,
אֵין יָאָרְן אוֹן אֵין טַעַג.
צִי אֵינוֹ אֵין אֵין-סּוֹפֶה דָעַן פָּאָרָאָן
אוֹן אֵן אֵנָהִיב אוֹן אֵן עַנְד ?
אוֹן אֵן דַעַר אִיבְּקִיֶּט —
אַ שְׁפָעַטָּעָר אוֹן אַ פְּרִיעָר ?

מִיר

זענען

יונג,

כָּל-זָמָן דָּאָם הָאָרֶץ נָאָךְ זִינְגָּט,
כָּל-זָמָן נָאָךְ אָונְדוּזָּר שְׁפָאָן
גַּעֲפִינְט זַיְּךְ אֵין דַעַר רַיִּי,
כָּל-זָמָן נָאָךְ אָונְדוּזָּר בְּלִיק
איּוֹ פָּוּן זָוָן פָּאָרְבְּלָעְנְדָט
אוֹן אָונְדוּזָּר ווֹאָרטָט פָּוֹנְגְּנִיָּי.
פּוֹלְסִירָט מִיט ווִיטִיכָּק אוֹן מִיט גְּלִיק.
אוֹזִי אֵין שְׂוִין באַשְׁעָרָת:
אוֹיפֶּה דַעַר שִׁינְגָּר עַרְד
דַעַר פְּרָאָסְטָעָר אוֹן גַּעַהְיִימָעָר
מִיר זענען דָאָךְ
צַו לְעַבְנָן מִיט אַלְעָ דָוּרוֹת טִיט
אוֹן פָּוּן דָאָם נִיִּי
גַּעֲכּוֹרָן ווּעָרָן יַעֲדָע שְׁעהָ,
וּוְבִּיְּמָעָר
אֵין פְּרִילִינְגְּרִיךְן צְוּוִיט.

דָּאַם וּוְאַרְט

כְּלֵי גָּזֶן צו דָּאַס הָאָרֶץ
צֹו יְעָדָן וּוְאָרֶט
אוֹן הָעָרָ זִיךְ אַיִּין,
צִי רְוִישָׁת אַיִּין דָעַם
מִיּוֹן אַיִּין בְּלוֹט,
צִי בְּלוֹזִין אַיִּין פְּרֻעַמְדָעַר שִׁין
עַס רְוָט,
צִי קְוָמָט עַס מִיט דָעַם אָוּמָרוּ
פְּנוֹן דָעַר נָאַכְט,
צִי נָאַר דָעַר וּוַיְנַט הָאָט עַס
פְּנוֹן טּוֹמָל-טָגָן נַעֲכָרָכָט,
צִי טְרָאָגָט עַס פְּיִין אַיִּין זִיךְ
פְּרִירַד,
צִי נָאַר דָעַם עַכְאָ
וּוֹאַס אַיִּין פּוֹסְטָקִיְּת
— צִי בָּאָגְלִיְּת
אַיִּין יְעָדָן וּוְאָרֶט
אַיִּין הָעָרָ זִיךְ אַיִּין
אוֹן בְּלוֹזִין נָאַר דָאַס,
וּוֹאַס גְּלִיט
מִמְּבָטָ אַיִּינְשִׁיְּן,
מִיּוֹן הָאָרֶץ פָּגָרָהִיט.

גלוּבוֹן

יעדע רגע וווערט געבווירן א נייר שטערן —
ס'וועט אויך דער, וואס כ'האָב פֿאַרְלִוִּוָּן,
צוריק נאך קערן.

יעדעם האָרֶץ פֿאַרְהִוִּיט א פֿוֹנָק פֿוֹן גָּלוּבוֹן —
ער ווועט פֿוֹנְסְנִי צְעִיצִינְדֵּן
טִיְיִינְעַ שְׂוִיכַן

און די לעצטעה שאָטַנְס פֿוֹן דער נאָכְט צְעִיאָן —
עם זאָל אין אלע פֿעַנְצְטָעָר
טָאגָן.

קרומטַע וווען פֿירַן צו די היַיכַן —
דער וואָס וועט ווי אין דער נידער,
וועט זי גְּרִיכַן.

בְּדָרֶד מַשֵּׁל

דער דיכטער און די באָן

שכורך פון טרויער און פון פריד,
געאנגען איז אַ דיכטער אין דער גאנצער ברײיט
פון די פֿרילננדיקע וועגן
טייט אַ ווּן-צעונגען לֵיד,
און עס האָבן זיך געוואָקלט זיינע טרייט
דאֹ אוֹיף לִינְק אָון דאָ אוֹיף רַעֲכַט —
טייט די שטורהַט אָין געפַעַט
און טיַט זיך אַלְיאַן.

איַ אַ באָן געקומען אַים אַנטקען
און מיט רונזה אוֹיסנערופַן:
שטיין —

זו אַלְדי רוחות!
ביסט שיכור, צי פֿאַרְשַׁלְאָפַן,
ועסַט נישט ווי אַין ווַיכטִיךְער שליחות
כלוֹיף אָין גַּליַּכְעַר לִינְעַ צוֹ אַ צִיל?

כְּזֹעַ — האָט דער דיכטער אַפְּגַעַנְטַפְּעַרט שטיל —
און דו גַּיְסַט ווי אוֹיף אַ סְטוֹרְנוּ
גַּלְיַיךְ פֿאַרְוִים,
און אַיךְ רק מיט זונזַן קְרוּמַע
היַן אָון חַעַר,
נאָרדו בִּיסְט דַּעַר,
וּזְאַם אוֹיף דַּעַם וועַג פָּוּן וועַרְן אָון פֿאַרְגַּיַּן
לוֹיפַסְט פֿאַרְבִּיאַיַּק בְּלוּיַּן,
און אַיךְ — אַיךְ בֵּין דַּעַר וועַג אַלְיאַן.

דעָרַ העַלְדַ אֹוּן זַיִן אַרְדֵן

פָוָן קְנָאָה צַו זַיִן העַלְד
חָקָט אַמְּאָל אָן אַרְדֵן זַיִן אַזְוִי צַעֲטָעָנָהָת:
כְּקָעַן דָּאָם מַעֲרָעָר נִישָׁת אַין הַאָרֶץ פָּאָרְטִיִּעָן,
אוּ נִשָּׁת דִּיר אֹוּן נִשָּׁת דִּי מַעֲשִׁים דִּינָע
בִּיטָּ כְּכָוד אָפָּ דִּי וּוּלְטָן.

וְהַאָרְאיָה,
פָרְרוֹו זַיִן מִיטָסִיר שִׂידֵן,
אוּן גְּלִיְיךְ אוּן מִיטָסִיר אַוִים —
קִיְינָעָר וּוּעָט דִּיר מַעֲרָ נִשָּׁת זָעָן,
קִיְינָעָר וּוּעָט פָוָן דִּיר נִשָּׁת רִיְדֵן,
וּוּסָטָם, מִין לִיבָעָר,
וּוִידָעָר וּוּרָעָן וּוּ נְעוּוּן
אַ שְׁטוּמָעָ צִיפְעָר בְּלוּוּן.
וּוַיְלָ קְוָדָם-כָּל נָאָר מִין מָעָן זָעָט
אוּן נָאָר אִיךְ בֵּין עַם דִּי סִיבָה
פָוָן אַלְעָן, וּוֹאָס דִּיר גַּעַשְׁעָט.

— רִיכְטִיק
— הָקָט גַּעַזְגָּט דִּערַ העַלְד —
דִּין שְׁכָל אִיז אַ טִיפְעָר,
נָאָר אִוְיךְ דִּערַ נְוֵיל מַעֲבָטָו יְעָדָן צִיפְעָר
צָעָן מְאָל מַעֲרָעָר וּוִיכְטִיק,
אוּבָעָר וּוּרָטָן נָאָר אַוְף זַיִן אַרְטָן גַּעַשְׁטָעָלָט.

א מעשהלע מיט ריטער

דאָס מעשהלע באַקאנט איז נזוי און קלײַן,
ווײַס/הָקָט אַסְמָאָל אַ טָּاطָע פֿאָרֶן שְׂטָאָרְבָּן גִּינְזִיר
צְנוֹנוֹפְּגָנְעָרוֹפְּן אַלְעָ וַיְיַעַן זִין
אָן צַו וַיְיַזְוַעַן:
אַ רִיטָּעַלְעַ בָּאוֹנוֹדָעַר אַיז שְׁלָאָכְעָרֵיךְ אָן דִּין,
נַאֲרָא אַ בִּינְטָלְרַיְתָּעַלְעַן צְווֹאָסְמָעַן
אַ נְוֹרִיסָעַ קְרָאָפְּט אַיְן וַיְיךָ פָּאָרְמָאָגָנט,
וַיְיַדְיַיְתָּעַדְתָּעַ שְׂטָאָסְמָעַן — —
אָן נְלִיאַךְ נַאֲרָדָעַם הָקָט דָעַר טָאָסָעַן וַיְיךָ גַּעֲפַעַלְתָּ
אַזְוַיְ-אַזְוַיְתָּעַט דָאָס מעשהלע דָעַרְצִילְתָּ
שְׁוִין סְכָמָה יַאֲרָא
אָן פָּאָר יַעֲדָן מַעֲנְטָשָׁן מִיט פָּאָרְשְׁטָאָנדָר
אַיז דָעַר נְמַשְׁלָלְקָלָאָר.

דָאֲרָא נִישְׁתָּעַט יַעֲדָן אַיז באַקאנט,
אוּס/הָאָבָן אַוְיךָ דִי זִין
אַרְוִיְסְגָּנוֹאָגָנט דָאֲן וַיְיַעַר מִיְּן,
אוּ דָעַר מִשְׁלָל דָעַר
נְעהָר
צַו יַעֲנָעַם שְׁיַינָעַם מִישְׁלָל-מִיְּן,
וּוְאָס אָן אָוְן פָּאָר וַיְיךָ אַיז עַר שְׁיַין,
נַאֲרָעַר שְׂטָאָסְמָעַן בְּלִיבָּן טָאָקָע שְׂטָאָסְמָעַן
בָּאָשָׁר שְׂטָאָסְמָעַן בְּלִיבָּן טָאָקָע שְׂטָאָסְמָעַן,
אָן אַז בִּינְטָלְרַיְתָּעַלְעַן צְווֹאָסְמָעַן
וְעַנְעַן שְׁוִין אֲפִילָו נִיעַטְתָּ קִין רִיטָּעַר מַעַר,
נַאֲרָא אַבעְוִים נַאֲרָא.

צוווי באאטטעה

ס'האָבן צוווי באאטטעה בַּיִּ אַ נְלֹעֹל קָאָוֹעַ
זַיְּךְ צַעֲשָׂמָעוּסֶט וַיְעַנֵּן זַיְּךְ אַלְיַין.
חָאָט זַיְּךְ אַנְגַּעַרְוָפֶן אַיְינָרֶ:

כ'חָאָב בַּאַשְׁלָאָסֶן נִישְׁתַּצְוַיְּן טַשְׁעַקָּאוּעַ
אוֹן נִישְׁתַּצְוַיְּן צַוְּפִיל וַיְסַמֵּן אוֹן פָּאַרְשְׁטַיְין.
וּאָרְעַם וּוּרְעַר מְשֻׁטְיִינְסְּגָנוֹאָגָנט דָּעַן בֵּין אַיךְ?

— קִיְּגָנָרֶ.

וּאָס מְעַן הַיִּסְטַּמֵּךְ טַיְּךְ טַו אַיךְ
אוֹן פָּאַרְטְּרָאָכֶט זַיְּךְ נִישְׁתַּצְוַיְּן דָּעַרְיבָּעָר,
צַיְּסַאיְ נָטוֹת, צַיְּשַׁלְעַכְט —
גַּעַחְאַרְכּוֹאַמְּקִיְּתַן אוֹן דָּעַר יִסְדֵּר פָּוֹן צִיבָּוּר
אוֹן טְרָאָכָטָן הָאָבָן בְּלוֹיזְ דִּי פִּירָעָר רַעַכְטָן.

— ס'איְ נִישְׁתַּצְוַיְּךְ רַיְכְּתִּיק —
חָאָט גַּעַזְאָגָנט דָּעַר צַוְּוִיְּתִּעְרָ —
פִּירָעָר זַעַנְעַן טַאָקָע וּוַיְכְּתִּיקָה,
אַכְבָּעָר אַונְדוֹעָר שְׁטַעַנְדִּיקָעָר בָּאַנְלִיְּתִּעְרָ
אוֹן אַונְדוֹעָר קְרִיאָפֶט
אוֹן אַלְעַטְמָאָל דָּעַר פָּאַרְאָגְרָאָה.

שטיימט עם נישט מיט אים — איז שלעכט,
דראען אומעטום סכנות,
און בלויו נאָר אין זיין נאָמען
כ'נען זיך אָפֶט דאס רעכט
אויסצונגלייכן דאס וואָס קרום איז
שטרענג און אָן רחמנות.

האָט זיך סתם אַ בירגען צונעהערט
צו בידנס רייד
און זיך אומעטיק פארקלערט:
אויב איזוי געשעט,
או אײַנער דינט די פירער אָן אַ טאָלָק,
אַ צוּוֹיְטָעָר נאָר דעם טויטן אָות פֿאָרבִּיסָן,
אוּז ווער-זשע דינען וועט דעם פֿאָלָק
און ווער דעם אַיגַּעַנְעָם גַּעֲוִיסָן?

צוווי שאטנס

א שאטנדל א דארם פון א ברעלן הינטל
האט זיך טרענדייך אטאל
אין טאל
מייט א גרויטן דיקן שאטן פון א בוים —
ארײַנְגָּעָזָּט מיט הווק אים אין אויער —
— ווער בין איך אנטקען דיר? — א פינטל —
און אָפֶן שטײַט פֿאָר מִיר דער גאנצָּעָר רוּם.
כ'גַּיִ אָרוּם מִיר פֿרַּי, פֿאָרָקָּק אין יָדָן טוּיעָר,
וּוֹ נָאָר א גַּעֲזָּטָל — כ'גַּבְּ אַ שְׁמַעַךְ,
און דו בִּסְטַּ שְׁמַעַנְדִּיך צו דער ערְד גַּעַשְׂטִידָט.
און אָפְּילָו דַּעַטְלָט, וּוֹעֵן אַ יְעַדְעָר בּוּם צְעַלְיִיט,
מִיט בְּלַעַטָּעָר אָוֹן טִיט צְוִוִּין זיך בְּאַצְּרוֹת,
פֿאָרְבְּלִיבְּסָטוֹ אַלְעַז זַיְעַר —
אַ שְׁוֹאָרְצָעָר טְרוּיְעִירְקָעָר פְּלָעָק...

— ריכטיק —

חָאָט דַּעַר בּוּם אַלְיִין דָּאָס וּוֹאָרט גַּעַנוּטָעָן —
פֿאָרָאָן צְוִוִּישָׁן אַיְיךְ אָן אַונְטְּעַרְשִׁיךְ,
וּוֹאָס אָיוֹ בָּאָמָת זַיְעַר וּוֹיכְטִיךְ —
טִינְגָּעָר אִיז אָזָּא, זָוָס מִיךְ פֿאָרְהִוִּיט,
עַס זָאָל דַּעַר זָאָפְטָט פּוֹן מִין נְשָׁמָה
פּוֹן הַיִּסְן וּוֹינְטָן נִישְׁטָט וּוֹעָרָן טְרוּקָן —
עַר אִיז אַ וּוֹעַכְתָּעָר
און אַ פֿרְיוּר,

וועאָס חיט אָפַ פֿאָרְן הִינְתַּ
די קֹוֹאָלֶן פֿוֹנְעָם נְעַבְּטָן,
אוֹן דָּרְבָּי אָוִיךְ גַּעֲבָרְדִּיק אָתְיקָן
אַלְעָדִי וְעוֹאָס וּבוֹן רָוּ
אוֹן וּוְיָלֵן זַי אַין זַיךְ אַלְיָין גַּעֲפִינְעָן,
איַין הִימְישָׁן אוֹן טִיפְּן אַיגְּנְגְּרוֹנְטָן...
אוֹן דָּו —

די שפין אוֹן די מַוְרָאַשְׁקָע

געועטן אוֹן אַ שְׁפִין
פֿון בְּלָאַלְעִיכָּן בְּאַנְגָּי
אַיְן אַיְר שְׁטַרְאָלְן-גַּעַז פְּאַרְוּוּבֶת
אוֹן אוֹיֵף אַיְר שְׁפִינִיש-שְׁטוּמָעַן לְשׁוֹן
מִיטַּ פְּאַרְהָדָרָאָס צַו וַיֵּךְ אַלְיַין גַּעֲרָעֶט
אַן אַלְטָעַ אַוְיסְגָּנוּוּעַפְּטָעַ דְּרָשָׁה:
שְׁיִינְעַ יָאָרָן וַיֵּךְ דְּרָעַלְעֶבֶת,
סְאַיְן שְׁוֹן דְּאָכְטַ וַיֵּךְ הַיְפְשָׁלָעַן שְׁפָעַט,
אוֹן בַּיְן אַצְּינֵיד
חַאָטַ נַּאֲךְ קִיְינָעַר נַיְשָׁט גַּעֲפְרוּוֹת
עַוְן דִּי לְאַפְּיָוָטָן-פְּלִינָן
אוֹיֵף דָּעַר פְּרִוְיעָר לְוֹפְט
לְאָעַן וַיֵּךְ פְּאַרְוּוֹגָן
אַיְן דָּעַר שְׁיִינָעַר גַּעַז,
וּוֹאָס כְּחַאָב אַלְיַין פְּאָרַז וַיֵּי גַּעֲשָׁפִינָט.
בְּאַרְוּאַקְסָעַנָּעַ מִיטַּ פָּעַט
רַק זַיְ שְׁלִיאָיָעַן וַיֵּךְ אַרְומָ
פּוֹסְט-אוֹן-פָּאָס
פֿון נַאֲסָם צַו נַאֲסָם
מִיטַּ אַ נַּאֲרִישָׁן גַּעֲשָׁוֹם
אוֹן טַע לְיוּבְקָעַט וַיֵּךְ, מַעַ פְּרָעָסַט
אוֹן נַאֲרָ אַינְגָּאנָצָן טַע פְּאַרְגָּעָסַט
אַיְן פְּאַרְצִיְּטִיש אַיְדָעָלָן פְּאַרְלָאָגָן
פֿון וַיֵּךְ אַלְיַין
צַו נַיִן
אַיְן שְׁפִינִישָׁן גַּעַז-עַדְן.

ערצו נאך וויל טען אלעטען אינריידן,
או דאס איז אויסגעלייזט געזאנגע
און די וואָרעד פֿרײַהִיט —
אָז איז שין פֿון פֿיליגל-פֿאָלק די טְרִיבְּהִיט,
ווען טע וויל אַטָּאָל פֿון דעם גענימן.

— זאָל עס דיר, ווילקְרִיכְיקָעַ, נישט פֿאָרדְרִיפְּטָן —
האָט הערנדיך דעם גאנצֵן מְאָנְאָלָאָג,
אָ טְרוֹאַשְׁקָעַ צוֹ דער שְׁפִּין גַּעֲטָאָן אָ זָאָג,
שְׁלַעַפְּנִידִיק אָ קְעָרְנְדָל צוֹ זִיךְ אַיְן נְעַסְט —
— אַוְיךְ דו, אָזָא וּוְאַטְפְּרִיךְ אָזָן עַלְוי,
זעט אָוִים, פֿאָרגְּנְעַסְט
איַן אַלְטָן קְלוֹנוֹן כְּלָל,
אוֹ פֿאָדְרָעָן אָזָן אַוְיפְּחָעָר רָק קְרַבְּנוֹת,
ווען אַפְּיָלוֹ
עס וּוְעַרט גַּעֲרְוִינְט אַלְמָ אַידְעָאָל —
וּוְיַעַם פֿוֹרְט זִיךְ סְרוֹב —
איַן עס אַיְן דער אַמְתָּה סְוָה-כְּלָסָוָה,
בלויוֹ פֿשׂוֹטָעַ גּוֹלָנוֹת.

פָּאֵן אַ מְעָשָׂה זִיד פָּאָרְלָאָפּוֹן

ס' איז א מעשה זיך פארלאָפֿן
אין א ציימט פון ווינט און שטורעム
אין א שטאטט פון בלוייע שטומע.
פר-פרימטָרגַן,
זונען עם זונען אלע נאך געלשָׂאָפֿן
אין די הייזער טיף פארבָּאָרְגַן,
וואו די טויטע אין די קברִים —
פָּוֹן דַּי שְׁרָעָקָן אֵין גַּעֲוִיטָעָר מִידָּע,
אייז א יונגעָר ווינגעָר פָּוֹן דַּי בערג גַּעֲקָוּמָעָן
אייז טימט דרייסטָע לְודָעָר
זיך צעהילכט אויף אלע נאָסָן,
אויף אלע פְּלָעָצָר, אין אלע סְקוּוּרָן,
כְּבוֹן דַּי גַּסְמָדִיקָע שְׁטָעָרָן,
זיך צאנקנְדִּיקָע ווּנוֹנדָן,
הָאָבָן זיך פָּאָרְלָאָשָׁן אֵין דַי הַיְמָלָעָן בְּלָאָסָע
און א זוֹן א נִיעַ הָאָט אֵין מַוְרָה זיך צַעֲנָדָן
און א יְעָדָעָן באָונְדָעָר
סְמִיט פִּילְיָן גְּלִיאִיקָע באָשָׁאָטָן.

וּאָמְ-זַשְׁע אִיז דַעַר ווּנְדַעַר,
או דַי בִּיּוּע פָּן דַי שְׁטוֹמָע צִינְגָּעָר
הָאָבָן אֲונְדוֹזָעָר זִינְגָּעָר
זִינְגָּעָן גְּלִיָּךְ פָּאָרְכָּאָטָן?

נָאָר אַינְצָוִישָׂן אִיז גַּעַשְׁעָן:
לִיד מִיטָּה ווִינְטָ אַינְצָוִישָׂעָן
הָאָבָן זֵיךְ בַּאֲחַעַפֶּת צְוֹאָמָעָן
אוֹן גַּעַלְאָוָת זֵיךְ אַיְבָּעָר בַּעֲרָג אוֹן יַמְעָן
איַן אַשְׁמָאָט אַן אַנְדָּרָעָר,
וּוְיַוְאַנְדָּרָעָר
אַן אַחִים אַן אַן אַנְסָעָן,
אוֹן אַוִּיפָּה דַי דְּרוּמָלְעַנְדִּיקָע דַעֲכָעָר,
אוֹיפָה דַי שִׁימְלַדְיִקָּע ווּעַנְטָ
איַן גַּעַלְיָבָן בְּלוֹיוֹ זַיְעָר צִיטָעַרְדִּיקָעָר עַכָּא.

עַרְשָׁת דַעַמְלָת הָאָבָן פְּלוֹצָעָם אַלְעָ שְׁטוֹמָע
זַיְעָר אַיְינָן קֹל אִין זִינְגָּעָרָם לִיד דַעֲרַקְעָנָט.

דָּם וּוְאַסְעָרֵל אֹן דָּעַר טִיךְ

עם האט אמאָל
אַ וְאַסְעָרֵל אַ שְׂטִיעָנְדִיקֶם
געפונגען זיך בשכנות
מייט אַ באָרְנִיקַשְׁטָרָאוּמְנִידִיקַן טִיךְ,
וְאַסְמַהְאָט אַ גַּעַשְׁטוּרָעַטְמַט נִיעַנְדִּיקַן
פָּוֹן אַ שְׂנִיאִיךְ-וּוְיִסְעָרֵר הַיִּיךְ
איְבָעָר פָּעַלוֹן-שְׁטָאָקָן
צָו אַ גְּרִינְעָם טָאָל.
פָּאָרוּוֹנוֹנְדָּרָעַט אֹן דָּעַרְאָקָן
הַאָט דָּם וּוְאַסְעָרֵל גַּעֲזָעָן,
וְיִי אָן אוֹיפָהָעָר זַיְגָע בּוּאַלְיָעָם
איַן טִיפָּע תְּהֻמָּעָן
פָּאָלָן
אוֹן דָּעַר שְׁטָרָאָם אַלְיָין
אוֹיסְגַּעַצְּרָת אַיִּין זַיְבָּעָרְדִּיקֶעָ שְׂוִימָעָן
גַּעַטְמַט זיך גַּאֲרָנִישָׁט אַיְבָּעָר,
וְאַסְמַהְאָט זַיִן גַּאֲנִין פָּאָרְמָעָן נִיְּיָט פָּאָרְפָּאָלָן
עַרְגַּעַץ-וּוּ אַיִּין טְוַנְקָלָעָ נְרִיבָּעָה,
וְיִי נִשְׁתָּמָט אִים דָּמָם וּוְאַלְטָבָאָרִירָט.

— זַעַ, נַאֲרַ זַעַ,
וְיִי דָּמָם פָּאָרְשָׁוּעוֹנְדָּרִישְׁ זיך פִּירָט —
הַאָט דָּמָם וּוְאַסְעָרֵל גַּעַטְמַט אַיִּין דָּעַר שְׁטִיל —
עַם אַיִּזְוּ פָּוְנְלָאָגָג שְׂוִין אַלְעָמָעָן בָּאוּוֹסָט דָּאָר,
אוֹ אַפְּיָלוֹ וּוְאַסְעָרֵ, וּוֹעֵן עַם וּוְאַסְעָרֵט זיך צָו פִּיל,
וּוֹעַרְטַּעַם וּוְאַסְעָרְדִּיקָעָר נַאֲ...
—

אַט נָעַט, לְמִשְׁלֵךְ, מֵיר —
וּוֹעֲרֵ בֵּין אַיְךְ
אַנְטְּקָעַנְן אֶזְאָ מִין טִיךְ?
דָּאַךְ פֵּיל אַיְךְ פָּאָר מִין פְּלִיכְתַּ
אַלְעַ שְׁפָאָרָעַם צֹו פָּאָרְשָׁטָאָפָּן,
כְּדִי מִיטַּ נָאָלֶד צְוְנָגְיִיךְ
פָּאָרָהִיטַּן יְעָדוֹן טְרָאָפָּן
אוֹן זַיְן גַּעֲדִיכְתַּ
פָּאָרְמָאָנָן אָן אַיְגָעָנָם קָאָלִיר.

— גַּעֲבָעְכְּדִיקָּעָר בְּרוּיז —
הָאַט דָּעַר טִיךְ אֹוִיף קוֹלִיְּקָוָלוֹת זַיְר צְעַלְאָכְטַ
אָוּמוֹיסְטַ דְּיַין מֵי אַיְעָדוֹן טְרָאָפָּן צֹו פָּאָרָהִיטַּן,
דוֹ לְעַבְסַט דָּאַךְ בְּלוֹיז
אָזְחָנָק דַּי שְׁאָטָנָס פָּוֹן דָּעַר נַאֲכָטַ
וּוֹאָס דַּי זַוְן הָאַט דִּיר בְּיוֹ אַיְצָט גַּעֲמִיטַן.
איַיְן דָּעַר לִיבְטִיק
איַיְן דְּיַין שְׂוֹאָרְצָעַ הוֹיַט
קִיְּין שָׁוָם קָאָלִיר,
נָאָר פְּרָאָסְט אָונְ פְּשָׁוֹט קוּיַט,
וּסְטַט, וּוֹאָס שִׁיךְ מַוְרַ
איַיְן טָאָקָע רִיכְטִיק,
אוֹ מִינְעָ וּוֹאָסְעָרָן איַיְן דַּי טָאָלָן פָּאָלָן,
נָאָר אֶזְאָ איַיְן שָׁוֹן דָּעַר גַּאנָג
פָּוֹן דַּי לְעַבְדִּיקָע קוֹוָאָלָן —
פְּלִיסְן מִיטַּ גַּעֲזָנָג
צֹו דָּעַר נִידְעָר פָּוֹן דַּי הִיכְן,
כְּדִי צֹו טִיפְקִיטַּ פָּוֹן דַּי יִטְמַם נְרִיכְן.

שפינל זואדריאנטן

I

א הערשער פון א ווית פארצ'יטיש לאנד
האָט אַמְּאָל באָפּוֹיְלַן אלע זייןע אונטערטאנען
אויפֿצּוּהעֲנָגָנָן אין א יעדן הוּוִי
אין סאמָע מיטָן מזָרֶת-וואָאנַט,
ווֵי א מענטש דִּי גְּרוּם —
א שפינל.
און דעם באָפּאָל געהתמעט אַיְגָנָהעֲנָטִיך
סיט זיין הערשערישן זיגל.

און ס'הָאָט דְּאָס פָּאָלָק אוּוִי פָּאָרְשָׁטָאָנָן:
עס וויל דער הערשער, קענטיק,
בדָּרָךְ מִשְׁלָאָלָע זייןע טְרִיעָה לִיְּט
באַיְינָנָן,
ווֵי זָאָלָן בָּאָטָשׁ פִּון צִיְּטָה צָו צִיְּט
דָּרְעוֹן זִיךְ אַלְיוֹן
און דָּוָךְ זָעַלְבָּסְטְּקָרִיטִיך דָּרְגָּנִין,
ווֵי מָעַן דָּאָרָף גַּעַחְאָרְכָּזָם, שְׁטוּם
א הערשער דִּינָעָן.

נָאָר אַיְן אַ צִיְּטָה אַרְוּם
הָאָט דָּעָר הערשער נָאָר
אין יעדן שפינל אוּוִי דָּעָר ווּאָר
בלְוִוְּזִיךְ אַלְיוֹן גַּעַפּוֹנָן.
אוֹנוֹ כָּדי פִּון פָּאָלָק דְּאָס דָּזְוִיקָע פָּאָרְחוֹיְלַן

אוֹן זַיִן גוֹטֵן שֶׁם פָּאָרְהִיטָּן פָּוּן פָּאָרְשְׁוּעָבָן
חֲקָט עַר נְאָכָאָמָּל בָּאָפּוּילָן
אַלְעַ שְׁפִינְגָּלְעַן אַיְנָעַם לְאַנְדָּר צְעַבְּרָעָבָן.
אוֹן דֻּעְמָלְט אַיְזָנְשָׁעַן אַוְמְנָעָרִיכָּט
דָּאָס בִּיּוּזָו וּוּנְדָעָר —
פָּוּן יַעַדְן פִּיצְלָגְלָאוּ בָּאוֹנוֹנְדָעָר
הָאָט אַרוֹסְגָּעָקוּקָט פָּוּנסְנִי זַיִן הַעֲרָשְׁעָרִישָׁ גַּעֲזִיכָּט.

II

אוֹ אַפְּשָׁוֹת שְׁטִיקָלְגָּלְאָז
אַפְּגָנְעָזְיָלְבָעָרָט פָּוּן דָּעַר צְוּוּיְטָעָר זַיִט
בָּאָקָוּמָט אַנְיַעַן קְוּאָלִיטָעָט —
פָּאָרְשְׁטָעָלָט דִּי וּוּיִיט
אוֹן שְׁלִינְגָּט אַיְן זִיךְּ אַרְיִין
אלָעַ, וּוֹאָס לִיכְטִיקָט אַוְרָף אַיְן שִׁין —
איְזָנְשָׁעַן פָּוּנְלָאָנָג בָּאוֹוּסָט.
נִישְׁתָּאַיְן פָּאָעָט
הָאָט וּוּעָנָן דָּעַם זַיִן לִירָגְעָשְׁרִיבָן
אוֹן דָּעַם קָאָפָט פָּאָרְלוּרָן,
אוֹן נִשְׁתָּאַיְן קְלוֹנָעָר מְשָׁל אַיְזָנְשָׁעָר
פָּוּנָעָם פָּאָלָק אַלְיִין גַּעֲבּוּרָן.

נַּאֲרָאֵךְ חָאָב אַיְיךְ גַּעֲזָעָן
חוּיְלָע שְׁטִיקָלְעָד גַּלְאָז,
וּוֹאָס שְׁפִינְגָּלְעַן זִיךְּ אַיְן זִיךְּ אַלְיִין
אָז שְׁמָן זְכוֹת
אוֹן חַנְדָּלָעַן זִיךְּ טִיטָּפָרְעָד שְׁטְרָאָלָן,
אוֹן גַּרְוִיסְן זִיךְּ אַנְטְּקָעָן אַלְעַ,
כָּאָטָש סְאַיְזָנָעָן אַלְעָמָעָן בָּאוֹוּסָט,
אוֹ בִּיְידָע זַיִטָּן זְעַנְעָן פָּוּסָט.

III

שׁוֹן שׂטְעַנְדִּיק אָז
פָּאָרְנוּמֶט דָּעֵר שְׁפִינְגֶּל אָז אַוְיכְּנָאָז
אַיְן יְעָדָן הָיוּ —
דָּעֵר טָעַנְטָשׁ אַיְזָן נִינְגְּרִיךְ צָו וְעַן
סְ'אַיְינְגְּנָעָן גְּנוּזִיכְּטָן.
נָאָר וְעַן סְ'קָוְטָטָם אֲרוֹוִים
נִישְׁתָּאָרְנוּמֶט לְיִכְטָן,
וּוֹאָסָם לְאָזָותָן דָּעֵר וּוּעַלְטָן זִיךְּ וּוּיְזָן,
אַיְזָן עַם אַלְעַמְּדָלָן, פָּאָרְשְׁטָעַנְדָּלָעָן,
בְּלוּיְזָן דָּעֵם שְׁפִינְלָס גְּרִיאְזָן,
אַיְזָן זִיךְּ אַיְינְגְּנָעָן פְּנִים
אַיְזָן צָו דָּעֵם נִישְׁתָּאָרְנוּמֶט עַנְלָעָן.

אוֹוי שְׁוִין מִיְּנָעָן דִּי נַאֲרָאַנִּים,
אוֹ גְּנוּגָן אַיְזָן בְּלוּיְזָן דִּי אַוְינְגָּן שְׁלִיסָן,
עַם וְאָלָ פָּאָרְשְׁוּוֹיְנָדָן אַלְעָן, וּוֹאָסָם טִיאָוָס אַיְזָן.

VI

דִּי אַלְעָן מַעְשָׁהַלְעָן זְעַנְעָן שְׁוִין בָּאַקָּאנְטָן
פָּוּן נָאָר דִּי עַלְטָמְטָעָן צִיְּטָן,
נָאָר פָּאָר דָּעֵם, וּוֹאָסָם לְיִיעָנְטָטָמִיט פָּאָרְשְׁטָאָנָדָן,
קְעַנְעָן זִיךְּ אַוְיךְ הַיְנָטָן נָאָךְ עַפְעָם וּוֹאָסָם בָּאַדְיִיטָן.

און און עת-צראה

זוי קומען צונEIF זיך און שווינן
טיט פאלשן באדוויער
און אפנעעם ניגיר,
וואי פוקסן אויף לוייער.

זוי זענן זיך צו און זוי ווארטן,
וואי ווראָגעס אין נאָקעטע געסטן
אויף האָרבּסְטִיקָע צוֹוַיְינָן פֿאָרְדָּאָרְטָע,
און זוכן נאָך וווערטער צו טרייסטן.

זאָגט אײַנְעָר: אַין לעבען געשהט עם פֿאָרְשִׁידָן,
דאָס אָוּמְנִילִיק נֵיתֶן נאָך פֿוֹן גַּעֲבִירָן —
אָט אַין דָּאָכְבִּי אַיְינָעָם אַיְזָן
אַ טָּאָכְטָעָר גַּעֲנָאָנָנָעָן פֿאָרְלְוִידָן.

א צוועיטהער שלְאָגָט איבער: די היינטיקע צייטן...
די יונגעט... די יונגעט...
מע זאגט, או בי ליטטן —
און ער וויסט נישט וואם וויטער צו זאגן.

ויצט מען אוזי שווין ווי שטומע —
די שיין פונעם לאָסֶפּ ווי א דָּרָן,
און רגעם זיך שטעלצַן איזן ריטשקלעך אומעט,
טינוטן זיך ציען ווי יָאָרָן.

ביז אינער שטייט אוף און געוענרט
און אלע נאָך אים מיט פרײַד קוּם פֿאָרְבָּאָרְגַּן
שאָרָן זיך אַיִינְצִיקְוֹוֵיז צו דער טיר.
און איז ציטער פֿאָרְבְּלִיבְּן ווי פריער —
דאָס רוּשָׁן פֿוֹן האָרְבָּסְטִיכְן רעַן
און די פֿינְצְטָעָרָע שְׂאָטָנָס פֿוֹן זָאָרָן.

דער דיבטער אוֹן דער רעדנע

דער לעצטער קלונג —
פָוּן דער סצענע טומט אַ יאנְג מיט פִיכטער קעלט.
בַּיַּ אַ טישל זיצט אַ גְרוֹוילעכֶר פָאָעת —
ווענן אַים אַ יונגעַר רעדנעַר רעדט:

— אַלְעַ זענען מיר אַיזט יונָג,
מייט דער צייט מיר נִיעַן אֵין גָעוּעַט,
טִימַט דער נָאָטוֹר.
דער אלטער ווועלט
געגעבן האָבן מיר אַ תִּיקְוָן —
אַ נִיעַן וּוֹאָר,
אייזט זענען מיר די בלִיקְעַן
צַו דַעַם חִימָל —
מיר ווילַן מערער שִׁין,
עם זָאָל אֵין יָדַן ווינְקָל לִיכְטִיק זַיְן...

דער עולָם כָּאָפֶט דָעֲרוֹוַיְל אַ דָּרִימָל.
דער רעדנעַר טומט אֵין אוֹגְנְכְּלִיק אַ טְראָכְט
אוֹן זְוִיְיטָעַר רָעַדְת
געַדוֹלְדִיק:

— זְוִיְיל עַם זענען פָוּן דער נָאָכְט
נָאָך שְׁאָטָנָס פִיל פָאָרְבְּלִיבָן...

עם מישט אַרְיָין זַיך דער פָאָעָט
אוֹן זְאָגָט פָאָרְשָׁעָמֶט:

— אַנְטְשָׁוֶלְדִּיקְט,
כְּחֹבֵב וּוֹעֲנֵן דָּעַם
אַינְגָאנְצָן נִישְׁתָּגַעַן...
לִיכְטִיךְ —
מִיְינַט גָּאָר פְּשָׁוֹט אֵין מִין לִיד...

גָּאָר דָּעַר רַעֲנָנָר רַיִסְטָה אִם אִיבָּעַר אֵין דָעַר מִיטָּה:
— סְ'אַיו נִישְׁתָּגַעַן וּוַיְכְטִיךְ,
מִיר הַיְּבָן אַלְעַזְעַז אַן פָּונְגְּנָנִי
אוֹן בְּלוֹוֹן דָּעַרְפָּוֹן אֵיזְרָעָן אִיצְטָם כְּדָאי.

אוֹן עַר צַעֲרָעַדְטָה זִיךְ הַיְּסָעָר גָּאָר אוֹן הַעֲכָעָר
וּוֹעֲנֵן דָּעַם וּוֹאָסָם אֵיזְגַּעַן אוֹן גַּעַשְׁעַט
אוֹן פָּוָנוֹאָגָאנְעָן,
בֵּין דִּי חִימְלָעָן וּוֹעָרָן בְּלָאָוֹ,
אוֹיְף דִּי פָּלָאָכָעָר דַּעֲכָעָר
הַיְּבָט אַן טָאָן
אוֹן דִּי מַעֲנְטָשָׁן כָּאָפָּן אוֹיְף זִיךְ פָּוָנָעָם שְׁלָאָר
אוֹן אַיְינָעָ צָו דִּי צֻוְיִיטָעָ וְאָגָן:

— זַעַט!
מִיר הָאָכָן בֵּין אַצְיָנָד גָּאָר נִישְׁתָּגַעַן פָּאַרְשָׁטָאָגָאנְעָן
וּוֹאָסָם פָּאָר אַגְּרוֹיְסָן דִּיכְטָעָר מִיר פָּאַרְמָאָגָאנְ...

געווען איז דאס א נאכט

געווען איז דאס א נאכט פון שטורעם און געוויטער.
אלע נאכט-היטער
זענען איז די שטייבער פאָרבאַחאלטטענע געלינן,
אויפֿן שטָאָטרָאַט איז פון אַיּוֹתָה
דעֶר שטָוּרָעָם-גְּלָאָק אַנְטְּשָׁוִיןָן,
בלויו די שטומע בײַמֵּער
האָבָּן פון די קעָפֶר די בלעטער זיך געריסָן
און מײַן האָרֶץ האָט פִּיבְּעָרְדִּיק גַּעֲוָאָכָט.

פלוצעום האָט דעם הימֶל אַ פִּיבְּעָרְדִּיק שְׁפִּיו צְעִירִיםָן
און אַיִן גַּעֲדִיכְטָעָנִישׁ פון נאכט
כ'הָאָבָּאָב אַיְבָּעָר פּוֹסְטָעָר וּוַיְיטָן
דעָרְזָעָן גַּיִן אַ מעַנְטָשְׁלָעָכָע גַּעַשְׁטָאָלָט
וּוְיִ אַחְיָה אַיִן וּוְאָלָד —
געַיְאָנָטָן פון שְׁרָעָק
און אַיִן אַיְנוֹצָמָקִיָּת פָּאָרְלוּרָן.

כ'הָאָבָּאָב מִיט שְׁטוֹוִנָּגָג זַי גַּעַפְּרָעָגָט:
איַן אַזְׁוּלְכָעָ צִיְּטָן,
וּוְעַן מִיט פְּלִינְגָל וּוּרָן קִינְדָּעָר שְׁוִין גַּעֲבָוִרָן
און יְדָעָ שְׁעה
גַּעַשְׁעָעָן נִיּוֹ וּוּנְדָעָר,
וּוְאָסָטָוּ דָּא —
פון אלע אַפְּגַּעַוּנְדָעָרט?

נָאָר ס'הָאָכָן בִּיּוֹעַ וּוַיְנְטָן טִיר דָּרְרוֹוִידָעֶרטָּן,
מֵיַּן יְעַדְעַס וּוְאָרָט וּוְיִשְׁתְּיִין
גַּעֲקִיְּקָלָט עַרְגָּעָץ אַיְן דָּעָר נִידָּעָר
אַיְן דָּעָם אָוָר-טָאָל פָּוּן גַּעֲוַיְין.

כְּהָאָב זִיךְ אָוִיפְּגָעָכָאָפָט אַיְן שְׁרָעָךְ.
דָּרוֹוִיכְן הָאָט שְׁוַיְן פִּיְעַרְלָעָךְ גַּעֲטָאָגָטָן,
פָּאָר מֵיַּן שְׁוֹעָל הָאָט עַרְגָּעִיךְ-וּוּ גַּעֲיִאָגָט
דָּעָר רְוִישָׁ פָּוּן יוֹנָנָעָ טָעָג.
אַיְן מֵיַּן צִימָעָר הָאָט אַ וּוְיִי גַּעֲטָאָן
מִיטָּ צִאָרְטָעָ רִיחָות פָּוּן פְּרִימָאָרְגָּנְדִּיקָעָר שְׁעָה
אוֹן אוֹרְפָּ מֵיַּן שְׁוִיבָ
הָאָט זָוָן צְעַבְּלִית זִיךְ וּוְיִ אַ רְוִוָּת.

נָאָר פָּאָר מֵיַּן הוֹי
הָאָט וּוְיִ אַ שְׁוֹזָאָרְצָעָ קְרָאָ
נָאָךְ אַלְעָן גַּעֲוָאָכָט
דָּאָם גַּעֲשְׁפָעָנָסָט פָּוּן נָאָכָט.

אוית דעם העכטן שפייז פון באָרג

אויף דעם העכטן שפייז פון באָרג
שטייט אַ בויים מיט רויטן צוויט,
פרילינגע-שטראָם זיין וואָרכֶל שטאָרקט,
גרָאָער פֿעלְן זיין שטאמָם פֿאָראָהיט.

קּומְטָעַן פֿיּוֹגֵל אַין פֿאָרטָאָגָן,
כּוֹיְעַן נּוּסְטָן אַוִּים אוֹיף צוֹוִינְגָן
אַין דעם בויים זיי שטרעַנְגָן פֿאָרוֹזָאָגָן —
נוּסְטָן זּוּנְעַן דָּאָס, נִישְׁתְּ שְׂטִיעַן.

נָאָר דָּעַר בויים פון שְׁיַין פֿאָרְבְּלָעְנדָט
פֿלְעַכְטָ פון שְׁטוֹרָאָלָן זִיךְ אַ קְרוֹיְן
אוֹן פון וואָרכֶלְעַן זִיךְ פֿאָרְפְּרָעְמָדָט,
אוֹן זײַן אַיְינְשְׁטָאָם נִישְׁתְּ שְׂוִינְגָט.

קְלִיְיבָן סָאָוּעָס זִיךְ צְוַוִּיָּה
אוֹן מִיט פֿינְצְטָעְרָנִישׁ פֿאָרְשְׁפִּינְגָעַן
אַלְעַ צְוַוִּיָּן באָרגְ-אָרוֹהָה
פון דעם אָוָנט בְּיוֹ באָגְנְעַן.

וּוְעָרָן אַלְעַ נּוּסְטָן בְּלִינְדָר
אוֹן דִּי פֿינְגְּעַלְעַךְ פון שְׁרוּקָעַךְ
זְעַזְעַן אוֹיף זִיךְ אַוְיפָּן ווִינְגָט,
פְּלִיעַן פון דעם בויים אָוּעָק.

בנימין חדבייעי

וועי באזוווסט, איזו בנימין השליש
צום סטבטיון נישט דערגאנגען,
אין מיטן וועג האבן די כאפונעם
פאר א זעלנער אים געפאנגען
און מיט סענדערלען צוואטמען
נאך גלגולים שווערע
געמזהט האט ער קיין טוניעיאדעווקע
זיך צוריק אומקערן.

נאך כדי זיין דרייסטן שורייט
דרפרירן צו אן ענדער,
האט מיט יארן שפערטער
צו די זעלבע ווייטע לענדער
אין איינעם א חזות
אונטער שטערנגלוי
ארויסטארשירט א מאן א פערטער,
בנימין הרבייעי.

און גענאנגען איז דער מאן
נאכט-ביי-נאכט,
ווען אויף אלע וועגן
ס/האט דער חלום בלויו געוואכט,
ביז ער איז בשלום
צום סטבטיון אונגעקומען
און מיט דער הילף פון פסוקים
אים אדרוכגעשוומען.

און נעשען איז עם אין א פראַסטן מיטוואָך
ווען געהאנט חאָט דער טיך מיט שטיינער.

נאָר פון די רויטע יידעלען
איוֹ שווין דאָרטן נישט געוועזן קיינער.

דער ריוינדרער חאָט זיך אַרומגענטקוט
טיף פארוונדעַרט —

וויּ ענען נאָר און פֿלוֹצִים
די רויטע יידעלען פֿאַרשׂוֹנְדֶן?

צי דאס וואָס אין די ספרים שטייט געשַרְיבָּן —
„כֵּי מְלֹאָה כָּל הָאָרֶץ דָּעָה“ —

מיינט נאָר בלשון סגִּינְהוֹר,
אוּ ווען עס הייבָּן היינְעָר אָן צוּ קְרִיעָן,
און, כי נאָך אַיְדָּעָר דאס חולאת פֿאַרשׂפְּרִיט זיך
פטור ווערן פון די צְרוֹת,
שלְׁאָגָּט טעַן קָודֵם כל
טימַט די היינְעָר אָפּ כְּפָרוֹת?

און זוענדניך זיך צוּ צוּ די היילען,
האָט בניטין זיך צעטעהט אָומְצָופְּרִידָן:

— צִי קָאָן עס נאָר גַּעֲמָלָט זַיִן —
דאָס סְמְבָּטוּן-לְאָנד אָן רויטע יְדָן?
ニישט אָזְוִי האָט דאָך דערצְיַילַט
די פֿאַרְצִיְּתִישׁ לְעַגְעַנְדָּע
און נישט אָזָא קָאָן זַיִן
אַיר אַוְיסְגַּעַנְקְטָעַ עַנְדָּע.

כְּגַיִן צְרוֹיק

אוּיפּ נִיְּעָם וּוְאַנְדָּעָר —

מיין גוֹל אַיז פון שְׂרִיבָּר אַנְכָּאַלְאַגְּגָן!

וְאֵל עַר מִיךְ בָּאַשְׁרִירִיבָּן אַנְדִּיעָרָשָׁ:

אוּ גַּעֲקוּמָעַן בֵּין אַיךְ דָּאָ אַחֲעָר,
ווען דער טיך האָט שווין מיט שטיינער נישט געוועזן.

און אלע רווייטע יודעליך זענען מיר געגאון אנטקען
מייט פידלען און מיט הארפֿן.

או נישט קיין קאלטע ווינטן
האָבן מיר די ערשותע אַפְגַּעַעַבָּן שלום,
גָּאָר די, זוֹאָס כ'הָאָב אַ לְעָבָן לְאָנָּג
אייסגעטראָזָן אִין מיין חָלוּם.
און נישט קיין רואה ואינו-נוֹרָאָהֶם,
גָּאָר בְּגָנְלָה, ווי אלע מענטשן —
און דעמלט ווועט דער זיידע טענדעלע
מיין נײַע רײַזָע בענטשן.

אינהאלט

שטיילקיות

41	פָוּן פַּרְאָסְטִיקָן אַפְוָן	זַיִת
42	די גְּרָעֵנֶץ	גַּבְעַט
43	איַן יַעֲנֵם פְּנוֹנֶט	מוֹט בָּאָרוּעַסְעַ טְרוֹט
44	דַּאַס לְיַד	שְׁטוֹלְקִיַּשׁ
		זָע
		תְּקוֹן
		פָּאָרָאָן אַלְמָעַשְׁלָעַ...
47	דָּעַרְמָאָנוֹגָן	אָוּרָ אָזְוִי גַּעַשְׁעַט אַמְּאָל . . .
48	אַ וּוֹנְדָּעַלְעַכְבָּרְיְוּעַ	טְרִיסְטָט
50	איַן אַ כִּוּשְׁוָהָלְאָנְדָּר	אָזָעַ לְעַגְעַנְדָּע אַיְזָן פָּאָרָאָן . . .
51	אַ רְעַגְבָּוְיְגָן אַיְזָן דִּי בָּעָרְגָּה . . .	אָלָעַ וּוֹעֲגָן . . .
52	דָּעַר קְלִינְגָּרְקָאָקְטוֹס	דָּעַר שְׁכָל . . .
53	וּוְגָן	קָאָן זַיִן . . .
54	דִּי לְעַבְנָסְגַּעַשְׁוִיכְטָעַ פָּוּן אַ קְוּיִישׁ	אַנְטִיגָּאָט . . .
55	נִישְׁתָּאָמְזִיסְטָט	אַיְזָן גָּאָלָאָט . . .
56	זַיִת נִישְׁתָּאָרְיוֹרִיקָן מִיְּן קִינְדָּר .	הָאָרְבָּסְטִיקָעָר פָּאָרְטָאָג . . .
57	איַן דִּיר מִיְּן פָּאָלָק	בָּאָרְגָּאָרָאָפּ . . .
58	צִיְּחָאָט אַמְּאָל	לְעַצְשָׁע אַשְׁמוֹרָה . . .
59	דַּאַס וּוֹאָרָט	מִיְּן לְיַד . . . . .
60	וּדְעַט כְּחַוְלְיִיעַ	דָּעַר הַיְנַט אַוָּן דִּי צִיִּיט . . .
61	מִיְּן גַּעַבְוִירְנְמָאָג	וּוֹוֵל אַיְזָן צַו דִּי . . .
62	איַן מִיְּן אַוְסְטְּרָלְאָנְדָּר	גַּעַטְטָט . . .
64	מִיְּן פָּאָטְעָרְלָאָנְדָּר	דַּאַס וּוֹאָרָט פָּוּן דִּיכְטָעָר . . .
		עַס טְרָעַט . . .
65	צָוָם זִוְּכָעַסְטָן גַּעַבְוִירְנְמָאָג פָּוּן	גָּאָרְיְבָאָלְדוּי . . .
68	וּוֹעַן מְזָעָט אַיְיָרָר לִידְעַרְשָׁזְקָט	פָּאָרְוָאָס אַיְזָן דִּי זַוָּן אָזְוִי אַוְמְעַט . . .
70	חַלְמָוִתְיִי	טְוִיק הַיְנַט . . .
72	וּוֹעַר וּוֹעַשְׁ בָּאָצְאָלָן	מִיְּן וּוֹנְדָּעַלְעַכְבָּרְרָאָג . . .
73	אַ דְּיוֹנְתָּוָה מִוָּן וּוֹינְטָן	וּוֹאָס טָאָן מוֹט מִיְּן נָאָרִישָׁ הָאָרָךְ . . .
75	דִּי צִיִּיט	אוֹתוֹת דָּוּבְגָּלְיְכְטָהָטָע . . .
76	אַ מְעַלְדוֹנָג דָּעַם זִיְּדָן	רִיְד . . .
78	דְּווֹעָר	דִּי טְרוֹעְיוֹרִיקָע שְׁפִוְיל . . .
80	בְּשְׁטָעַל אַפְּ דַּאַס צִיְּלָן פָּוּן דָּעַר	פָּאָרְבָּלְעַנְדָּעַנְיִישׁ . . .
		נְעַמְשָׁ נִישְׁתָּאָפָּר אַוְמְגָוְטָה . . .
		צִיִּיט . . .
		40

אוסף מילע-נאם

131	גאנט	ז'ויט . . . . .
132	ב'חאָב אַין יעדער אַינגעָר	אוּף דער מילע-גאָס . . . . .
133	* * *	געטעָפֿיזָאָזֶש . . . . .
134	דער שטילער גאנט	דער זונגעָר אָון דער דיַיטַש . . . . .
136	צָו אַ פְּרָמְדָּעָר	טוּרְבָּלִינְקָעָ . . . . .
137	כְּרוֹ צָו זַיְן מִיט דָּוָר	אַלְעַ טִיבָּן זַעֲנָעָן דָּוּטָעָ . . . . .
138	ליַּיבָּעַ חַיִּיט אַיְּן פְּרַיְּ	בְּפִרְעָה בֵּי יַעֲדָן וְאַנְדָּרְנוּדִיקָּן . . . . .
139	וואָעַן דַּי זָוָן אַ פְּיַידָּע	וַיְוִינְט . . . . .
140	אַיךְ זָעָן	נוּשְׂטָאָ אַזָּאָ טְרִיבְּסַט . . . . .
	אלְעַ זָוָס אַיְּן מִיט אַונְדוֹן .	דיַ שְׂוֹרָתַ פָּוָן מִין לַיְּ . . . . .
142	גַּעַשְׁעַן דָּאָ	רוֹפָּמְיךָ מַעַר נַיְשָׁט . . . . .
143	אַין קַעְגַּרְיִיךְ פָּוָן טְרוּוִים	שְׂוֹעַטְטָעַר מִיכְעָן . . . . .
אַין גַּיְעַם דָּוִיָּן		
149	בְּאַפְּרִיְּוָגָן פָּוָן וְאַרְשָׁע	אַפְּטִימִיסְטִישָׁע בְּאַלְאָדָע . . . . .
151	אַין גַּיְעַם דָּוִיָּן	סְ'אָוָן דָּוָר נַיְשָׁט בְּאַשְׁעָרָת . . . . .
153	בְּיַידָּע וְאַרְשָׁעָס	צָו אַ דִּינְשִׁוָּשָׁן פָּאָעָט . . . . .
155	וְאָס דָּאָרָף אַיךְ זָעָן	אוּף אַפְּרוֹן . . . . .
156	בְּאַלְאָדָע וְוָעָגָן לַעֲנִיגָּעָן	בֵּי דַי גַּרְיבְּדָעָר . . . . .
157	דָּאָס קְלִיְּנָעָן גַּגְלָלָפָן וְוָאָלִין .	זַי וְזַאְכּוֹזָם מִין בְּרוּדָעָר . . . . .
158	צָו מִין שְׁוֹאָרֶצֶן בְּרוּדָעָר	אַלוֹל . . . . .
160	אַקְטָאָבָעָר	אַ דִּיוֹעָן . . . . .
161	אַונְדוּעָר הַעֲלָעָר שְׁטָרָאָם	אַמְּמָעָט . . . . .
162	אַין טָעַג פָּוָן גַּנְאָד	כְּשֻׁעָם זַיְּ . . . . .
	וְאָס מִיט טְרָדָרָן עַס וְוּרָטָן	וּוַיְפָל אַיְּן דַּעַר שְׂיוּוֹר . . . . .
164	פָּאָרוֹיִיט	קִינְמָאָל נַיְשָׁט פָּאָרְגָּעָסָן, קִינְמָאָל
165	הַיְּמָן צָו דַּעַר יוֹגָנָט	נַיְשָׁט פָּאָרְגָּעָבָן . . . . .
166	פָּאָרְגָּעָבָן צְוָאנְגְּצִיעָרְקָעָן	אַין קַעְגַּרְיִיךְ פָּוָן טְרוּוִים
	עַס וּוַיִּסְטָן מִין הָאָרֶץ נַיְשָׁט	
168	פָּוָן קִיְּן דַּוְּ	אַין אַ לְּבָנְתָּהָדִיקָּעָר גָּאָכָּט . . . . .
	עַס זַעֲנָעָן דַּיְּ הַעֲרָצָעָר גַּעַלְיָבָּן	אַלְיָוָן . . . . .
169	גַּאָרָן יוֹגָנָעָן	בְּחַאָב לַיְּבָן . . . . .
170	אַ גַּגְגָּעָן טָאָגָן	כְּבִין וְהַדְּעָר יוֹגָג . . . . .
171	זָאָל וְעוֹר עַס וּוְיָלָן	אַיְּבָק יְוָגָן . . . . .
172	מִיר זַעֲנָעָן יוֹגָג	עֲרָב פְּרִוְּלָגָן . . . . .
173	דָּאָס וְוָאָרָט	כָּאָטָשׁ וּוְיָטָן . . . . .
174	גַּלְוִוְּבָן	180 . . . . .

בזורך משה

דאס וואסערל און דער טייד	188	ז'ויט
שפיגל-וואָאַריאָנטן	190	177
איין אָן עֲתַצְמָה	193	178
דער דיכטער און דער רעדגעֶר	195	179
געוווען אָוֹ דאס אַ נאָכֵט	197	180
אויף דעם העכטן שפּוֹעַ פֿוֹן באָרג	199	צוּוִי שָׁגְטָנֶם . . . . .
בְּנִימִין הַרְבִּיעִי	200	182

די שפֿוֹן אָוֹן די מַרְאַשְׁקָעַ . . . . .

ס'אָוַז אַ מעָשָׂה זִיךְרָאַלְאָגָן . . . . .

184

186

פָּנוּ זַעֲלָבָן אַיִתְאָרָן:

- “שְׁמַא פֶּלֶעָז” (ליידער), פֿאַרְלָאָג, “ביבער”, וואָרְשָׁע, 1929;
“וּעֲגַן צַעֲגַן עַזְנִידָר” (דרציזילונג), פֿאַרְלָאָג, “ניַיְבָזָד”,
וואָרְשָׁע, 1933;
- “שְׁרֵי בָּעָרָאוֹן בִּיכָּרָה” (קריטיך), פֿאַרְלָאָג, “יִדְישׁ בָּוָרָה”,
אַדְזִישׁ, 1949;
- “שְׁמַודְיעָם אַוְן סְקִיצָזָן” (קריטיך), פֿאַרְלָאָג, “יִדְישׁ בָּוָרָה”,
וואָרְשָׁע, 1955;
- “לְוָדָעָה”, פֿאַרְלָאָג, “יִדְישׁ בָּוָרָה”, וואָרְשָׁע, 1957;
- “אַזְעַלְלָאָרְיָן וּגְטָה”, (ליידער), פֿאַרְלָאָג, “יִדְישׁ בָּוָרָה”,
וואָרְשָׁע, 1961.

